

Wójt Gminy Łoniów

**Studium
uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania
przestrzennego gminy
Łoniów**

wraz ze zmianą Nr 1, 2 *i* 3

Ujednolicony tekst Studium

Załącznik Nr 2

do Uchwały Nr Rady Gminy Łoniów z dnia r.

ŁONIÓW, 2013

Opracowanie:

Tarnobrzaska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Tarnobrzegu
39–400 Tarnobrzeg, ul. M. Dąbrowskiej 15

Główny projektant:

mgr Władysław Gurdak – upr. urb. Nr 1094/90
39–460 Nowa Dęba, ul. Cegielniana 4
tel. (0–15)846–21–45

Zespół autorski:

mgr Władysław Gurdak	Wprowadzenie Powiązania funkcjonalno – przestrzenne gminy Cele i zadania rozwojowe Polityka realizacji przedsięwzięć publicznych
Anna Matyka	Wartości środowiska przyrodniczego
mgr Ewa Polanowska	Ochrona dziedzictwa kulturowego, zdjęcia
mgr inż. Aniela Grądział	Problematyka zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej
mgr Barbara Kokot	Polityka rozwoju w sferze społeczno – gospodarczej
inż. Maria Mróz	Kierunki i zasady rozwoju systemów transportowych
mgr inż. Jan Sąddecki mgr inż. Janina Wiącek	Kierunki i zasady rozwoju systemów infrastruktury technicznej
tech. Maria Słapczyńska tech. Maria Rzepka	Opracowanie graficzne
tech. Jacek Morawski	Opracowanie techniczne, skład, redakcja komputerowa, zdjęcia

Zespół autorski wyraża podziękowanie pracownikom Urzędu Gminy w Łoniowie oraz instytucjom współpracującym za pomoc w sporządzaniu niniejszego dokumentu wyrażoną w udostępnieniu materiałów i informacji.

Główny Projektant

Autor zmiany Nr 1, Nr 2 *i Nr 3* Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Rafał Kozieł – Członek Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach – Nr KT 326 wraz z zespołem.

Spis treści:

POLITYKA ROZWOJU I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO....	5
CELE I ZADANIA ROZWOJOWE	6
ZASADY ROZWOJU I KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ	9
1A. WSTĘP	10
1. Polityka w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego.....	11
1.1. Ochrona wód powierzchniowych	11
1.2. Ochrona wód podziemnych.....	12
1.3. Ochrona powietrza atmosferycznego	12
1.4. Ochrona zasobów surowcowych	13
1.5. Ochrona powierzchni ziemi, rekultywacje	14
1.6. Ochrona gruntów rolnych i leśnych	15
1.7. Ochrona przed zagrożeniem powodziowym	15
1.8. Obszary i obiekty przyrody prawnie chronionej	16
1.9. System powiązań ekologicznych – tereny otwarte.....	18
2. Polityka w zakresie ochrony środowiska kulturowego	18
3. Polityka zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	22
3.1. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	24
4. Polityka rozwoju społeczno – gospodarczego.....	26
4.1. Prognoza rozwoju demograficznego	26
4.2. Prognoza zmian jakości życia mieszkańców	28
4.2.1. System obsługi ludności gminy.....	28
4.2.2. Standardy obsługi ludności.....	29
4.2.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	31
4.2.4. Kultura.....	32
4.2.5. Sport i turystyka	32
4.2.6. Handel, gastronomia, rzemiosło	33
4.3. Prognoza rynku pracy	34
4.4. Hipoteza warunków mieszkaniowych.....	35
4.4.1. Rozwój mieszkalnictwa.....	35
4.4.2. Polityka mieszkaniowa.....	36
5. Polityka rozwoju systemu transportowego.....	37
5.1. Ustalenia podstawowych działań dla poprawnego funkcjonowania transportowego ..	37
5.1.1. Weryfikacja istniejącej sieci drogowej	37

5.1.2.	Modernizacja dróg krajowych w oparciu o program przyjęty przez GDDP	38
5.1.3.	Modernizacja sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.....	42
5.1.4.	Poprawa stanu technicznego nawierzchni drogowych	43
5.1.5.	Drogi transportu rolniczego.....	43
5.1.6.	Bezpieczeństwo ruchu	45
5.1.7.	Ruch pieszcy i rowerowy	46
5.1.8.	Współpraca samorządów i fundusze pomocowe.....	46
5.2.	Komunikacja kolejowa	47
6.	Polityka rozwoju systemów infrastruktury technicznej	47
6.1.	Elektroenergetyka.....	47
6.2.	Telekomunikacja	51
6.3.	Zaopatrzenie w gaz.....	53
6.4.	Zaopatrzenie w ciepło.....	53
6.5.	Zaopatrzenie w wodę.....	53
6.6.	Gospodarka ściekowa	54
6.7.	Gospodarka odpadami	58
6.8.	Regulacja stosunków wodnych	61
7.	Kierunki i zasady realizacji polityki przestrzennej	67
7.1.	Strefy polityki przestrzennej, kierunki oraz zasady realizacji systemów transportowych i infrastruktury technicznej	67
7.2.	Gospodarowanie mieniem komunalnym	77
7.3.	Realizacja przedsięwzięć publicznych	81
7.4.	Promocja gminy.....	84
7.5.	Polityka lokalizacyjna	86
7.6.	Określenie obszarów, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe.....	87
8.	Polityka w zakresie ochrony ludności przed zagrożeniami żywiołowymi.....	89
8.1.	Zagrożenia żywiołowe i katastrofalne	89
8.2.	Aspekty obrony cywilnej	91

**POLITYKA ROZWOJU
I KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

CELE I ZADANIA ROZWOJOWE

CELE I ZADANIA ROZWOJOWE

Cele rozwojowe gminy przedstawia się w układzie hierarchicznym w rozwiązywaniu najistotniejszych problemów zrównoważonego rozwoju gminy. Założona hierarchia celów wynika z ich wzajemnych uwarunkowań polegających na tym, że realizacja celu pierwszego wymusza działania na rzecz realizacji celu drugiego.

Cel I

Łoniów – ważnym ośrodkiem rozwoju przedsiębiorczości gospodarczej w subregionie. Cel ten wytycza się jako drogę do efektywnej poprawy warunków życia mieszkańców gminy, która łącznie z sąsiednimi ośrodkami takimi jak Tarnobrzeg, Staszów i Sandomierz tworzy obszar aktywności gospodarczej. Siłą napędową aktywności gospodarczej jest różnorodność potencjału społeczno – gospodarczego.

Cel II

Gmina Łoniów – atrakcyjnym miejscem zamieszkania i wypoczynku (agroturystyka), wykorzystującym walory przyrodnicze. Dla umocnienia pozycji Łoniowa w regionie należy dążyć do aktywizacji turystyki i rekreacji wykorzystujące walory przyrodnicze oraz bazę agroturystyczną gminy wspomagając się jednocześnie atrakcyjnością, zasobami kultury małopolskiej oraz urokliwy m kraj obrazem Wyżyny Sandomierskiej.

Zadania umożliwiające osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych, 1. Aktywizacja gospodarcza gminy:

- określenie i w dalszej kolejności realizacja kierunków rozwoju gospodarczego gminy (pożądanym dokumentem będzie strategia rozwoju społeczno – gospodarczego gminy),
- tworzenie dogodnych warunków dla inwestorów poprzez:
 - a) wskazanie oferty terenowej,
 - b) obsługę formalno – prawną i administracyjną,
 - c) stały monitoring i promocję oferty gospodarczej,
- racjonalna prywatyzacja zasobów gminnych nieruchomości,
- współpraca z gminami ościennymi oraz nawiązywanie kontaktów a kontrahentami o charakterze branżowym,
- wykorzystanie użytków rolnych do intensywnej produkcji i przetwórstwa rolnego.

2. Podnoszenie standardu życia mieszkańców:
 - tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych,
 - stwarzanie preferencji dla rozwoju handlu i usług, nieuciążliwego przemysłu oraz turystyki i wypoczynku,
 - rozwój infrastruktury wiejskiej poprzez uzupełnienie w terenach zabudowanych i tworzenie na obszarach wyznaczonych do zabudowy,
 - eliminacja źródeł degradacji środowiska przyrodniczego,
 - ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - zaopatrzenie mieszkańców w zdrową wodę,
 - tworzenie warunków dla udziału osób niepełnosprawnych w życiu gminy,
 - stałe podnoszenie standardu warunków nauczania oraz ochronę zdrowia,
 - troska o ludzi bezdomnych,
 - prowadzenie polityki prorodzinnej, wspomaganie młodych małżeństw, wspomaganie rodzin wielodzietnych,
 - wspieranie działań na rzecz inicjatyw kulturalnych.
3. Tworzenie stref aktywnego i spokojnego wypoczynku:
 - wydzielenie i zagospodarowanie stref i obszarów służących rekreacji i masowego sportu,
 - realizacja koncepcji ścieżek rowerowych,
 - rekultywacja terenów zdegradowanych lub nieużytków z przeznaczeniem na potrzeby turystyki i rekreacji,
 - wspieranie działań oraz organizacji sieci gospodarstw prowadzących działalność agroturystyczną,
 - wspieranie organizacyjne i finansowe dziedzin kultury promujących gminę.

ZASADY ROZWOJU I KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

IA. WSTĘP

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów uchwalone zostało Uchwałą Nr XVII/83/2000 Rady Gminy w Łoniowie z dnia 27 czerwca 2000 r. zachowuje moc prawną na podstawie art. 87 ust 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami).

W dniu 21 września 2006 r. Rada Gminy w Łoniowie podjęła Uchwałą Nr XXXII/208/2006 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów, która określa jednocześnie zakres jego zmian. Tak, więc zakres zmiany Studium obejmuje jedynie teren położony w granicach sołectwa Łoniów i Łoniów Kolonia (obręb geodezyjny Łoniów).

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami) wraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) wprowadzają szereg zmian dotyczących zakresu merytorycznego studium oraz trybu formalno – prawnego związanego z jego opracowaniem.

Zakres studium..., zgodnie z powyższą ustawą został znacznie rozszerzony i uszczegółowiony w stosunku do zakresu wynikającego z ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r. Jednakże z uwagi na ograniczenie wynikające z uchwały Rady Gminy w Łoniowie zmianą objęto załącznik graficzny Studium – Kierunki i zasady polityki przestrzennej oraz tekst Studium jedynie w wymaganym zakresie.

W tekście studium czcionką standardową zostały przedstawione te fragmenty studium, które pozostawia się bez zmian w wersji zatwierdzonej Uchwałą XVII/83/2000 Rady Gminy w Łoniowie z dnia 27 czerwca 2000 r. wraz ze zmianą uchwaloną Uchwałą Nr XXXII/204/2009 oraz Uchwałą Nr XVI/86/11 z dnia 29 grudnia 2011 r. Rady Gminy Łoniów zwana zmianą Nr 1 i Nr 2.

W dniu 3 marca 2011 r. Rada Gminy Łoniów uchwałą Nr V/27/2011 przystąpiła do zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów, która obejmuje obszar sołectwa Jasienica, zwana zmianą Nr 2. **Zmiana ta została zatwierdzona Uchwałą Nr XVI/86/11 Rady Gminy Łoniów z dnia 29 grudnia 2011 r.**

W dniu 25 czerwca 2012 r. Rada Gminy Łoniów podjęła Uchwałą Nr XXI/119/2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów

Tekst dodany lub zmieniony do istniejących fragmentów studium zatwierdzonych Uchwałą N XVII/83/2000 Rady Gminy w Łoniowie z dnia 27 czerwca 2000 r., wraz ze zmianą Nr 1 i Nr 2 został przedstawiony kursywą.

Część graficzna ZMIANY studium została wykonana na bazie załącznika Nr II – Plansza Nr 1 „Kierunki i zasady polityki przestrzennej” będącej załącznikiem do Uchwały Nr XVII/83/2000 Rady Gminy w Łoniowie z dnia 27 czerwca 2000 r., w zakresie określonym w uchwale nr XXXII/208/2006 Rady Gminy w Łoniowie z dnia 21 września 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów wraz ze zmianą Nr 1.

1. Polityka w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego

Przy formułowaniu generalnych ustaleń dotyczących ochrony środowiska na obszarze gminy Łoniów kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju – rozwoju gospodarczego z uwzględnieniem czynników środowiskowych.

Określono kierunki takiego przebiegu nieuchronnego i pożądanego rozwoju gospodarczego, który nie naruszałby w sposób istotny i nieodwracalny środowiska życia człowieka, nie doprowadzałby do degradacji biosfery i który godziłby prawa przyrody, ekonomii i kultury. Wychodząc od wniosków sformułowanych w pierwszej części opracowania, a mianowicie uwarunkowań wynikających ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego terenu gminy, jak również uwarunkowań zewnętrznych przyjęto następujące zasady polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

1.1. Ochrona wód powierzchniowych

Celem zapewnienia warunków ochrony wód powierzchniowych jako podstawowy wymóg określa się realizację sieci kanalizacyjnej obejmującej wszystkie jednostki osadnicze w gminie oraz realizację systemu oczyszczania ścieków (projektowana budowa oczyszczalni gminnej w Chodkowie w latach 2000 – 2006 r.).

Celowym winno być osiągnięcie co najmniej II klasy czystości wód rzek Koprzywianki i Wisły (przydatność dla celów hodowlanych i rekreacyjnych), co będzie realne poprzez kompleksową ochronę, a mianowicie realizację systemów kanalizacji i oczyszczalni o odpowiedniej sprawności oczyszczania w zlewniach i górnych biegach tych rzek.

Osiągnięcie poprawy czystości wód Koprzywianki – jest bardziej prawdopodobne z uwagi na aktualne zanieczyszczenia (zanieczyszczenia obszarowe spowodowane brakiem kanalizacji – odcieki z szamb) w zakresie stanu sanitarnego i podejmowane na szeroką skalę działania samorządów odnośnie porządkowania gospodarki wodno – ściekowej, szczególnie w ramach działalności Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki. Aktualnie już 6 gmin należących do Związku zrealizowało oczyszczalnie komunalne.

Kolejną inwestycją będzie oczyszczalnia na terenie gminy Łoniów oraz sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenach gmin przynależnych do Związku. Eliminacja zanieczyszczeń obszarowych spowoduje uruchomienie procesów samooczyszczania rzeki, a w konsekwencji poprawę czystości wód.

Rzeka Wisła wprowadza wody silnie zanieczyszczone (wysokie wartości parametrów

fizyko – chemicznych i zanieczyszczeń bakteriologicznych) już na teren gminy. Niewątpliwie jednym z elementów istotnych dla poprawy jakości wód rzeki będzie zaprzestanie zrzutu wód złożowych (o wysokim zasoleniu) z odwadnianych wyrobisk kopalnianych w Piasecznie i Machowie, co zakłada projekt likwidacji i rekultywacji tych terenów.

1.2. Ochrona wód podziemnych

Celem zapewnienia warunków ochrony wód wglębnych ograniczenia dotyczą:

- kontynuacji wzmożonej ochrony sanitarnej w obrębie stref ochrony bezpośredniej eksploatowanych ujęć wody pitnej w Zawidzy i Ruszczy Kolonii.
- ograniczenia dla rolnictwa w zakresie nadmiernego stosowania nawozów, rolniczego wykorzystania gnojowicy, ograniczenia dla leśnictwa w zakresie stosowania oprysków,
- zakaz lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na jakość wód podziemnych (szczególnie uciążliwych dla środowiska) w obrębie postulowanych stref ochrony pośredniej ujęć Ruszcza Kolonia (dla dwóch studni 40 m i 67,5 m) i Zawidza (strefa ochrony wewnętrznej dla: studni Nr 1 R = 104 m, dla studni Nr 2 R = 71 m, zasięg zewnętrznego terenu ochrony pośredniej jest zmienny i wynosi w górę ujęcia studni S₁ 3874 m, w dół spływu 224 m, dla studni S₂ odpowiednio 3203 m i 283 m).

Ponadto niezbędna jest:

- kontrola jakości wód podziemnych,
- organizacja systematycznej zbiórki odpadów z terenu całej gminy celem uniknięcia powstawania „dzikich” wysypisk będących źródłem skażenia wód gruntowych.

1.3. Ochrona powietrza atmosferycznego

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego celem jest zachowanie norm czystości określonych stosownymi przepisami prawa. Stan czystości powietrza na terenie gminy generalnie przedstawia się zadowalająco, ze względu na brak dużych lokalnych źródeł emisji oraz brak źródeł emisji niezorganizowanej (nieczynna od lat Kopalnia Siarki w Piasecznie). Korzystnych zmian w zakresie ochrony atmosfery należy oczekiwać w związku z tendencją do stosowania zmiany paliwa z węglowego na gazowe w jednostkach użyteczności publicznej oraz w indywidualnych systemach grzewczych gospodarstw domowych. Ponadto decydujące znaczenie dla poprawy warunków aerosanitarnych na znacznym obszarze będzie miała uruchomiona instalacja do odsiarczania spalin i redukcji tlenków azotu w Elektrowni

Połaniec.

Formułuje się następujące warunki służące utrzymaniu określonych prawem norm warunków aerosanitarnych:

- stosowanie nośników energii cieplnej nie posiadających negatywnego wpływu na powietrze (gaz, olej opałowy) zwłaszcza w obiektach nowoprojektowanych i użyteczności publicznej,
- rozszerzenie sieci gazowej na wszystkie miejscowości w gminie (obecnie 50% wsi posiada dostęp do gazu),
- wykorzystanie wymogu sporządzania ocen wpływu na środowisko przyrodnicze obiektów uciążliwych i mogących pogorszyć stan środowiska,
- prowadzenie działalności kontrolnej higieny atmosfery w celu podejmowania przeciwdziałań,
- kontynuacja i rozszerzenie na wszystkie gospodarstwa w gminie systematycznej zbiórki odpadów komunalnych w ramach realizacji organizowanego przez Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki między gminnego systemu zbiórki odpadów,
- ograniczenie zanieczyszczeń motoryzacyjnych w terenach zwartej zabudowy poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej, te same działania dotyczą ograniczenia uciążliwości związanej z hałasem szczególnie w Łoniowie, w uzupełnieniu powinny być podjęte działania pośrednie, zwłaszcza w odniesieniu do przebiegu dróg krajowych przez tereny upraw rolniczych i sadowniczych takie jak: ograniczenie i stopniowa eliminacja użytkowania benzyny ołowiowej, stosowanie katalizatorów, zaostrzenie kontroli technicznej pojazdów.

Zasady ochrony powietrza odnoszą się do zachowania norm czystości wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego, ze względu na powszechność jego występowania i decydujący wpływ zanieczyszczenia powietrza w stosunku do środowiska życia człowieka.

1.4. Ochrona zasobów surowcowych

Na terenie gminy występuje jedno udokumentowane złożo surowca podstawowego – piaski szklarskie w Świniarach. Obszar występowania udokumentowanych zasobów należy chronić przed agresywnym zainwestowaniem, co wynika z przepisów prawa, ponadto surowiec ten może być przedmiotem zainteresowania zakładu Pilkington Sandoglass bazującego obecnie na depozycie piasków w Piasecznie.

W granicach zmiany Nr 3 występują dwa udokumentowane złoża surowców

mineralnych:

- 1. "Świniary" złoża siarki rodzimej udokumentowane w kategorii C₁ w 1957 r. o zasobach 80 tys. ton. Złoże nieeksploatowane,*
- 2. "Świniary II" złoża piasków kwarcytowych szklarskich udokumentowane w kategorii C₂ o zasobach 6 084 tys. ton.*

1.5. Ochrona powierzchni ziemi, rekultywacje

W zakresie zabiegów chroniących użytki rolne przed skutkami procesów erozyjnych występujących w obrębie Wyżyny Sandomierskiej (środkowa i zachodnia część gminy) należy stosować:

- transformację gruntów ornych na zboczach o dużych spadkach z przeznaczeniem na sady lub trwałe użytki zielone,
- ochronę i uzupełnienie istniejących zadrzewień śródpolnych,
- prawidłową dla tego typu terenów agrotechnikę,
- zalesianie gleb zdegradowanych w wyniku erozji.

W zakresie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych podtrzymuje się obowiązujące lokalne normy prawne (Uchwała Nr XXXI/124/98 Rady Gminy w Łoniowie z dnia 17.06.1998 r. w sprawie dokonania IV zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Łonów) zatwierdzające kierunek wodno – rekreacyjny, metodę, rozwiązania techniczne rekultywacji nieczynnej Kopalni Siarki Piaseczno oraz sposób zagospodarowania terenów przyległych.

Projekt skojarzonej rekultywacji wyrobisk w Piasecznie i Machowie o kierunku wodnym opracowany przez OBR PS „Siarkopol” w Tarnobrzegu uzyskał pozytywne, wymagane prawem opinie, w tym instytucji odpowiedzialnych za ochronę środowiska. Istotnym jest, aby w związku z występującą budową geologiczną i warunkami hydrogeologicznymi w tym rejonie likwidacja obu kopalń przeprowadzana była i zakończona równocześnie. Z chwilą napełnienia zaizolowanych wyrobisk i wyłączenia systemu ich odwadniania nastąpi odbudowa poziomu wód czwartorzędowych do warunków pierwotnych, co będzie stanowiło zagrożenie dla obecnego, powstałego przez lata zainwestowania (zabudowa, sady) w warunkach innych niż pierwotne. Celem uniknięcia zainwestowania tych terenów jako niezbędną ustala się realizację projektowanych zabezpieczeń w tym zakresie, zgodnie z ustaleniami realizacyjnymi IV zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (szczegółowe warunki techniczne realizacji inwestycji określone zostały w projekcie technicznym sporządzonym przez „Hydroprojekt” Warszawa 1997 r.). W realizacji

systemu odprowadzającego nadmiar wód należy przeprowadzić meliorację upraw rolnych i sadów przy pomocy rowów otwartych i drenów na obszarze około 5000 ha wraz z odprowadzaniem wody pompowniami poza obszary odwadniane. Głębokie systemy drenaży pierścieniowych należy wykonać dla ochrony obszarów zabudowy stałej dla miejscowości: Łukowiec, Zarudzie, Przewłoką, Chodków Stary, Chodków Nowy, Bogoria i Krowia Góra. Ponadto należy docelowo zakończyć składowanie i zrehabilitować teren wysypiska odpadów komunalnych znajdującego się w sąsiedztwie obszaru o projektowanej funkcji rekreacyjnej. Ustala się również, konieczność rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji piasków szklarskich z hałdy w Piasecznie.

1.6. Ochrona gruntów rolnych i leśnych

W myśl ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych zaleca się oszczędne dysponowanie gruntami o wysokiej bonitacji oraz terenami leśnymi w przeznaczaniu ich na cele nierolnicze i nieleśne. Przeznaczanie odbywa się w planie zagospodarowania przestrzennego, w przypadku gleb I – III klasy wymagane jest uzyskanie zgody Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, gleb IV klasy Wojewody, lasów państwowych Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

W myśl ustawy o lasach szczególnej ochronie podlegają kompleksy leśne posiadające status lasów ochronnych. W obrębie lasów ochronnych ustala się podporządkowanie funkcji produkcyjnej funkcjom ochronnym. Gospodarka winna być prowadzona w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu,
- dbałość o utrzymanie naturalnych stosunków wodnych,
- ograniczenie stosowania zrębów zupełnych.

Na terenie gminy za ochronne zostały uznane lasy o pow. 264 ha pozostające w zarządzie PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwa Staszów Zarządzeniem Nr 208 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29.12.1994 r. Są to lasy w rejonie Skrzypaczowic uznane za glebochronne (oddział 153 B) o pow. 24,5 ha, oraz lasy wodoochronne i uszkodzone przez przemysł o pow. 97,7 ha, lasy uszkodzone przez przemysł w rejonie Piaseczna i przejęte przez Nadleśnictwo, posiarłkowe tereny zrehabilitowane o kierunku leśnym o pow. 141,80 ha (oddział 220 – 223).

1.7. Ochrona przed zagrożeniem powodziowym

Ustala się kontynuowanie działań na rzecz uzupełniania i zabezpieczania przed podmyciem wałów przeciwpowodziowych na całej długości w dolinie Wisły i Koprzywianki.

1.8. Obszary i obiekty przyrody prawnie chronionej

Na terenie gminy znajduje się część Staszowsko – Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu stanowiąca fragment wieloprzestrzennego systemu ochrony przyrody. Dla terenów tych obejmujących zachodnią część gminy ustala się obowiązek przestrzegania lokalnych norm prawa (Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego Nr 156, poz. 1950 ze zm.) w tym zakresie, a mianowicie: Na terenie OChK zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
2. W zakresie czynnej ochrony ekosystemów na terenie POChK ustala się:
- 1) zachowanie i ochronę zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
 - 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
 - 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
 - 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;

- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Na teren objętym zmianą Nr 2 *i* 3 Studium nie występują żadne formy ochrony przyrody.

Poza wymienionymi obszarami do obiektów podlegających ochronie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody należą pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy, wpisany do rejestru pod nr 566,
- lipa drobnolistna, wpisana do rejestru pod nr 565,
- 2 okazy w Przewłocze,
- 1 okaz w Skrzypaczowicach,
- 3 okazy w Ruszcy Płaszczynie,
- 1 okaz w Skwirzowej,
- 1 okaz w Jeziorach,
- 1 okaz w Zawidzy

W przypadku prowadzenia jakichkolwiek inwestycji w ich rejonie oraz na obiekcie wymagane jest ustalenie zakresu prac z Wojewodą. W stosunku do samych obiektów zabrania się ich wycinania, niszczenia, wznoszenia budowli w zasięgu korzeni i korony, zanieczyszczania terenu. Ponadto należy rozważyć możliwość objęcia ochroną konserwatorską w formie pomników przyrody żywej pojedynczych okazów starodrzewu znajdujących się obrębie pozostałości dawnych parków podworskich w Przewłocze, Skrzypaczowicach, Świniarach i Trzebieszawicach (część z nich podlega ochronie).

W obrębie terenu objętego zmianą Nr 1 Studium projektuje się utworzenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk NATURA 2000 – „Ostoja Żywnów”. W większości obszar pokrywa znacznej grubości pokrywa lessowa, co sprawia, że powierzchnia terenu jest dosyć płaska, rozcięta przez dopływy Wisły – Koprzywiankę wraz z dopływami. Na terenie objętym ustaleniami projektu zmiany Studium zagospodarowania przestrzennego w granicach projektowanego obszaru NATURA 2000 występuje kompleks lasów wraz z odłogowanymi terenami rolniczymi. Dominującymi zbiorowiskami leśnymi są bory sosnowe mieszane z domieszką grądu. Przez teren planowana jest rozbudowa drogi krajowej (obwodnicy

Łoniowa). Droga ta przebiega przez wschodni kraniec obszaru Naturowego. Przedmiotem ochrony na analizowanym terenie jest zachowanie siedliska naturalnego siedliska występowania trzech gatunków motyli naturowych, tj. modraszka nausitous (kod 1061), czerwonończyka nieparek (kod 1060) i modraszka tchejus (1059).

Na terenie, tym wprowadzają następujące zakazy:

- 1) pogarszania stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar NATURA 2000,
- 2) wpływania negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000,
- 3) pogarszania integralności obszaru NATURA 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

Teren objęty zmianą Nr 3 położony jest częściowo w granicach obszarów Natura 2000 Ostoja Żyżnów PLH260036 i Tarnobrzaska Dolina Wisły PLH260049, w obrębie którego zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34 ustawy o ochronie przyrody, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar NATURA 2000 lub,*
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000 lub,*
- 3) pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.*

1.9. System powiązań ekologicznych – tereny otwarte

Na terenie gminy tworzą go dolina Wisły, Koprzywianki i występujące w ich obrębie ekosystemy łąkowe, zieleń łąkowa, system sieci cieków oraz ekosystemy leśne. Obszary te winny być chronione przed zainwestowaniem, posiadają predyspozycje do pełnienia funkcji biotycznej – systemu terenów otwartych w gminie dla zapewnienia pożądanego przewietrzania, migracji gatunków, zachowania enklaw roślinności i ostoi zwierząt. Ponadto szczególnej ochronie podlega dolina Wisły, która została włączona w międzynarodową sieć ekologiczną jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym. Wiąże się to z wdrożeniem projektowanego międzynarodowego programu ochrony środowiska przyrodniczego, którego celem jest zachowanie naturalnych powiązań ekologicznych Europy, a zadaniem priorytetowym ochrona wód.

2. Polityka w zakresie ochrony środowiska kulturowego

Przystępując do sformułowania wytycznych konserwatorskich posłużono się na wstępie „Wytycznymi do opracowania problematyki ochrony wartości kulturowych w planach zagospodarowania przestrzennego” załączonych do pisma Ministerstwa Kultury i Sztuki i Ministerstwa Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 27.08.1981 roku. Zakładają one pięć modeli ochrony wartości kulturowych, w zależności od wartości i rodzaju chronionego terenu:

- A – ochronę rezerwatową z pełną ochroną treści historycznych, form (np. linii zabudowy, stopnia skupienia), substancji (np. zabudowy) i funkcji (np. uprawowe, handlowe).
- B – ochronę częściową obejmującą przede wszystkim formy oraz w możliwym zakresie treści, substancję i funkcje.
- E – ochronę elementów oraz pełną ochronę ekspozycji i treści historycznych, w odniesieniu do formy ogólne zachowanie charakteru krajobrazowego, w tym ochronę określonych elementów.
- AR – archeologiczną
- K – ochronę krajobrazową i zabezpieczenie otuliny w drodze zachowania dominacji form tradycyjnych i harmonijnego nawiązania do nich (na zasadzie sąsiedztwa) oraz zabezpieczenia właściwej ekspozycji dla stref A i B.

Ponieważ na terenie gminy nie występują zespoły zabytkowe o wybitnych wartościach nie zdecydowano się na objęcie żadnego z wydzielonych obszarów ochroną rezerwatową (A). Proponuje się natomiast objęcie czterech JARK-ów, które utworzono dla najlepiej zachowanych zespołów dworsko – parkowych, ochroną częściową przewidzianą dla modelu B ochrony wartości kulturowych. Są to parki w Łoniowie, Suliszowie, Ruszczy Płaszczyźnie i Skrzypaczowicach. Dla większości pozostałych obszarów przyjęto zakresy ochrony określone dla strefy E i K. I tak, w strefie E, zakładającej ochronę elementów krajobrazu kulturowego, znalazły się JARK-i wydzielone na terenach zabudowanych, w których zachowały się w mniejszym lub większym stopniu układy komunikacyjne i przestrzenne wsi oraz większa ilość zabudowań o cechach zabytkowych (dworskich i wiejskich). Są to następujące miejscowości: Gieraszowice, Wólka Gieraszowska, Jeziory (zabudowa wiejska), Trzebieszowice (relikty zespołu dworskiego), Suliszowice i Łoniów – wieś (zespoły sakralne i zabudowa wiejska). Ich ochronę należy rozumieć jako nieagresywne planowanie rozwoju przestrzennego, a więc konserwację i rewaloryzację starszej zabudowy o cechach zabytkowych (ujętej w rejestrach i ewidencjach zabytków architektury i budownictwa) i

dobrze osadzonej w krajobrazie, oraz konieczność określenia skali, typu i formy nowej zabudowy w taki sposób, aby była zharmonizowana z krajobrazem. W tym celu pożądanym by było opracowanie katalogu proponowanej zabudowy indywidualnej, w którym wzięliby udział urbaniści, architekci i historycy architektury.

Wyróżnienie terenów o zachowanych wartościach krajobrazu kulturowego nabiera nowego wymiaru wobec rozwijających się w ostatnich czasach tendencjach do prowadzenia agroturystyki na terenach wiejskich. Nie bez znaczenia jest też rosnąca warstwa średniozamożnych i zamożnych inwestorów poszukujących dawnych zespołów dworsko – parkowych w celu ich rewaloryzacji. Stają się oni coraz bardziej znaczącym czynnikiem w procesie ratowania zrujnowanych i zagrożonych postępującym zniszczeniem zespołów dworskich. Rozważne inwestowanie na terenie dawnych zespołów dworsko – parkowych w Suliszowie, Ruszcy, Skrzypaczowicach czy Trzebieszawicach może się przyczynić do ponownego rozkwitu tych zabytków. Najlepiej zachowany jest zespół pałacowo – parkowy w Łoniowie, użytkowany przez Państwowy Dom Dziecka. Dlatego posiada on wartość najwyższą na tym terenie. Zagospodarowanie wymienionych terenów może również zmierzać w stronę wprowadzenia funkcji rekreacyjnych i w ograniczonym zakresie sportowych. Ważne jest również zachowanie nielicznych przykładów zabudowy wiejskiej o charakterze zabytkowym ale przede wszystkim harmonijne kształtowanie nowej zabudowy, w taki sposób aby nawiązywała do dawnej i kontynuowała jej tradycje.

JARK-i, które znalazły się w strefie K – przede wszystkim pozostałe wsie o historycznej metryce i w różnym stopniu zachowanych układach przestrzennych oraz dwa duże obszary stanowiące podstawy widokowe dla zachowanych zespołów zabytkowych w Łoniowie, Suliszawicach i Ruszcy – winny się stać obszarami planowanego kształtowania krajobrazu, nawiązującego do form i układów historycznych, a w dwu ostatnich przypadkach zmierzającego do zachowania osi widokowych i stworzenia otuliny dla zabytkowych zespołów poprzez utrzymanie harmonijnego charakteru nowej architektury i zagospodarowania przestrzennego.

Pogrupowanie jednostek wg walorów na strefy ochrony konserwatorskiej wymaga dokładniejszego określenia koniecznych działań konserwatorskich w granicach poszczególnych JARK-ów. Zgodnie z cytowanym wcześniej opracowaniem prof. Janusza Bogdanowskiego działania takie dzielą się na ochronne (OCHR), konserwatorskie (KONS) i rewaloryzacyjne. Ochronne oznaczają wszelkie inicjatywy zmierzające do zabezpieczenia wartości kulturowych, w tym prawne (takie jak wpisy do rejestru zabytków zabytkowych zespołów urbanistycznych, ruralistycznych lub dworsko – parkowych czy kościelnych i

zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego). Postępowanie takie – częściowo zrealizowane poprzez wpisy do rejestru zabytków i obowiązujące zapisy aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego – przewidziano dla zespołu pałacowo – parkowego w Łoniowie, parków podworskich w Suliszowie, Ruszcy, Skrzypaczowicach i Trzebieszawicach oraz wsi Łoniów i Sulisławice (w zakresie dotyczącym ochrony zespołów sakralnych i cmentarzy). W większości wymienionych obiektów należałoby rozwinąć już zapewnioną ochronę prawną poprzez wytyczenie wokół nich stref ochronnych. Relikty parku podworskiego w Trzebieszawicach należy zabezpieczyć wpisem do rejestru lub zapisem w planie zagospodarowania przestrzennego.

Drugi blok działań to wszelkie, ogólnie pojmowane, zabiegi konserwatorskie zmierzające do zachowania substancji zabytkowej. Należy je podjąć i kontynuować w najcenniejszej – biorąc pod uwagę stopień zachowania zabytkowego krajobrazu kulturowego – jednostce, tzn. w zespole pałacowo – parkowym w Łoniowie. Trzeci wreszcie sposób działania to rewaloryzacja, w ramach której można wydzielić:

- integrację (INTE), stosowaną wobec dużych, naruszonych już w pewnych zakresach walorów,
- rekonstrukcję (REKN), w przypadku, gdy konieczne jest przywrócenie wartości szczególnie ważnej jednostki,
- rekompozycję (RKOM), w sytuacji konieczności stworzenia właściwego sąsiedztwa dla jednostek o dużych wartościach,
- kontynuację (KONT), gdy trzeba stworzyć harmonijne otoczenie dla zespołów zabytkowych.

Działania rewaloryzacyjne można zalecić dla następujących jednostek:

- integracyjne dla wsi Gieraszwice, Wólka Gieraszwowska, Jeziory, Sulisławice, parków w Ruszcy, Suliszowie, Trzebieszawicach, Skrzypaczowicach i Łoniowie (w ostatnim przypadku dotyczy przede wszystkim zabudowy folwarcznej),
- rekonstrukcję w parkach w Suliszowie, Ruszcy, Skrzypaczowicach,
- rekompozycję we wsi Łoniów. Działania te dotyczą przede wszystkim charakteru remontowanej starszej i wznoszonej nowej zabudowy (to znaczy określenia kubatury, formy i pewnych szczegółów wyglądu zewnętrznego, np. kształtu bryły, rodzaju i koloru pokrycia dachowego), konserwowanej i planowanej zieleni, małej architektury itp. elementów kształtujących otoczenie budynków i wnętrza urbanistyczne.

Dużą część pozostałych JARK-ów, przypisanych do modelu krajobrazu kulturowego K objąć należy działaniami rewaloryzacyjnymi określonymi jako kontynuacja. Znaczenie

będzie miała w tym przypadku przede wszystkim funkcja i sposób zagospodarowania terenów oraz zabudowa, w mniejszym co prawda stopniu niż w przypadku działań integracyjnych i rekompozycyjnych ale również podlegająca ogólnemu planowaniu urbanistycznemu (co do bryły budynków – wysokość, nachylenie połaci dachowych).

Przedstawione wyżej wytyczne określają jedynie kierunki działań konserwatorskich na terenie gminy, jakie można i należy podjąć. Bardziej szczegółowe wytyczne opracowane mogą być dopiero na bazie dokładniej traktujących problem ochrony zabytków, a w ogólniejszym kontekście problem ochrony krajobrazu kulturowego, studiów historycznych i ruralistycznych wsi.

Ostatnim etapem prezentowanego studium wartości krajobrazu kulturowego było wykonanie planu stref, który polegał na stworzeniu w oparciu o waloryzację i wytyczne koncepcji planu ochrony wartości kulturowych gminy Łoniów. Plan mógł zawierać, w zależności od wartości chronionych terenów, propozycję utworzenia rezerwatów kulturowych (RK), parków kulturowych (PK), stref ochrony konserwatorskiej (SOK) i stref ochrony tradycji (KONT), różniących się stopniem i rodzajem możliwej lub koniecznej ingerencji w krajobraz kulturowy. Wartości JARK-ów na terenie gminy pozwoliły wydzielić następujące strefy ochrony konserwatorskiej (SOK): zespół sakralny i historyczna zabudowa Sulisławic, zespoły parkowe (wraz z terenem wsi) w Ruszczy, Suliszowie, Trzebieszawicach, Łoniowie i Skrzypaczowicach. Sąsiadujące z nimi obszary między Sulisławicami a Ruszczą oraz teren położony na południowy wschód i wschód od Łoniowa proponuje się objąć ze względu na walory widokowe i krajobrazowe strefą ochrony tradycji (KONT). W przypadku wprowadzenia nowej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej należy szczególną uwagę zwrócić na konieczność utrzymania walorów widokowych tych terenów, np. widoki z tras komunikacyjnych na Łoniów, Ruszczę i Sulisławice.

3. Polityka zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Tereny rolnicze przeznaczone do rozwoju gospodarki rolnej, wyłączone z zabudowy określone są mianem rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Produkcja rolna na terenie gminy Łoniów odbywa się zarówno na bardzo dobrych glebach jak i na glebach słabych. Różnorodne warunki do produkcji rolnej wynikają z naturalnych walorów rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Najwyższą przydatność do produkcji rolnej posiadają gleby położone w: dolinach Wisły i Koprzywianki oraz kompleks gleb skoncentrowany na wysoczyźnie i ciągnący się od miejscowości Krowia Góra poprzez Łoniów, Ruszczę Wieś,

Ruszcze Płasczyznę, Sulisławice aż do Wojcieszyc.

Na terenach tych uprawia się najbardziej wymagające ze wszystkich zbóż: pszenicę ozimą, jęczmień jary i pszenicę jarą. W porównaniu z latami poprzednimi wprowadzane są do uprawy dobre, wysokopienne odmiany pszenicy i jęczmienia. Uprawiane są rośliny okopowe, a z roślin przemysłowych: burak cukrowy. Największe powierzchnie buraka cukrowego odnotowano we wsiach: Łoniów, Gieraszwice, Wólka Gieraszkowska, Wnorów i Bazów.

Ważne miejsce w produkcji roślinnej Łoniowa zajmuje produkcja owoców i warzyw. Sady zajmują powierzchnię 442 ha, tak duża powierzchnia upraw sadowniczych na terenie gminy związana jest z korzystnym wpływem Kotliny Sandomierskiej, który pozwala na uprawę roślin o dużych wymaganiach glebowo – klimatycznych.

Najbardziej popularne i uprawiane na tym terenie są: jabłonie, śliwy, wiśnie. Truskawki zajmują po powierzchni 47 ha a warzywa 59 ha.

Uzyskiwana produkcja owoców i warzyw jest zagospodarowana przez podmioty zajmujące się skupem i przetwórstwem owoców i warzyw w Chodkowie Starym oraz Piasecznie. Skup owoców na tym terenie organizuje również Spółdzielnia Ogrodniczo – Pszczelarska oraz w latach poprzednich Fabryka Przemysłu Owocowo – Warzywnego w Tarnobrzegu (obecnie w likwidacji).

Obsada bydła, a szczególnie obsada trzody chlewnej uległa zmniejszeniu w porównaniu do lat poprzednich, spowodowane jest to sytuacją ekonomiczną w kraju, brakiem opłacalności produkcji zwierzęcej oraz problemy ze sprzedażą.

Naturalne walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie gminy pogarsza w dużym stopniu niekorzystna struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych, średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 4,26 ha (średnia dla kraju – 7,00 ha). Struktura agrarna cechuje się dużym rozdrobnieniem – gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha stanowią 74% ogólnej liczby gospodarstw. Na ogólną liczbę zatrudnionych, 58% stanowią zatrudnieni w rolnictwie – jednak zatrudnienie w rolnictwie nie jest głównym źródłem utrzymania.

Podstawowym celem polityki przestrzennej dotyczącej rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Łoniów w oparciu o przedstawione uwarunkowania jest:

- wyprodukowanie zdrowej żywności i zaopatrzenie w produkty mieszkańców gminy i pobliskich miast,
- tworzenie gwarancji dla zbytu i opłacalności produkcji rolnej (powstająca giełda rolna w Łoniowie, stworzenie systemu opłacalnych cen oraz tworzenie grup producentów, które będą mogły znaleźć łatwiej rynki zbytu i dysponowały będą większymi partiami towaru),

- tworzenie warunków do powiększania gospodarstw indywidualnych poprzez wprowadzanie tzw. rent socjalnych w zamian za przekazanie gospodarstwa, ze względu na warunki naturalne kształtowanie produkcji będzie przebiegać w następujących kierunkach:
 - produkcja roślinna – kierunek zbożowo – okopowy, a z roślin przemysłowych uprawa buraka cukrowego oraz rozwój produkcji upraw sadowniczych, truskawek i warzyw,
 - produkcja zwierzęca – hodowla bydła i chów trzody chlewnej.

W polityce dotyczącej kierunków zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wydzielone zostały następujące tereny:

1. Tereny posiadające warunki do rozwoju intensywnej gospodarki rolnej – obejmujące kompleks bardzo dobrych gleb lessowych ciągnący się od Krowiej Góry poprzez Łoniów, Ruszczę Płaszczynę, Ruszczę Wieś, Sulisławice do Wojcieszyc.
2. Tereny o zróżnicowanych warunkach do rozwoju rolnictwa – obejmować będą pozostałe obszary na których jest niemożliwa intensywna produkcja, a szczególnie we wsiach położonych na terenach zalewowych: Otoka, Świniary Stare, Bogoria, Gągolin, Łązek, Chodków, Przewłoką, Kępa Nagnajewska.
3. Wg raportu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z roku 1997 gmina Łoniów posiada dobry stan środowiska, korzystne warunki w zakresie czystości gleb, powietrza stwarzają możliwości produkcji zdrowej żywności, o dobrych parametrach żywieniowych tzw. żywności ekologicznej. Produkcja ta będzie źródłem dochodów dla miejscowej ludności. Obszar preferowany do rozwoju produkcji zdrowej żywności obejmuje wsie położone w Obszarze Chronionego Krajobrazu tj.: preferowane różne formy rolnictwa biologicznego, upraw zielarskich w miejscowościach: Wólka Gieraszkowska, Gieraszkowice, Królewice, Bazów, Wojcieszycze.
4. We wsiach atrakcyjnych krajobrazowo położonych w Obszarze Chronionego Krajobrazu proponuje się rozwój agroturystyki, który przyczyni się do stworzenia nowych miejsc pracy dla ludności wiejskiej i będzie źródłem dodatkowych dochodów.

3.1. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Na terenie gminy Łoniów ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinna polegać na: ograniczeniu przeznaczania gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych na cele nierolnicze (Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych),

- zapobieganiu procesom degradacji i szkodom w produkcji rolnej powstającym wskutek

działalności nierolniczej. Likwidacja wyrobiska Kopalni Piaseczno nie powinna spowodować zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania przyległych terenów do wyrobiska (dokładnie zagadnienie to omówione zostało w dziale ochrony środowiska), rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,

- przeznaczaniu na cele nierolnicze nieużytków, a w przypadku ich braku gruntów o najniższych klasach bonitacyjnych.

W celu realizacji zamierzeń prowadzących do prawidłowego zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy przeprowadzić odbudowę i modernizację melioracji na 35 ha gruntów ornych oraz 246 ha użytków zielonych w miejscowościach: Chodków, Jasienica, Skrzypaczowice, Jeziory, Wólka Gierasowska.

W związku z planowaną likwidacją Kopalni Piaseczno i Machów należy zrealizować ustalenia w zakresie gospodarki wodnej i melioracji, wprowadzone IV zmianą MPOZP gminy Łonów, Uchwałą Rady Gminy Nr XXXI/124/98.

Ważnym elementem są zalesienia gruntów słabej jakości położonych przy lasach lub enklaw śródleśnych oraz gruntów nieprzydatnych rolniczo i narażonych na erozję.

Wg granicy polno – leśnej powierzchnia gruntów przewidzianych do zalesienia na terenie gminy wynosi około 230 ha.

Jednym z warunków ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Łonów jest wyznaczenie punktów poboru wody do oprysków i miejsc składowania odpadów. Używane w ochronie roślin środki chemiczne są w większości wypadków silnie trujące dla ludzi i zwierząt gospodarskich, przyczynić się mogą więc do skażenia środowiska, a więc zarówno gleby jak i wód.

Stosując środki chemiczne należy przestrzegać następujących zasad: podczas pracy używać specjalnych ubrań ochronnych,

- wszystkie opakowania trwałe po środkach chemicznych składować w wyznaczonych do tego miejscach składowania odpadów,
- przechowywać środki chemiczne w pomieszczeniach zaopatrzonych w znaki ostrzegawcze,
- stosować środki chemiczne zgodnie z instrukcją i przestrzegać okresu karencji,
- woda do przygotowania cieczy roboczej powinna być pobierana z specjalnych studni dla potrzeb chemizacji rolnictwa,
- przygotowywać ciecz roboczą na otwartym powietrzu,
- nie wolno myć w rzekach, stawach aparatów i naczyń służących do wykonywania zabiegów ochrony roślin.

Na terenie gminy istnieją studnie z których woda czerpana jest do celów chemizacyjnych w miejscowościach: Przewłoką, Kępa Nagnajewska, Chodków Stary, Chodków Nowy, Piaseczno, Krowia Góra, Bogoria, Świniary Nowe, Łoniów, Wnorów, Gieraszwice, Zawidza, Skrzypaczowice, Łązek, Gałolin. Jakość tej wody nie musi odpowiadać normom dla wód pitnych.

Na terenie gminy brak jest do tej pory wyznaczonego miejsca składowania odpadów przy stosowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych. Zachodzi więc potrzeba wyznaczenia takiego miejsca. Przy wyborze terenu na składowanie odpadów należy kierować się następującymi zasadami:

- nie należy lokalizować na glebach w klasach od I – IV, glebach bagiennych zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.02.1995 r.
- zaleca się lokalizację punktów gromadzenia odpadów na glebach o niskiej klasie bonitacyjnej, niskim poziomie wód gruntowych, niskim współczynniku filtracji.

4. Polityka rozwoju społeczno – gospodarczego

4.1. Prognoza rozwoju demograficznego

Cele założone w „studium” w sferze rozwoju społeczno – gospodarczego pozostają w ścisłym powiązaniu z określeniem prognozy demograficznej.

Prognoza ma charakter szacunkowy i powstała na następujących założeniach prognostycznych:

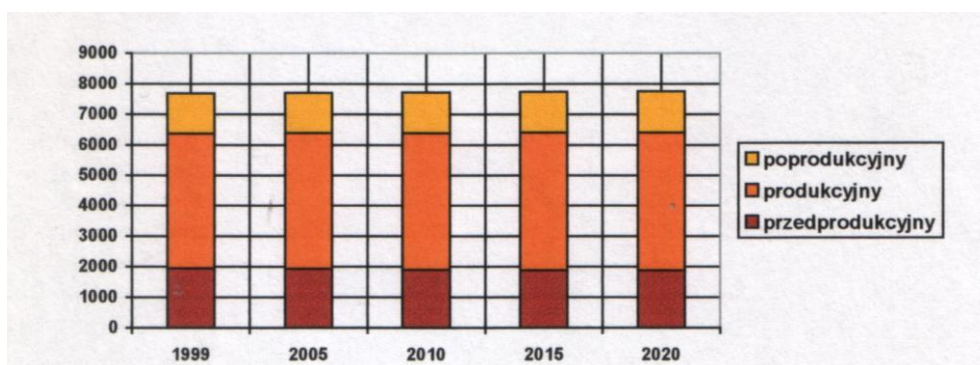
- porównanie i zaktualizowanie prognozy przedstawionej dla gminy Łoniów w studium zagospodarowania przestrzennego województwa tarnobrzeskiego (z dawnego układu województw) w oparciu o aktualne dane o stosunkach demograficznych dla gminy,
- uwzględnienie specyficznych cech stosunków ludnościowych określonych przez GUS dla kraju, dotyczących miast i terenów wiejskich, a przede wszystkim:
 - obniżenie wskaźnika przyrostu naturalnego, zbliżony do średniego dla powiatu,
 - zauważalny, choć niewielki spadek wskaźnika dzietności kobiet,
 - wyraźne zahamowanie tendencji odpływu ludności wiejskiej do miast,
 - ożywienie ruchu migracyjnego przewidywane po 2010 r.,
 - wzrost długości życia dla województwa tarnobrzeskiego (dane z poprzednich układów administracyjnych – aktualnych jeszcze brak) – przewidywana średnia w 2020 r. 72,9 lat (mężczyźni), 79,5 lat (kobiety),
 - narastający proces starzenia się ludności (wzrost udziału ludzi w wieku

poprodukcyjnym).

Po uwzględnieniu tych przesłanek, określone zostały poprzez analizę zgromadzonych danych demograficznych (z lat 1990 – 1999 r.) następujące zmiany w latach 1999 – 2020 r.

Tabela Nr 1. Gmina Łoniów. Prognoza demograficzna. Struktura ludności wg płci i wieku mieszkańców.

Wyszczególnienie		1999		2005		2010		2015		2020	
		ludność ilość osób	%	ludność ilość osób	%	ludność ilość osób	%	ludność ilość osób	%	ludność ilość osób	%
Ludność gminy ogółem w tym:	O	7684	100	7700	100	7720	100	7730	100	7750	100
	M	3851	50,2	3845	50,	3855	50,0	3860	49,9	3870	49,9
	K	3833	49,8	3855	49,0	3865	50,0	3870	50,1	3880	50,1
w wieku przedprodukcyjnym 0 - 17 lat	O	1948	25,3	1925	25,	1890	24,5	1880	24,0	1870	24,0
	M	1015	52,1	1000	52,	980	52,0	980	52,1	975	52,1
	K	933	47,9	925	48,0	910	48,0	900	47,9	895	47,9
w wieku produkcyjnym 18–59 K 18–64 M	O	4415	57,5	4460	57,9	4495	58,2	4510	58,6	4530	58,5
	M	2356	53,4	2375	53,	2395	53,3	• 2400	53,2	2410	53,2
	K	2059	46,6	2085	46,	2100	46,7	2110	46,8	2120	46,8
w wieku poprodukcyjnym K>60; M>65	O	1321	17,2	1315	17,	1335	17,4	1340	17,5	1350	17,5
	M	480	36,3	470	36,	480	36,2	480	36,1	485	36,1
	K	841	63,7	845	63,	855	63,8	860	63,9	865	63,9
Wskaźnik obciążenia demograficznego		74,0		72,6		71,6		71,2		71,1	

- Liczbę ludności gminy docelowo określono na poziomie 7750 osób, w tym: 3880 kobiet (50,1%) i 3900 mężczyzn (49,9%),
- średnioroczny przyrost ludności zakłada się na poziomie 3–5 mieszkańców (uwzględniając malejący wskaźnik przyrostu i wysokie saldo migracji),
- przyrost liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach będzie oczywiście

- proporcjonalny do liczby mieszkańców obecnie zamieszkujących miejscowości. Stąd należy założyć, że bardzo małe miejscowości w gminie, liczące około 100 mieszkańców, będą wskazywać zahamowanie w rozwoju demograficznym,
- rozwój liczby ludności w poszczególnych okresach pięcioletnich przewiduje się jako bardzo umiarkowany i bardzo równomierny. Należy zauważyć, że w okresie 1995 – 1997 r. liczba ludności gminy znacznie wzrosła, ale od 1997 r. nastąpił spadek liczby ludności. Analiza ruchów naturalnych ludności w poszczególnych sołectwach daje jednak przesłanki, aby zakładać wzrost liczby ogólnej ludności gminy – zwłaszcza liczba urodzeń daje ku temu przesłanki,
 - Nieco mniejszy przyrost ludności zakłada się po 2010 roku, kiedy może nastąpić zwiększony odpływ ludności do miast (zakładany w prognozie krajowej), oraz zauważalne będą skutki spadku przyrostu naturalnego (w latach 1997 – 2000 r.) w reprodukcji populacji,
 - nadal będzie widoczna, choć niewielka przewaga liczby mężczyzn w stosunku do liczby kobiet, co się właściwie rzadko zdarza w populacjach wiejskich,
 - widoczne będzie przesuwanie się w czasie, w poszczególnych okresach pięcioletnich występującej tendencji niżowej przyrostu demograficznego, co będzie widoczne w zmianach liczebności poszczególnych grup wiekowych w populacji gminy, korzystnie będą układać się zmiany w liczebności grupy wieku produkcyjnego ludności – powiększać się ona będzie w sposób naturalny – przechodzenie w „dorosłość” grupy młodzieży, a jednocześnie grupa wieku przedprodukcyjnego nie będzie tak gwałtownie przyrastać, bo nie ma przesłanki na zwiększenie się przyrostu naturalnego,
 - korzystnie przedstawiają się rokowania na utrzymanie się w granicach 17,0 – 17,5% ludności w grupie wieku poprodukcyjnego. Wiąże się to prawdopodobnie z zakładanym po 2010 roku nasileniem się migracji ludności do miast – migracje podejmie grupa w wieku mobilnym, która „starzeć się” będzie w innym miejscu zamieszkania,
 - wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie tzn. liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób wieku produkcyjnego, kształtuje się na dobrym poziomie, tj. 74,0 i nie ma przesłanek, aby się miał zwiększać.

4.2. Prognoza zmian jakości życia mieszkańców

4.2.1. System obsługi ludności gminy

Zakłada się nadal tylko dwustopniowy system obsługi mieszkańców gminy:

I. Poziom elementarny

- Miejscowości: Bazów, Bogoria, Chodków Nowy, Królewice, Łązek, Otoka, Przewłoką, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Skwirzowa, Skrzypaczowice, Świniary Nowe, Suliszów, Trzebieszawice, Jeziory, Piaseczno, Wnorów, Wojcieszycy, Gieraszwice, Wólka Gieraszwowska, Gągolin, Kępa Nagnajewska
- Wyposażenie w usługi: sklep spożywczo – przemysłowy, kiosk, ewentualnie rzemiosło bytowe.

II. Poziom podstawowy

- Miejscowości: do tego poziomu należy zaliczyć przede wszystkim Łoniów. Mimo że jest siedzibą władz gminnych ma niestety bardzo słabe wyposażenie w usługi, nie kwalifikujące go jako ośrodka o wyższym poziomie. Poważne braki w wyposażeniu w urządzenia obsługi to: brak szkolnictwa średniego, administracji gospodarczo – finansowej, przedsiębiorstwa obsługi komunalnej. Oprócz Łoniowa do tego podziału ośrodków zaliczyć należy jako ośrodki wspomagające ośrodek gminny, wsie Suliszawice, Świniary Stare i Chodków Stary.
- Wyposażenie w usługi: oprócz urzędzeń z poziomu I-go, występują: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, zakłady opieki zdrowotnej, kościoły, cmentarze, biblioteki, domy kultury.

Stan wyposażenia Łoniowa będzie bardzo trudny do zmiany – nie ma ku temu przesłanek społeczno – gospodarczych. Pobliskie miasta powiatowe będą stanowić nadal ośrodki zaspokajające potrzeby mieszkańców w zakresie dostępności do usług o charakterze ponadpodstawowym i wyższego rzędu (szkolnictwo wyższe, szpitalnictwo, obiekty kultury: muzea, teatry, wysoko wyspecjalizowane rzemiosło).

4.2.2. Standardy obsługi ludności

Rozwój infrastruktury społecznej gminy zależeć będzie od:

- wzrostu liczby użytkowników urządzeń obsługi,
- konieczność poprawy dostępności do usług,
- wymogów społeczeństwa w zakresie poprawy standardów obsługi ludności.

Hipotetycznie zakłada się następujące standardy obsługi ludności gminy w zakresie:

Oświata i wychowanie

Liczebność grupy wiekowej objętej obsługą w tym zakresie obecnie wynosi około 12,5% ogólnej liczby ludności. Jest to prawidłowa proporcja – taką przeciętnie w statystyce przyjmuje się do prognoz. Wielkość tego wskaźnika w gminie pozostaje w związku z liczebnością grupy ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Zakładając, że przyrost naturalny wykazuje tendencje zniżkowe, na przyszłość należy zakładać, że wskaźnik liczebności grupy dzieci w wieku nauczania podstawowego i gimnazjalnego będzie malał. Stąd też, nie zachodzi potrzeba tworzenia nowych miejsc nauki. W wyniku wprowadzenia reformy oświaty grupa dzieci w wieku szkolnictwa podstawowego zostaje podzielona na dwustopniowe poziomy nauczania: szkoła podstawowa i gimnazjum. System i standardy obsługi w zakresie oświaty zostały dokładnie przeanalizowane i zaplanowane w związku z rozpoczętą reformą oświaty i zakładają:

Wychowanie przedszkolne

Zakłada się konieczność utrzymania istniejących placówek wychowania przedszkolnego – znaczna część miejsc pracy dla kobiet znajduje się poza gminą (sąsiednie miasta) i należy przewidywać, że taki stan będzie się rozwijał, a więc będzie potrzeba co najmniej utrzymania jeżeli nie przyrostu ilości miejsc dla dzieci w przedszkolach, w największych miejscowościach gminy. Chodzi o przedszkola w:

- Łoniowie – min. 60 miejsc (III oddziały),
- Świniarach – min. 60 miejsc (III oddziały).

Szkolnictwo podstawowe

Nowoutworzony system szkół oparty na dowozie dzieci do wyznaczonych placówek, zorganizowany przez władze samorządowe, przewiduje:

Szkoły podstawowe

- Łoniów – ok. 230 uczniów,
- Świniary – ok. 180 uczniów,
- Sulisławice – ok. 180 uczniów,
- Łązek – ok. 120 uczniów,
- Gierszowice – ok. 50 uczniów.

Szkoła filialna (O – III) w Przewłocze będzie mogła mieć charakter przejściowy – na przyszłość nie będzie wystarczającej liczebności dzieci, aby ją utrzymać. Tendencja malejąca liczebności grupy dzieci (całej grupy wieku przedprodukcyjnego) może spowodować potrzebę korekty sieci placówek oświaty, ze względów ekonomicznych po 2005 roku.

Szkoły gimnazjalne

Nie rokuje się zmiany liczebności grupy dzieci w wieku gimnazjalnym w takim stopniu, aby wskazywać potrzebę tworzenia nowych placówek.

Ewentualne potrzeby przyrostu miejsc uczniowskich, zabezpieczyć mogą istniejące w gimnazjach:

- w Łoniowie ok. 70 miejsc uczniowskich,
- w Sulisławicach ok. 50 miejsc uczniowskich.

Szkolnictwo średnie

Gmina nie może liczyć na utworzenie placówek w tym zakresie – brak uzasadnienia ekonomicznego przede wszystkim, ze względu na bliską dostępność do tego rodzaju szkół w sąsiednich gminach (Koprzywnica, Klimontów) i miastach: Osieku, Sandomierzu, Tarnobrzegu i Staszowie. W tych ostatnich oferowana jest bardzo różnorodna sieć szkół średnich zawodowych.

Szkolnictwo wyższe

Gmina wykazuje znaczący jak na tereny wiejskie wskaźnik udziału ludności w wykształceniu wyższym 4,2. Zapotrzebowanie na obsługę w tym zakresie będzie rosło, bowiem rośnie świadomość społeczna, że wykształcenie daje szansę na odpowiednio dobrą pracę. Dostępność młodzieży z gminy do szkół wyższych będzie właściwie związane z poziomem życia mieszkańców, który w tym rejonie jest na średnim poziomie. Trzeba dodać, że wyższe uczelnie i szkoły pomaturalne znajdujące się w bliskim zasięgu (Sandomierz, Staszów, Tarnobrzeg, Kielce) dają niejednokrotnie możliwość korzystania z nich na zasadzie dojeżdżania.

4.2.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia

Wprowadzony w 1999 r. zreformowany system opieki zdrowotnej, przewidywany do ewentualnej modernizacji zakładał przede wszystkim lepszą dostępność do lekarza pierwszego kontaktu. W gminie Łonów, gdzie działają 2 zespoły opieki zdrowotnej, a gdzie mamy do czynienia z rozproszonym osadnictwem (duża ilość miejscowości, niewielkich ludnościowo), sprostanie temu zadaniu nie jest łatwe ze względu na znaczne odległości do placówek opieki zdrowia.

Nie mniej rozmieszczenie placówek służby zdrowia znalazło akceptację społeczną i nie spowodowało poważniejszych zmian w rozmieszczeniu placówek i zasięgach rejonów obsługi przez lekarzy pierwszego kontaktu.

Zmienił się zasięg obsługi w zakresie szpitalnictwa, pomocy doraźnej i przychodni specjalistycznych. Obsługa pozostaje w zasięgu Świętokrzyskiej Kasy Chorych (Sandomierz, Staszów, Opatów). Mimo dogodnych odległości mieszkańcy nie korzystają z usług leczenia w Tarnobrzegu.

Należy jednak uznać, że standardy obsługi i dostępność mieszkańców gminy Łoniów, w zakresie opieki zdrowotnej, mieszczą się w normach uznanych za prawidłowe i nie wskazuje się na potrzebę koniecznych zmian.

Opieka społeczna

Stanowi jedną z podstawowych sfer problemowych rozwoju gminy i powiązana jest ze skalą bezrobocia w rejonie. Działania w zakresie opieki społecznej – obligatoryjnie należące do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, tak jak do tej pory winny być prowadzone dwukierunkowo:

docieranie do ludzi samotnych, niepełnosprawnych, chorych pozostających bez opieki rodziny, za pomocą opiekunek społecznych, – działania w zakresie łagodzenia skutków i problemów związanych ze skalą bezrobocia.

W obu kierunkach działań liczyć się będą odpowiednie środki finansowe, przy czym skuteczniejsze będzie przeznaczanie je nie tyle, na świadczenia z tytułu opieki społecznej, ale na tworzenie nowych miejsc pracy, konkretnych programów prac publicznych, interwencyjnych. Zmiana sytuacji w tym problemie zależeć będzie również od polityki państwa.

W zakresie opieki społecznej w gminie należy zwrócić uwagę na rolę w sferze społeczno – gospodarczego rozwoju jaki spełnia dom opieki społecznej dla dzieci starszych i młodzieży. Stanowi on element oddziaływania regionalnego o znaczeniu społecznym, a ponadto ma korzystne oddziaływanie gospodarcze (na handel, szkolnictwo) w gminie.

4.2.4. Kultura

Konieczne jest docelowo utrzymanie istniejącej sieci placówek tj. Gminnego Ośrodka Kultury w Łoniowie z filią w Chodkowie Starym i siecią bibliotek w: Łoniowie, w Chodkowie, Swiniarach, Sulisławicach. Należy zakładać, że liczba woluminów winna osiągnąć wskaźnik 5000 szt/1000 mieszkańców. Należy przez odpowiednią promocję i finansowe wsparcie budżetu tych obiektów, pokierować ich działaniami, tak aby przyciągały mieszkańców i zachęcały do uczestnictwa w działalności.

Będzie to zadanie trudne, ale konieczne ze względu, że zagrożeniem dla ich działalności jest moda na dyskoteki i szukanie rozrywek w pobliskich miastach.

4.2.5. Sport i turystyka

Konieczne będzie podjęcie działań służących rozwojowi urządzeń sportu w gminie. Mimo istnienia klubów sportowych, nie ma w gminie urządzonego boiska sportowego. Szansą na organizację odpowiedniego ośrodka sportu może być zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych w Piasecznie (po byłej kopalni odkrywkowej siarki) przewidzianych dla prowadzenia rekreacji.

Skojarzenie funkcji sportu, rekreacji a także turystyki w tym terenie, stanowić może niebagatelną szansę rozwoju przestrzenno – gospodarczego gminy, choć nie będzie to wiodąca funkcja gminy. W tym działaniu należy odpowiednio wykorzystać silne walory przyrodniczo – kulturowe gminy, a zwłaszcza przez odpowiednią promocję miejsc kultu religijnego (Sułisławice) oraz miejsc pamięci narodowej związanych przede wszystkim z działalnością Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie”. Gmina ma także szansę rozwoju funkcji agroturystyki w miejscowościach: Bazów, Gierszowice, Królewiec, Wojcieszyce i Wólka Gierszowska. Bardzo istotną sprawą w rozwoju rekreacji i turystyki w gminie będą działania związane z tworzeniem miejsc noclegowych. Początkowo mogą to być miejsca w zagrodach, tym bardziej, że standard budownictwa mieszkalnego w gminie jest wysoki. W tym kierunku winna pójść polityka (może finansowa?) władz gminy, aby mieszkańcy wyczuwali korzyści z takich działań.

4.2.6. Handel, gastronomia, rzemiosło

Handel

Nasylenie placówkami handlu w miejscowościach gminy, nie osiągnie docelowo bardzo dobrego standardu. Rozproszenie (dość znaczne) zabudowy, niewielkie miejscowości nie tworzą przesłanek rozwoju sieci usług handlu poza większymi miejscowościami: Łoniów Wieś, Łoniów Kolonia, Świniary Stare, Świniary Nowe, Sułisławice. Dotyczy to oczywiście handlu podstawowymi artykułami.

Obsługę mieszkańców gminy w zakresie handlu artykułami wyspecjalizowanymi, w szerszym asortymencie i wyższym standardzie spełniać będą nadal pobliskie miasta.

W związku z bliskością ośrodków miejskich na terenie gminy mogą pojawiać się tendencje do organizowania placówek handlu hurtowego. Działania takie należy uznać za korzystne, o ile nie kolidują z ochroną gruntów rolnych i środowiska przyrodniczego.

Gastronomia

Gmina ma znaczne szansę dla rozwoju usług gastronomii, w oparciu przede wszystkim o położenie przy skrzyżowaniu dwu ważnych tras krajowej komunikacji drogowej:

Nr 777 Kraków – Nowe Brzesko – Połaniec – Sandomierz i Nr 9 Radom – Rzeszów – Barwinek. Wzdłuż tych dróg zauważa się już obecnie przyrastanie liczby zajazdów, moteli. Drugi kierunek możliwości rozwoju gastronomii, to obsługa turystów stałych, przybywających zwiedzić gminę, lub odpocząć na jej terenie. Takie możliwości należy przewidywać w związku z planowaną realizacją zbiornika wodnego w Piasecznie. Oczywiście istniejące placówki gastronomii również winny swoją działalność rozwijać z nastawieniem na obsługę szerszego grona klientów i oferować bogatszy asortyment usług (organizację imprez, noclegów na zamówienie).

Rzemiosło

Popierać należy i promować każdą inicjatywę tworzenia usług rzemiosła i drobnej wytwórczości, zwłaszcza związanych z usługami bytowymi, obsługą rolnictwa (skup, przetwórstwo płodów rolnych). Stanowią one będą najtańsze miejsca pracy i znacząco ożywią sytuację gospodarczą wsi.

4.3. Prognoza rynku pracy

Podstawową przesłanką do określenia potencjału zasobów pracy jest liczebność grupy wieku przedprodukcyjnego mieszkańców w poszczególnych okresach prognostycznych. Prognoza zakłada, że przyrost ludności w grupie wieku produkcyjnego, w okresie 2000 – 2020 r. wynosić będzie – ogółem dla gminy ok. 120 osób.

Oznacza to, że przyrost zasobów pracy będzie bardzo niewielki, co wynika z proporcji prognozy demograficznej. Zakłada się, że wskaźnik aktywności zawodowej będzie wynosił ok. 60% (obecnie wg danych Urzędu Statystycznego wynosi 60,2%), zasoby pracy określa się docelowo wielkości ok. 2700 osób.

W określaniu prognozowanego rynku pracy należy podkreślić, że ograniczeniu ulegnie tzw. „zjawisko dwuzawodowości”, które na terenie gminy miało i ma znaczny zasięg. Brak miejsc pracy doprowadzi do regulacji w tym zakresie. Wpłynąć to jednocześnie powinno na restrukturyzację rolnictwa, ale z drugiej strony w niedużych gospodarstwach rolnych, może doprowadzić do pogłębienia zjawiska przeludnienia w rolnictwie i na wsiach.

Zatrudnienie w rolnictwie winno ulec zwiększeniu, ale nie będzie to wielkość przekraczająca 20% liczby pracujących ogółem tj. 680 – 700 osób. Należy tu wyjaśnić, że liczba ta dotyczy wyłącznie ludzi dla których rolnictwo stanowi podstawowe i jedyne źródło zarobkowania. Liczba ta faktycznie może być znacznie większa, po uwzględnieniu, że w gospodarstwach zatrudniani są członkowie rodziny właściciela gospodarstwa, nie posiadający innego zarobkowania, lub posiadający niezarobkowe źródło utrzymania (emeryci, renciści).

Wzrost zatrudnienia w rolnictwie nie powinien odbywać się kosztem rozdrobnienia gospodarstw, do czego potrzebna jest odpowiednia polityka państwa, stwarzająca warunki opłacalności produkcji rolnej wielkotowarowej.

Najpoważniejszym problemem w zagospodarowaniu zasobów pracy gminy będzie ograniczenie zjawiska bezrobocia. Będzie to najważniejszy cel polityki rozwoju gminy i wyznacznik utrzymania równowagi na rynku pracy. Na ograniczenie bezrobocia w gminie wpływ będzie miała:

- sytuacja na zewnątrz gminy – pobliskie miasta, sąsiednie gminy (Tarnobrzeg, Osiek) a konkretnie strategia podmiotów gospodarczych działających w pobliskich ośrodkach liczących się bardzo jako zasoby miejsc pracy dla ludności gminy,
- wzmocnianie miejscowego rynku pracy poprzez:
 - restrukturyzację rolnictwa,
 - promowanie gminy, celem przyciągnięcia kapitału z zewnątrz,
 - popieranie inicjatyw rozwoju usług rzemiosła, drobnej wytwórczości,
 - rozwój usług obsługi rolnictwa (skup, handel produktami rolnymi),
- działanie władz gminnych i powiatowych w kierunku popierania inicjatyw związanych z przekwalifikowaniem zawodowym ludności do potrzeb rynku pracy, przeciwdziałanie bezrobociu absolwentów przez podnoszenie poziomu wykształcenia, zwiększanie aktywności zawodowej bezrobotnych (grupy interwencyjne, prace publiczne).

Kierunki rozwoju rynku pracy w gminie winny zakładać:

- proporcje zatrudnienia w gospodarce narodowej do 2020 r. nie ulegną w gminie większym przekształceniom – przeważać będzie zatrudnienie w działalności produkcyjnej i rolnictwie indywidualnym, edukacji, handlu, naprawach,
- znaczący przyrost miejsc pracy w gminie w usługach bytowych, obsłudze rolnictwa (skup, przetwórstwo rolne), obsługa rekreacji i turystyki.

Rynek pracy w gminie charakteryzować się będzie:

- relatywnie młodymi zasobami pracy – duża ilość absolwentów szkół średnich, pomaturalnych, wyższych,
- dobrze przygotowaną kadrą zawodową, nawet na poziomie wykształcenia wyższego.

Jest to efekt dobrej dostępności do szkół i uczelni młodzieży z gminy, oraz świadczy o niezłym poziomie życia w gminie.

4.4. Hipoteza warunków mieszkaniowych

4.4.1. Rozwój mieszkalnictwa

Uzależniony będzie od potrzeb wynikających z:

- rozwoju demograficznego, czyli przyrostu liczby mieszkańców, zmian struktury wiekowej (liczby osób w wieku zakładania rodzin),
- konieczności poprawy warunków mieszkaniowych, czyli tzw. potrzeby rozgęszczenia,
- poprawy wyposażenia w media infrastruktury,
- zapewnienia mieszkań socjalnych.

Z prognozy demograficznej wynika, że potrzeby nowych mieszkań docelowo wyniosą, co wynika z następujących przesłanek:

- ludność wzrośnie o ok. 100 osób,
- przewiduje się, że na 1 izbę mieszkalną w 2020 r. przypadać będzie 1 osoba (założenia studium województwa tarnobrzeskiego) – stąd dla gminy Łoniów przewiduje się 7750 izb mieszkalnych.

Liczba izb obecnie wynosi 7253 – przyrost winien wynieść 497 izb. Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę 20 m² (również wg studium województwa tarnobrzeskiego). Poniższa tabela przedstawia prognozę kształtowania przyrostu zasobów mieszkaniowych w gminie.

Należy zaznaczyć, że na terenie gminy występuje wyjątkowo dobra zabudowa, zwłaszcza mieszkaniowa – zarówno pod względem stanu technicznego jak i standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Stąd rozważania dotyczące wymiany zabudowy nie stanowią istotnej potrzeby w analizowaniu kształtowania potrzeb zasobów mieszkaniowych gminy na perspektywę 2020 r.

Tabela Nr 2. Gmina Łoniów. Prognoza przyrostu zasobów mieszkaniowych w latach 1999 – 2020 r.

Wyszczególnienie	Rok	Liczba mieszkań	Pow. użytk. mieszkań w tys. m ²	Izby	Przeciętnie		
					pow. użytk. mieszk. na 1 osobę	osób na:	
						1 izbę	1 mieszkanie
Łoniów	1999	1892	141,8	7253	18,5	1,06	4,05
	2005	1925	146,3	7330	19,0	1,05	4,00
	2010	1980	150,5	7490	19,5	1,03	3,90
	2015	1990	154,5	7650	20,0	1,01	3,90
	2020	2040	155,0	7750	20,0	1,00	3,80

4.4.2. Polityka mieszkaniowa

Docelowe potrzeby przyrostu zasobów mieszkaniowych ze strony władz wymagać będzie przede wszystkim zabezpieczenia odpowiednich terenów pod budownictwo, pod względem przygotowania planistycznego i wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Przewiduje się, że realizacja budownictwa będzie się rozkładać w gminie, na dwie grupy inwestorów:

- budownictwo indywidualne – około 95% hipotetycznego przyrostu mieszkań tj. około 140,6, realizowanych środkami własnymi mieszkańców, budownictwo o niskiej intensywności, jednorodzinne i zagrodowe,
- budownictwo komunalne (socjalne) – około 5% hipotetycznego przyrostu mieszkań tj. około 7,4 przewidzieć należy do realizacji ze środków samorządowych dla najuboższej ludności. Potrzeby na mieszkania komunalne nie będą prawdopodobnie maleć – ubóstwo w gminie jest zauważalne, choć nie tak rażące jak w innych gminach, gdzie rolnictwo ma słabsze warunki naturalne. Nie muszą to być nowe mieszkania – można wykorzystać w tym celu adaptację budynków we władaniu gminy, na cele mieszkaniowe.

Na realizację potrzeb mieszkaniowych wpływ będą miały działania dotyczące tworzenia nowych krajowych systemów finansowania mieszkalnictwa i polityki rolnej. Ustalenia szczegółowe dotyczące intensywności wykorzystania terenów mieszkaniowych, struktury, wielkości działek budowlanych, w dostosowaniu do bieżących potrzeb winny być określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5. Polityka rozwoju systemu transportowego

5.1. Ustalenia podstawowych działań dla poprawnego funkcjonowania i rozwoju systemu transportowego

Jako podstawowe kierunki działań dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sieci drogowej w gminie Łoniów wyznacza się:

- weryfikacja istniejącego układu komunikacyjnego przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi ustawami,
- realizacja programu modernizacyjnego dróg krajowych w oparciu o przyjętą politykę transportową kraju,
- modernizacja sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
- utrzymanie istniejącej substancji drogowej w stanie umożliwiającym nieprzerwane i

- bezpieczne korzystanie z dróg przez wszystkich użytkowników,
- poprawa warunków i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - analiza możliwości budowy ścieżek rowerowych i ciągów pieszych,
 - współpraca z samorządem powiatowym i samorządem wojewódzkim,
 - uzyskiwanie środków finansowych pomocowych z funduszy przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich.

5.1.1. Weryfikacja istniejącej sieci drogowej

Obowiązująca od 1 stycznia 1999 r. ustawa o drogach publicznych wprowadziła nowy podział dróg na cztery kategorie. W ślad za nią Rozporządzeniem Rady Ministrów ustalony został wykaz dróg krajowych i wojewódzkich.

Natomiast procedur prawnych wymagają drogi powiatowe i gminne. Zaliczenie do kategorii dróg powiatowych następuje w drodze uchwały rady powiatu w porozumieniu z marszałkiem województwa po zasięgnięciu opinii rady gminy oraz opinii sąsiednich powiatów. Zaliczenie do kategorii dróg gminnych następuje w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii rady powiatu. Drogi nie zaliczone do żadnej kategorii stają się w myśl ustawy drogami wewnętrznymi, zarządzanymi przez właściwego zarządcę terenu.

Weryfikacja sieci dróg powiatowych i gminnych staje się koniecznością, jak również w zdecydowany sposób pozwoli odpowiednim zarządom drogowym przyjąć i prowadzić politykę finansowania utrzymania i remonty dróg.

5.1.2. Modernizacja dróg krajowych

W kwietniu 1998 roku Kierownictwo Resortu Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej zatwierdziło „Strategię utrzymania i rozwoju sieci dróg krajowych do 2015 r.”, opracowaną w Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych. We wrześniu 1998 roku Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów zaakceptował „Plan rozwoju infrastruktury transportowej w Polsce do roku 2015” opracowany w resorcie transportu i gospodarki morskiej. W „Strategii ...” jak i w „Planie rozwoju ...” założono główne cele:

1. W międzynarodowych korytarzach transportowych należy wybudować autostrady i drogi ekspresowe.
2. Drogi międzynarodowe E należy zmodernizować do Standardów Unii Europejskiej. Niezbędna jest budowa innych dróg ekspresowych, budowa obwodnic, modernizacja ważnych połączeń krajowych, modernizacja dróg głównych w miastach.
3. Należy poprawić stan dróg i mostów do stanu dobrego.

4. Należy poprawić bezpieczeństwo ruchu.

Zakłada się osiągnięcie tych celów w dwóch wariantach tj. w poziomie pożądanym oraz w poziomie minimalnym.

Szczególnym priorytetem w programie modernizacji istniejącej sieci drogowej krajowej objęta zostanie między innymi, przechodząca przez gminę Łoniów, droga krajowa Nr 9. Prace modernizacyjne na drodze będą polegać na doprowadzeniu jej do parametrów drogi *główniej ruchu przyspieszonego w granicach zmiany nr 3 Studium ekspresowej, jednojezdniowej* i obejmować będą:

- wzmocnienie nawierzchni do nacisków 100 kN/oś, a na niektórych odcinkach o szczególnie dużym natężeniu ruchu pojazdów ciężkich – do 115 kN/oś,
- budowę poboczy bitumicznych,
- modernizację przejść przez miejscowości,
- budowę dodatkowych pasów na wzniesieniach,
- modernizację szczególnie uciążliwych skrzyżowań jednopoziomowych.

W gminie Łoniów droga krajowa Nr 9 na odcinku Łoniów – Wólka Gierszowska wymagać będzie budowy bitumicznych poboczy, jak również budowy dodatkowych pasów na wzniesieniach oraz przy przejściu przez miejscowość Trzebiesławice.

Skrzyżowanie drogi krajowej Nr 9 z drogą krajową Nr 79, obecnie częściowo skanalizowane, z uwagi na zwiększające się natężenie ruchu, wymaga gruntownej modernizacji. Zadaniem gminy będzie rezerwowanie terenów pod przyszłą modernizację skrzyżowania.

„Strategia ...” zakłada na pozostałych drogach krajowych regionalnych realizację zadań punktowych, mających na celu likwidację największych uciążliwości, w tym budowę obwodnic miejscowości.

Miejscowy plan ogólny gminy, obecnie obowiązujący, zakłada budowę obwodnicy dla miejscowości Łoniów. Zmianie trasy ulegnie droga krajowa Nr 79. Obwodnica przejmować będzie uciążliwy dla terenu zabudowanego ruch tranzytowy, a obecna droga obsłuży ruch lokalny z przyległego do niej terenu.

Celowość budowy obwodnicy występuje wtedy, gdy spełnione są dwa podstawowe warunki:

- przy ruchu tranzytowym około 300/h pojawia się w godzinie szczytu,
- około 30% udziału w ruch – to ruch tranzytowy.

Z przeprowadzonych badań natężeń ruchu wynika, że na dzień dzisiejszy budowa

obwodnicy nie jest najpilniejszą potrzebą.

Jednak opracowana przez „Transprojekt” Warszawa prognoza ruchu na zamiejskich drogach krajowych do roku 2015, wskazuje, że celowość budowy obwodnicy nastąpi już około 2005 roku.

Prognozę ruchu do 2015 roku przedstawia tabela Nr 1 oraz schemat Nr 1.

Tabela Nr 1.

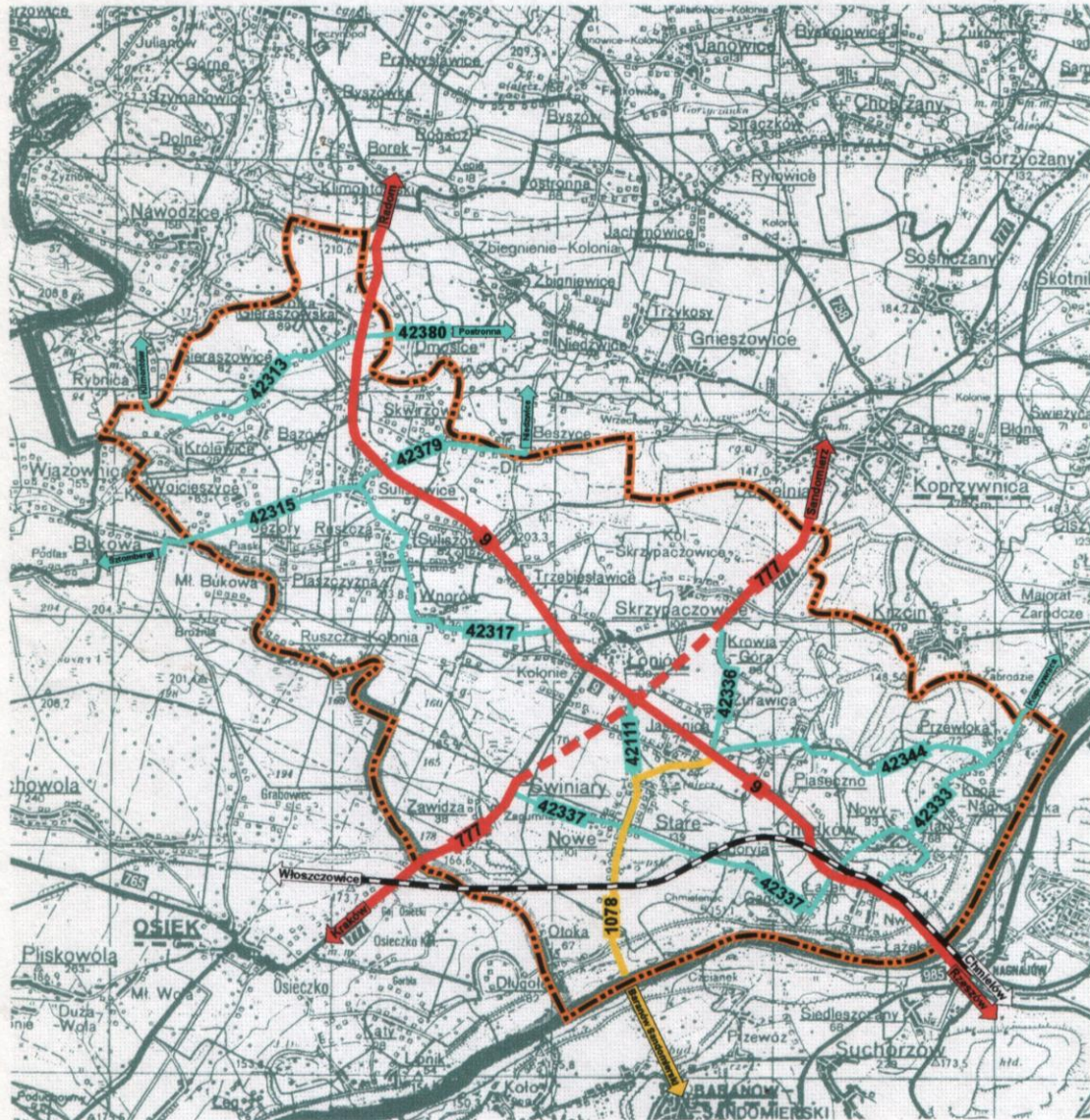
Schemat Nr 1.

Prognoza obciążenia ruchem dróg krajowych na lata 2000 – 2015.

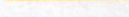

Nr drogi	Nazwa odcinka	Ogółem średni ruch dobowy (SDR) [poj/dobe]			
		2000 r.	2005 r.	2010 r.	2015 r.
9	Klimontów – Łoniów	4208	5393	6584	7779
9	Łoniów – Nagnajów	6822	8460	10091	11721
777	Osiek – Łoniów	4547	5650	6752	7855
777	Łoniów – Koprzywnica	3741	4648	5555	6462

Mapka Nr 1. Gmina Łoniów. Docelowy układ komunikacyjny.

Mapka Nr 1.
Gmina Łonów. Docelowy układ komunikacyjny.

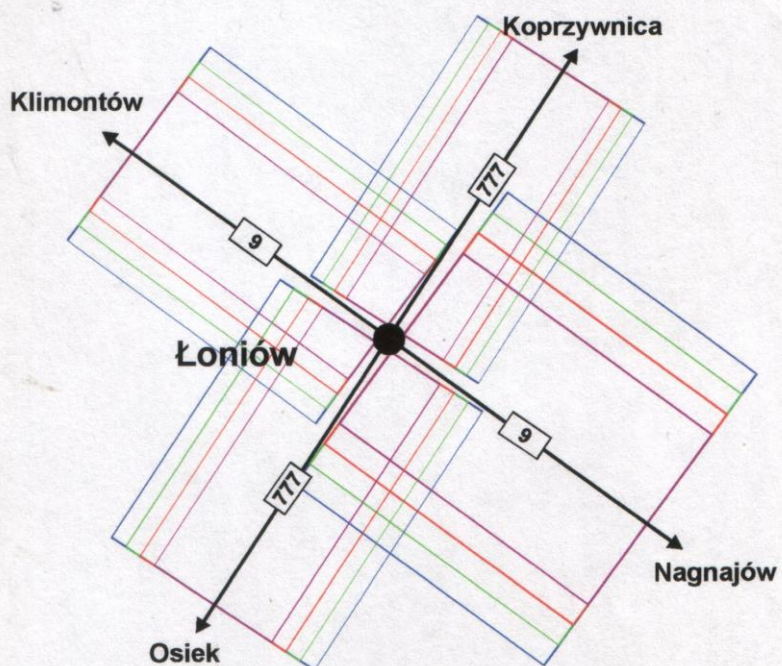

Legenda:

- Granica gminy
- Drogi krajowe
- Droga krajowa projektowana (obwodnica)
- Droga wojewódzka
- Drogi powiatowe
- Linia kolejowa

Schemat Nr 1.
Prognoza obciążenia ruchem dróg krajowych na lata 2000 - 2015.

0 1 2 3 4 5 tys. pojazdów na dobę w obu kierunkach

Legenda:

- 2000 —
- 2005 —
- 2010 —
- 2015 —

Szczegółowa analiza prognozy ruchu wykazuje:

- wzrasta udział samochodów osobowych i to on decyduje o całkowitym wzroście ruchu,
- udział w ruchu motocykli będzie oscylował na tym samym poziomie co obecnie, udział w ruchu autobusów stabilizuje się,
- spada natężenie ruchu ciągników rolniczych na sieci dróg krajowych,
- założono 3% roczny wzrost udziału w ruchu samochodów ciężarowych, tak jak w krajach europejskich,
- wzrasta udział w ruchu samochodów dostawczych.

Prognozę ruchu opracowano przy założeniu umiarkowanego rozwoju gospodarczego kraju oraz przyjęciu stabilnej sieci drogowej w analizowanym obszarze.

W „Studium” gminy zaleca się rezerwować teren pod przyszłą obwodnicę, a na najbliższe lata zastosować jako rozwiązanie doraźne „uspokojenie ruchu”, stosując różne sposoby i urządzenia bezpieczeństwa ruchu, w przebiegu przez teren zabudowany, zwłaszcza w okolicach szkoły.

Dla drogi krajowej nr 9 planowana jest dobudowa drugiej jezdni, natomiast dla drogi krajowej nr 79 planowana jest budowa obwodnicy Łoniowa. Obie drogi należy dostosować do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP). W tym celu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy zarezerwować pas o szerokości min. 80,0m. Drogi tej klasy nie mogą bezpośrednio obsługiwać terenów zabudowy mieszkaniowej. W tym celu należy zaprojektować w ich pasach tzw. drogi zbierające-rozprowadzające prowadzące ruch lokalny. Nieprzekraczalna linia zabudowy dla zabudowy mieszkalnej nie może być mniejsza niż 25,0m od pasa drogi GP w terenach zabudowanych i min. 50,0m poza terenami zabudowy. Dla usług odległość ta nie powinna być mniejsza niż 10,0m. W obszarach istniejącej zabudowy mieszkaniowej, gdzie nie zostaną zachowane standardy hałasu komunikacyjnego należy zastosować ekrany dźwiękochłonne.

W granicach zmiany Nr 3 Studium znajduje się droga wojewódzka Nr 872, w celu ochrony jej korytarza należy ograniczać dostępność do tej drogi poprzez ograniczenie budowy nowych zjazdów oraz realizację dróg serwisowych obsługujących komunikacyjne tereny przyległe. Ustala się działania modernizacyjne zmierzające do osiągnięcia parametrów drogi klasy głównej.

5.1.3. Modernizacja sieci dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych

Generalnie negatywnym uwarunkowaniem modernizacji sieci dróg transportu

lokalnego jest zbyt mała szerokość pasów drogowych, zwłaszcza jezdni i poboczy, jak również niejednorodność przekroju poprzecznego.

Pozytywnym uwarunkowaniem rozwoju sieci dróg publicznych w gminie jest wysoki przestrzenny wskaźnik gęstości dróg, wskazujący na dobrą obsługę komunikacyjną obszaru.

Zadania gminy koncentrować się winny na poszerzaniu jezdni do normatywnych szerokości, nadawaniu drogom wymaganego w zależności od klasy i funkcji przekroju poprzecznego, prawidłowym geometrycznym trasowaniu oraz budowie i odbudowie nawierzchni asfaltowych.

W związku z wprowadzeniem do planu ogólnego gminy projektu zagospodarowania wyrobiska w Piasecznie po zakończonej eksploatacji rudy siarkowej, należy przewidzieć modernizację drogi powiatowej Nr 42344 Jasienica – Przewłoką, jak również modernizację dróg gminnych z pobliskich miejscowości Krzcin i Polpin.

Ponadto 66% dróg gminnych wymaga położenia nawierzchni asfaltowych z pełną modernizacją pasów drogowych, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowo wykonanej podbudowy, jako podstawowej nośnej części nawierzchni, przenoszącej obciążenia zewnętrzne.

5.1.4. Poprawa stanu technicznego nawierzchni drogowych

Jakość nawierzchni drogowych jest ogólnie niezadowolająca, a co gorsze następuje bardzo szybka degradacja nawierzchni w czasie. Jest to spowodowane z jednej strony wzrastającym obciążeniem ruchu, a z drugiej strony niezwykle niskimi nakładami na drogi przez ostatnie lata, co powoduje szybkie narastanie zaległości remontowych i dekapitalizację majątku drogowego. Główne niekorzystne cechy nawierzchni to: nierówności, a zwłaszcza powstałe w ostatnich latach koleiny, brak odpowiedniej szorstkości i adekwatnej do obciążeń nośności. Na degradację stanu istniejącego dróg duży wpływ ma niekompleksowe wykonanie robót drogowych, a przede wszystkim brak oczyszczania i udrażniania przydrożnych rowów i przepustów. W pracach utrzymaniowych i remontowych należy zwrócić szczególną uwagę na odwodnienie dróg. Utrzymywanie wszystkich dróg na tym samym poziomie nie jest wskazane z przyczyn ekonomicznych. Określenie poziomu utrzymania należeć będzie do właściwych zarządów drogowych, które z kolei określać będą potrzeby finansowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarki drogowej.

5.1.5. Drogi transportu rolniczego

Do zadań modernizacyjnych należałoby włączyć sieć dróg transportu rolniczego.

Proponuje się przyporządkowanie istniejących dróg rolniczych klasyfikacji funkcjonalnej, która może stać się pomocna dla właściwego projektowania sieci z uporządkowaniem jej na obszarach wiejskich oraz podejmowaniu decyzji odnośnie kolejności modernizacji.

Klasyfikacja funkcjonalna dróg rolniczych:

- główne drogi rolnicze: drogi publiczne powiatowe i lokalne pełniące funkcję zbiorczych dróg rolniczych,
- drogi zbiorcze: drogi nie publiczne, zbiorcze niższego rzędu, przejmujące ruch z dróg pomocniczych,
- drogi pomocnicze: tzw. technologiczne, umożliwiające dojazd bezpośrednio do pól.

Ustalone funkcje pozwolą na dostosowanie geometrii, (głównie przekroju poprzecznego) do przewidywanego natężenia ruchu i parametrów korzystających z nich pojazdów a także na ustalenie grubości nawierzchni. Wymagania techniczne jakim powinny odpowiadać poszczególne odcinki sieci dróg transportu rolniczego, zapewniające warunki dojazdu do pola zmechanizowanego sprzętu i maszyn rolniczych oraz przystosowanie ładowności środków transportowych przedstawia:

Tabela Nr 5. Wymagania techniczne dróg transportu rolniczego.

Klasa funkcjonalna	Klasa techniczna	Przekrój drogi	Szerokość jezdni (m)	Obciążenie nawierzchni (kN/oś)	Rodzaj nawierzchni
główne	Z lub L	dwupasowa	5,5	80	twarde ulepszone
zbiorcze	L lub D	dwupasowa jednopusowa	5,0 3,5 z zatokami mijania	60	utwardzona
pomocnicze	D	jednopusowa	3,0 lub 3,5	nie określa się	gruntowa ulepszona

Koszt budowy nowych dróg przy niewielkim ruchu lokalnym (sezonowe obciążenie ruchem) powodują, że planowanie rozwoju dróg obsługujących rolnictwo powinno odbywać się w oparciu o istniejącą sieć połączeń. Program modernizacji winien uwzględniać kolejność zgodną z klasą funkcjonalną:

- drogi główne – położone w ciągu dróg powiatowych (publicznych),
- drogi zbiorcze,
- drogi pomocnicze – bezpośredniej obsługi pól.

Wskazane jest dla dróg zbiorczych stosowanie tanich konstrukcji nawierzchni z

materiałów odpadowych i miejscowych oraz określenie trwałości nawierzchni mając na uwadze sezonowość obciążenia ruchem. Warunkiem takiego działania jest przeprowadzenie remontów w czasie nasilenia prac polowych i po sezonie.

Drogi pomocnicze, ze względu na to, że obsługują niewielkie powierzchnie użytków rolnych i mogą być czasowo zmienione, w zasadzie nie powinny być trwale umocnione. Prace utrzymaniowe na tych drogach będą wystarczające, jeżeli sprowadzą się do profilowania z odwodnieniem i ewentualnym ulepszeniem nawierzchni gruntowej przez stabilizację mechaniczną. Wymagane jest, aby wszystkie drogi rolnicze, bezpośrednio połączone z drogami publicznymi miały na odcinkach co najmniej 50 m nawierzchnię twardą powodującą wstrząsowe oczyszczanie kół pojazdu oblepionych ziemią.

Wiele dróg można wykonać sposobem gospodarczym, tym bardziej, że w rolnictwie istnieją ku temu pewne możliwości techniczne (np. mechaniczna stabilizacja gruntu) pod warunkiem zapewnienia fachowego, kontrolowanego wykonawstwa tych robót. Racjonalne ukształtowanie sieci dróg transportu rolniczego i poprawa ich stanu technicznego przyczyni się do osiągnięcia szeregu korzyści:

- obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów i maszyn rolniczych przez zmniejszenie zużycia ilości paliwa, ogumienia, zwiększenie trwałości i niezawodności pojazdów, obniżenie kosztów i częstotliwości napraw,
- oszczędności czasu, ludzi, sprzętu i przewozu ładunków dzięki zwiększeniu prędkości jazdy,
- oszczędności na kosztach przewozu wynikającej z wykorzystania nominalnej ładowności pojazdów,
- zmniejszenie strat w uprawach przez likwidację stałych lub czasowych objazdów nieprzejezdnych odcinków dróg,
- zwiększenie intensywności produkcji rolnej na terenach trudnodostępnych.

5.1.6. Bezpieczeństwo ruchu

Na poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego istotny wpływ ma zarządzanie i organizowanie ruchu dla każdej kategorii dróg.

Cztery szczeble zarządzania drogami i trzy szczeble zarządzania ruchem wymagać będą umiejętności koordynacji i negocjacji, przy niejednokrotnie wspólnych lub rozbieżnych interesach. Jednolitość informacji drogowej na wszystkich kategoriach dróg, czytelność oznakowania poziomego i pionowego, instalowanie urządzeń sterujących ruchem pieszym jak również urządzeń bezpieczeństwa ruchu oraz stosowanie prawidłowych rozwiązań drogowo –

ruchowych winny być przedmiotem bieżącej współpracy służb i administracji drogowej wszystkich szczebli.

Wg ustawy o drogach publicznych zarządzanie drogami publicznymi może być przekazywane między zarządcami w trybie porozumień. Taka regulacja prawna stwarzać będzie ogromne możliwości, dzięki którym samorządowe władze gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz administracja państwowa mogą na różnych obszarach wypracować najdogodniejsze rozwiązania dotyczące zarządzania organizacją ruchu.

Główne działania poprawy warunków i bezpieczeństwa ruchu drogowego objąć powinny:

- oznakowanie pionowe i poziome,
- oznakowanie prowadzonych robót drogowych,
- zapewnienie widoczności na skrzyżowaniach,
- likwidację kolein na nawierzchniach drogowych,
- stosowanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu,
- tzw. „uspokojenie ruchu” na drogach szczególnie obciążonych ruchem, przechodzącym przez tereny zabudowane,
- segregację ruchu kołowego, rowerowego i pieszego,
- wdrożenie systemu kontroli ciężaru przeciążonych pojazdów ciężarowych.

5.1.7. Ruch pieszy i rowerowy

Potrzeba oddzielenia ruchu pieszego od ruchu pojazdów samochodowych jest koniecznością, a tworzenie systemów niezależnych dla obu użytkowników jest w pełni uzasadnione. Aby wydatnie ograniczyć istniejące zagrożenie ruchu pieszego i zapewnić niezbędną wygodę poruszania się, celowym staje się budowa chodników przy wszystkich kategoriach dróg na odcinkach przechodzących przez tereny zabudowane oraz jako dojścia do przystanków autobusowych. Zastępczym, lecz nie całkowicie bezpiecznym azylem dla pieszych są bitumiczne pobocza jezdni przy drogach o charakterze dróg zamiejskich.

Budowa wydzielonych ścieżek rowerowych w gminie, prowadzonych wzdłuż jezdni drogowych jest bardzo daleką perspektywą, z uwagi na szczupłość środków finansowych, jak i na trudności w pozyskiwaniu terenów.

Wyjątek stanowić tu może wydzielenie ścieżek ruchu rowerowego głównie dla celów rekreacyjnych w okolicy istniejącego parkingu w Zawidzy, na terenach północno – zachodnich gminy na obszarze chronionego krajobrazu, jak również przy urządzeniu terenów rekreacyjnych w okolicach wyrobiska w Piasecznie.

Przewidzieć należy odrębne ścieżki rowerowe, jak również ciągi pieszo – rowerowe dla ruchu mieszanego z wyraźnym rozgraniczeniem charakteru ruchu.

5.1.8. Współpraca samorządów i fundusze pomocowe

Opracowanie perspektywicznego planu rozwoju gminy z uwzględnieniem dróg gminnych jest warunkiem starań o środki pomocowe (krajowe i zagraniczne) z funduszy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, funduszy rozwoju obszarów wiejskich PHARE i SAPARD, jak również Banku Światowego. Z uwagi na to, celową jest współpraca i współdziałanie samorządu wojewódzkiego, powiatowego i gminnego. Ponadto połączenie posiadanych środków finansowych, wzajemna partycypacja w kosztach na rzecz dróg przebiegających przez teren gminy mogłaby skutecznie przyspieszyć proces modernizacyjny. Należy przewidywać zawieranie wspólnych porozumień między poszczególnymi zarządami dróg na realizację większych robót drogowych, tak aby można było etapowo przeprowadzać kompleksowe prace modernizacyjne.

5.2. Komunikacja kolejowa

Założenia nowej polityki transportowej państwa zakładają reaktywowanie relacji między drogami, a kolejami, polegające na uzupełnieniu wzajemnych programów rozwojowych, a nie tworzeniu konkurencji między tymi dwoma rodzajami transportu.

Krajowa strategia zakłada przystosowanie się do wymogów „transportu zrównoważonego” zaspokajającego wymagania gospodarcze i społeczne poprzez obniżenie popytu na indywidualny transport pasażerski i towarowy i skierowanie go na masowe środki transportu, umożliwiające jego funkcjonowanie i rozwój bez drastycznych skutków ekologicznych.

W strategii działania dla zmniejszenia ruchu na drogach przewiduje się przeniesienie jak największych zadań przewozowych na kolej jako transport mniej uciążliwy i bardziej wydajny energetycznie, zwłaszcza w przewozach dalekobieżnych i tranzytowych.

Istnieje możliwość wykorzystania istniejącej bocznic kolejowej do obsługi komunikacyjnej wskazanego w studium obszaru działalności inwestycyjnej po likwidowanej kopalni „Piaseczno”.

6. Polityka rozwoju systemów infrastruktury technicznej

6.1. Elektroenergetyka

Rzeszowski Zakład Elektroenergetyczny do roku 2005 nie planuje żadnych inwestycji

w zakresie urządzeń elektroenergetycznych Wysokich Napięć o napięciu 110 kV. Istniejący na terenie gminy Główny Punkt Zasilania GPZ 110/15 kV „Piaseczno” jest i będzie w perspektywie kilku lat głównym źródłem zasilania gminy, posiada on bowiem znaczną rezerwę mocy zainstalowanej w stosunku do pobranej.

GPZ Piaseczno 110/15 kV włączony jest w krajowy system elektroenergetyczny liniami:

- 110 kV „Piaseczno – Machów”,
- 110 kV „Piaseczno – Osiek”.

Nie przewiduje się również w perspektywie kilku lat zmian w układzie magistralnym sieci średniego napięcia. Moc z GPZ „Piaseczno” wyprowadzana będzie liniami:

- 15 kV „Piaseczno – Klimontów”,
- 15 kV „Piaseczno – Łoniów – Sandomierz”,
- 15 kV „Piaseczno – Staszów”,
- 15 kV „Piaseczno – Kopalnia Piasku”.

Trasa przebiegającej linii 400 kV „Połaniec – Ostrowiec” przez wschodni obszar gminy pozostaje bez zmian.

Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania mocy przez nowych odbiorców energii elektrycznej, jak również zapewnienie dostaw energii istniejącym odbiorcom o właściwych parametrach i spełnienia wymogów z zakresu ochrony przeciwporażeniowej realizowane będzie poprzez:

- budowę stacji transformatorowych napowietrznych 15/0,4 kV na obszarach wiejskich,
- budowę stacji transformatorowych wewnętrznych 15/0,4 kV na obszarach intensywnej zabudowy,
- budowę linii średniego napięcia, kablowych do zasilania stacji wewnętrznych,
- napowietrznych do zasilania stacji napowietrznych,
- budowę linii niskiego napięcia kablowych, napowietrznych do zasilania poszczególnych odbiorców i oświetlenia ulicznego,
- budowę i modernizację istniejącej sieci średniego i niskiego napięcia, która jest przestarzała o zaniżonych parametrach napięciowych, zbyt długie obwody nie spełniają warunków skutecznej ochrony przeciwporażeniowej.

Rzeszowski Zakład Energetyczny opracował program modernizacji i rekonstrukcji sieci elektroenergetycznych miejscowości wymagających pilnej potrzeby poprawy warunków napięciowych.

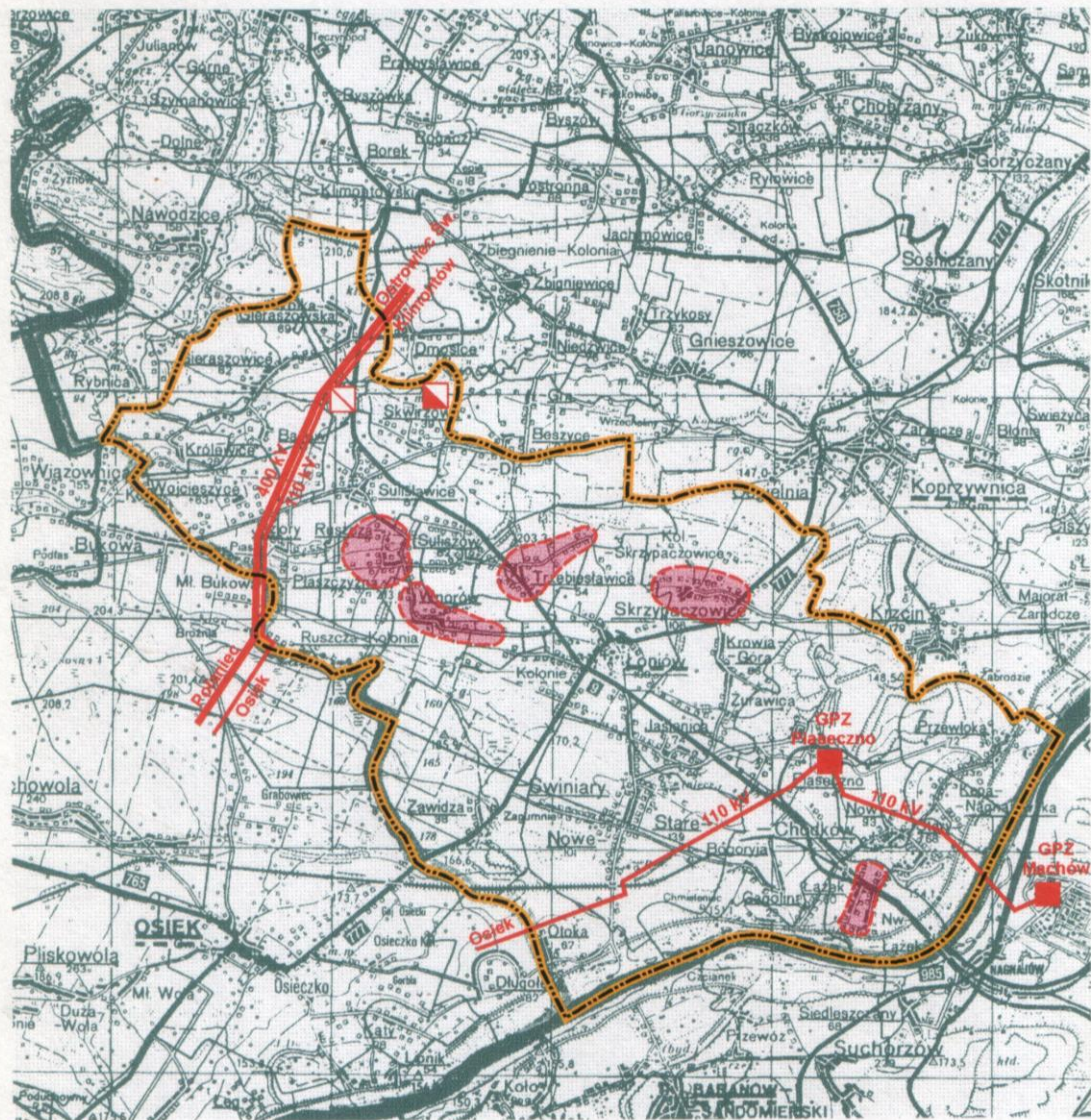
Program ten zakłada budowę nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV wraz z

liniami średniego napięcia (ŚN) i niskiego napięcia (n.n.), oraz remont linii niskiego napięcia (n.n.):

- w Łążku:
 - remont ~ 3,5 km linii n.n.,
- w Piasecznie:
 - budowę 3 stacji transformatorowych,
 - budowę 0,9 km linii ŚN,
 - budowę 0,3 km linii n.n.,

Mapka Nr 2. Elektroenergetyka

**Mapka Nr 2.
Elektroenergetyka**

Legenda:

	GPZ
	Linia NN 400 kV
	Linia WN 110 kV
	Mała elektrownia wodna
	Mała elektrownia wodna - projektowana
	Tereny przewidziane do reelektryfikacji

- w Trzebieszawicach:
 - budowę 1 stacji transformatorowej,
 - budowę 0,3 km linii ŚN,
 - budowę 0,1 km linii n.n.,
- we Wnorowie:
 - budowę 1 stacji transformatorowej,
 - budowę 0,4 km linii ŚN,
 - budowę 0,1 km linii n.n.,
 - remont ~ 2,8 km linii n.n.,
- w Skrzypaczowicach:
 - budowę 4 stacji transformatorowych,
 - budowę 1,7 km linii ŚN,
 - budowę 0,5 km linii n.n.,
- w Ruszczy:
 - budowę 2 stacji transformatorowych,
 - budowę 0,8 km linii ŚN,
 - budowę 5,5 km linii n.n.

W/w zadania realizowane będą w większości ze środków finansowych Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego, oraz częściowo ze środków gminy.

Lokalizacja nowych stacji transformatorowych wynikać będzie z potrzeb odbiorców i „Przepisów Budowy Urządzeń Elektroenergetycznych” Wyd. II 1987 r. – Instytut Energetyki i określona zostanie w projekcie technicznym.

W przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi, sieci te można przebudować na podstawie porozumienia inwestorów obiektów z RZE S.A. (Rejon Energetyczny Staszów).

W Sulisławicach na rzece Koprzywiance planowana jest budowa małej elektrowni wodnej o mocy 12KW.

Usługi w zakresie dostawy energii elektrycznej dla zainteresowanych odbiorców oferuje P.P. PKP – Zakład Elektroenergetyki Kolejowej w Kielcach posiadający infrastrukturę techniczną: linie ŚN, stacje transformatorowe oraz linie n.n. w pobliżu linii kolejowych.

W/w Zakład decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr PEE/132/778/U/2/99/MS z dnia 26 marca 1999 r. uzyskał koncesję na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej.

Rzeszowski Zakład Energetyczny jest zobowiązany mocą ustawy z dnia 10 kwietnia „Prawo Energetyczne” (Dz.U. Nr 54 z dnia 4.06.1997 r.) do opracowania „Planu rozwoju” w zakresie obecnego i perspektywicznego zapotrzebowania na energię elektryczną na obszarze swego działania. Opracowany plan rozwoju może wprowadzić zmiany w w/w zamierzeniach inwestycyjnych RZE S.A.

W przypadku występowania kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi sieci te należy przystosować do nowych warunków pracy – wymagane oddzielne porozumienie inwestorów obiektów z RZA S.A. Rejon Energetyczny Staszów.

Na terenie objętym zmianą Nr 3 dopuszcza się lokalizację alternatywnych źródeł energii, wykorzystujących promieniowanie słoneczne do produkcji energii elektrycznej (farmy fotowoltaniczne). Obiekty takie należy lokalizować w odległości min. 200 m od istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej oraz poza terenami chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych.

Dopuszcza się lokalizację indywidualnych kolektorów słonecznych na terenie istniejącej i planowanej zabudowy (dachach budynków) w celu uzyskania energii cieplnej i elektrycznej.

6.2. Telekomunikacja

Telekomunikacja Polska S.A. Zakład Telekomunikacji w Tarnobrzegu planuje w Sulisławicach uruchomienie masztu antenowego ze stacją końcową ALCATEL 9800, który jest cyfrowym systemem dostępu radiowego.

Radiowa stacja końcowa RST w Sulisławicach jest to wieża konstrukcji stalowej o wysokości 20 m zlokalizowana w dużej odległości od centralnej stacji w Tarnobrzegu, za to w pobliżu abonentów. Będzie ona połączona z centralną stacją radiową poprzez radio i obsługiwać będzie 633 abonentów z miejscowości:

– Bazów – 42 ab.,	– Skwirzowa – 34 ab.,
– Gieraszowice – 67 ab.,	– Sulisławice, Nietuja – 107 ab.,
– Jeziory – 28 ab.,	– Suliszów – 75 ab.,
– Królewiec – 26 ab.,	– Trzebieszawice, Krysin – 57 ab.,
– Ruszcza Kolonia – 25 ab.,	– Wojcieszycze, Piaski, Zgórsko – 52 ab.,
– Ruszcza Wieś – 60 ab.,	– Wólka Gieraszowska – 60 ab.

Planowane zakończenie w/w zadania do końca roku 1999 r.

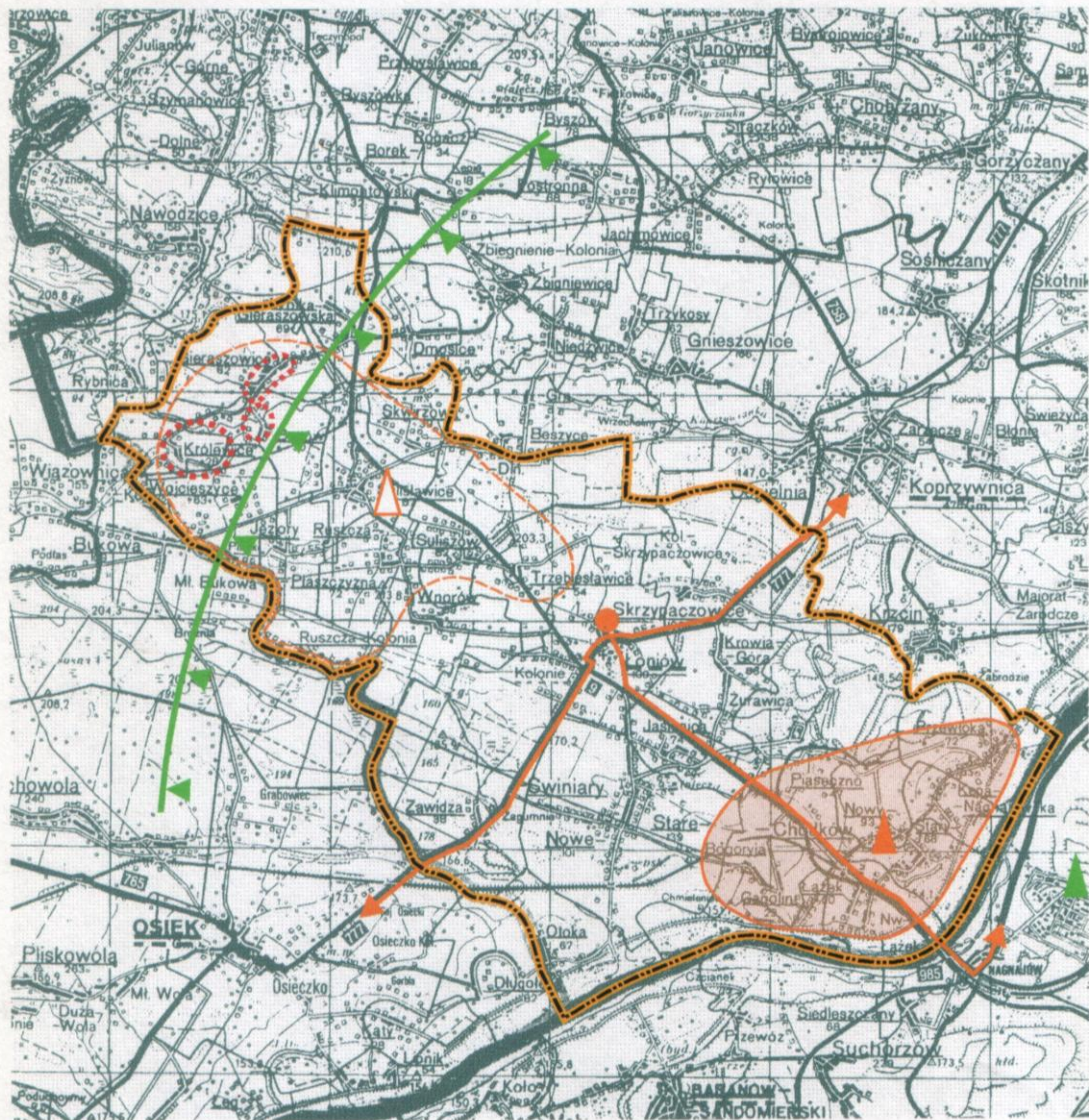
Perspektywiczny rozwój telekomunikacji opierać się będzie na rozbudowie istniejących central cyfrowych w Łoniowie jak i Chodkowie, oraz na projektowanej w

Sulisławicach, oraz na rozbudowie sieci abonenckiej. W najbliższej przyszłości rozbudowa sieci abonenckiej planowana jest w Bazowie, Gieraszowicach i Królewicach.

Pilicka Telefonía S.A. planuje w perspektywie 3–ch lat zwiększenie ilości abonentów z 82 do około 381.

Mapka Nr 3. Telekomunikacja

**Mapka Nr 3.
Telekomunikacja**

Legenda:

	Elektroniczna centrala cyfrowa		Projektowana radiowa stacja końcowa RST TP S.A.
	Radiowa stacja końcowa RST TP S.A.		Projektowany obszar obsługi RST TP S.A.
	Obszar obsługiwany przez RST TP S.A.		Projektowane obszary do telefonizacji
	Kabel światłowodowy		
	Maszt telekomunikacyjny "Telefonii Piłickiej" S.A.		
	Zasięg działania "Telefonii Piłickiej" S.A.		

6.3. Zaopatrzenie w gaz

W oparciu o istniejącą stację redukcyjno – pomiarową 1° w Szymanowicach (gm. Klimontów) i zrealizowany gazociąg średnioprężny 0 150 należy doprowadzić do pełnej gazyfikacji gminy poprzez realizację sieci rozdzielczej średnioprężnej w sołectwach: Bazów, Bogoria, Gierszowice, Jeziory, Królewice, Otoka, Piaseczno, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Skwirzowa, Suliszów, Trzebieszowice, Wnorów, Wojcieszycy, Zawidza.

6.4. Zaopatrzenie w ciepło

Jako podstawowy kierunek wyznacza się podtrzymanie tendencji do zastępowania starych lokalnych kotłowni opalanych węglem i koksem na nowoczesne systemy wykorzystujące gaz jako czynnik grzewczy.

6.5. Zaopatrzenie w wodę

W oparciu o istniejące ujęcia wody w „Ruszcza” i „Zawidza” należy zapewnić pełne pokrycie bilansowych potrzeb gminy.

W pierwszej kolejności należy zwodociągować sołectwa:

- Wólka Gierszowska,
- Gierszowice,
- Bazów,
- Królewice.

Należy usprawnić działanie systemu wodociągów grupowych „Ruszcza” i „Zawidza” w zakresie rozwiązań technicznych i systemu zarządzania układem.

6.6. Gospodarka ściekowa

W oparciu o „Program kanalizacji sanitarnej gminy” należy zrealizować:

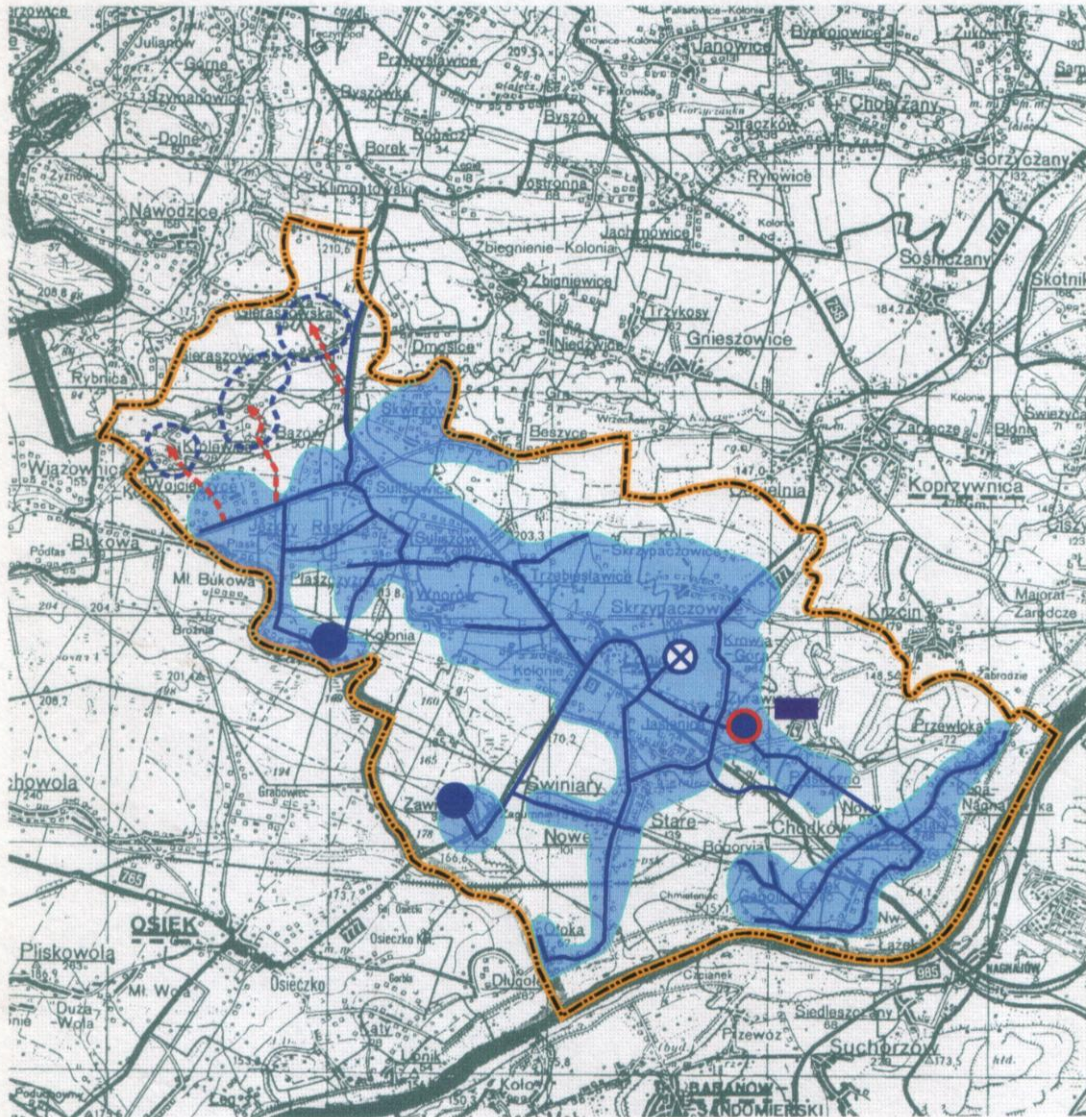
- a) Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 96/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łoniów (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 252, poz. 3095 ze zm.) projektowany system kanalizacji sanitarnej należy realizować w systemie pompowo - grawitacyjnym wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Świniary Nowe obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Łoniów, Łoniów Kolonia, Jasienica, Świniary Nowe i Świniary Stare.
- b) System kanalizacji sanitarnej pompowo - grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Chodków obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Chodków Nowy, Chodków Stary, Krowia Góra, Piaseczno, Skrzypaczowice, Kępa Nagnajewska, Przewłoka, Łązek.

Mapka Nr 4. Gazownictwo

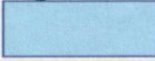

Mapka Nr 5. Zaopatrzenie w wodę

Mapka Nr 5.
Zaopatrzenie w wodę

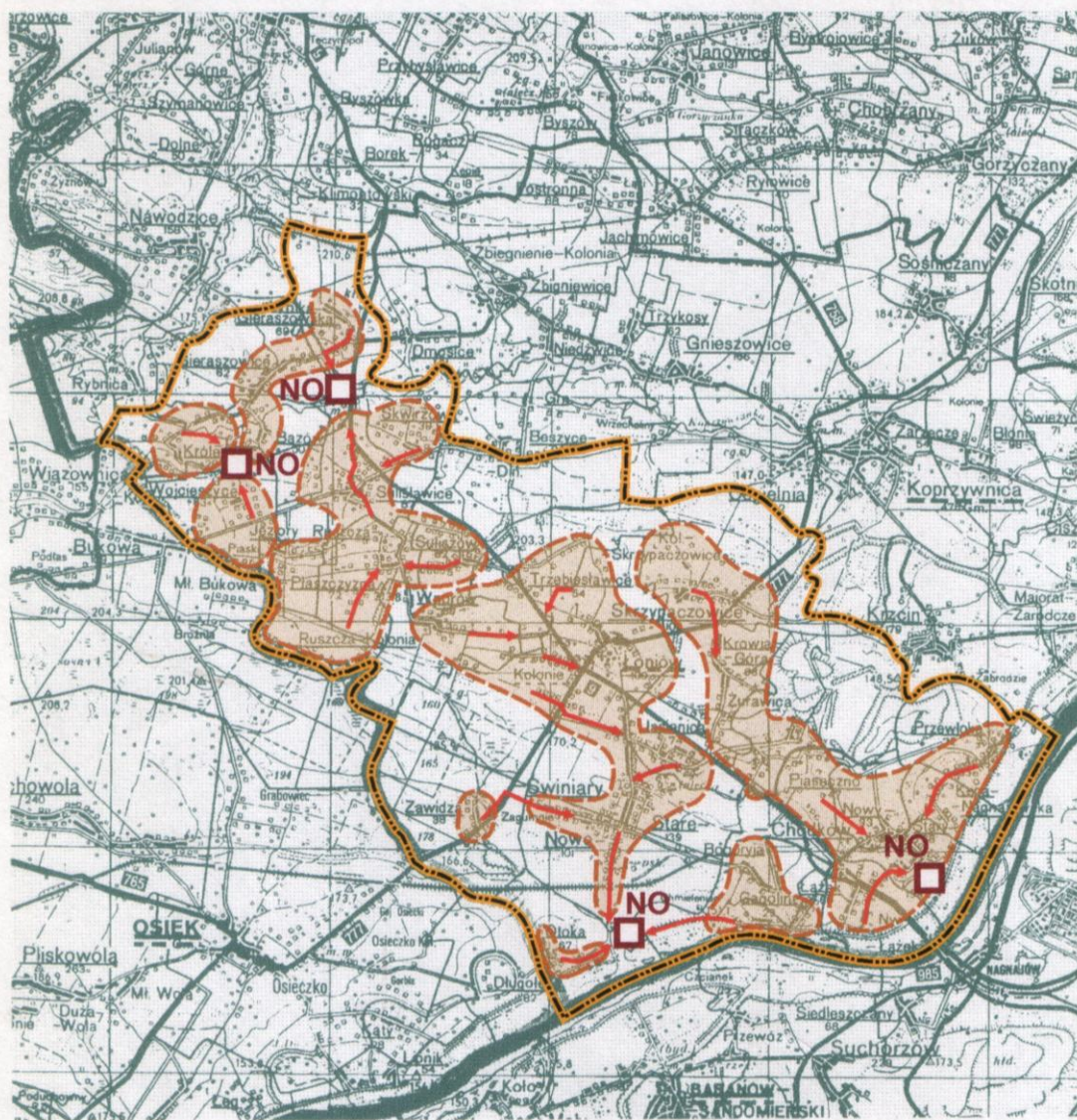

Legenda:

	Tereny zwodociągowane		Tereny do zwodociągowania
	Ujęcia wody		Kierunki zaopatrzenia w wodę
	Zbiornik wyrównawczy		
	Główne magistrale wodociągowe		
	Nieczynne ujęcie wody w Żurawicy		
	Wyspisko śmieci		

Mapka Nr 6. Gospodarka ściekowa.

**Mapka Nr 6.
Gospodarka ściekowa.**

- Legenda:**
- NO Projektowana oczyszczalnia ścieków
 - Obszary do zkanalizowania
 - Kierunki przesyłu ścieków

c) System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i

oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Gieraszwice obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Gieraszwice, Bazów, Wólka Gieraszwowska, Jeziory, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Suliszów, Sulisławice, Skwirzowa.

- d) System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków obsługującą sołectwa Wojcieszycę i Królewice.

6.7. Gospodarka odpadami

Organizacja i zarządzanie

- Zwiększyć zasięg zorganizowanej obsługi wywozu odpadów na terenie wszystkich gmin EZGDK, tak aby 100% mieszkańców pozbywała się odpadów w sposób legalny.
- Zadania własne gmin w zakresie utrzymania czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych można realizować poprzez jednostki własne lub powierzać innym podmiotom na zasadach zezwolenia – koncesji.
- Zalecaną formę organizacji jest zachowanie strategicznego mienia komunalnego, np. wysypisko z równoczesną prywatyzacją jego zarządzania. Usługi transportu powierza się zwykle wybranym w drodze przetargu społecznym lub prywatnym jednostkom organizacyjnym.
- Zakłady własne gmin powinny działać w oparciu o przepisy prawa handlowego dające zakładowi osobowość prawną, umożliwiającą generowanie środków na rozwój i ewentualny zysk oraz wchodzenie w spółki dla pozyskania kapitału zewnętrznego. Należy być przygotowanym na konkurencję również firm zachodnich po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.
- Należy stymulować racjonalne zagospodarowanie odpadów poprzez rozwijanie świadomości ekologicznej oraz edukacji i eksponowanie pozytywnych wzorców do naśladowania. Bardzo dobre rezultaty daje wychowanie ekologiczne społeczeństwa poprzez edukację młodzieży.

Zasady polityki cenowej i taryfowej

- Generalnie zaleca się, aby usługi komunalne w zakresie gromadzenia, wywozu i unieszkodliwiania odpadów były odpłatne. Ustalając taryfy opłat należy kierować się zasadą samofinansowania działalności i eliminacji dotacji budżetowych. Opłaty powinny spełniać funkcje – dochodową i informacyjno–motywacyjną.
- W okresie początkowym – wprowadzania systemu zbiorczych – wiejskich punktów gromadzenia czy też selekcji „u źródła” praktykuje się finansowanie z budżetu gminy –

aby zachęcić mieszkańców do korzystania z systemu.

- W późniejszym okresie opłatami obciąża się mieszkańców, np. sołtysi zawiadamiają i opłacają wywóz pojemnika ze składek społeczności lokalnej.
- Dobre rezultaty daje system bezpłatnego pozbywania się odpadów wyselekcjonowanych, natomiast odpłatnego odpadów zmieszanych. System ten mobilizuje do minimalizowania ilości odpadów oraz do ich selekcji w gospodarstwach domowych.
- W Szwajcarii np. na terenach wiejskich stosuje się zbiorcze punkty selektywnego gromadzenia odpadów, gdzie mieszkańcy donoszą (dowożą) za darmo różne odpady użytkowe. Odpady zmieszane gromadzone są w czarnych workach, na które w zależności od wielkości nakleja się znaczek spełniający rolę środka płatniczego. Emisją znaczka zajmuje się gmina. Gmina również zawiera umowę z wywoźnikiem. Spod domów zabierane są tylko worki z naklejonymi znaczkami.
- Istnieją też opłaty poprzez system podatkowy. System ten ma następujące zalety:
 - * zlikwidowanie podstaw do nieformalnego zbywania odpadów – mieszkańiec nie jest zobowiązany umowami z wywoźnikiem, a gmina ma możliwość kompleksowego sterowania regionalną gospodarką odpadami. Wada – brak mechanizmów mobilizujących do redukcji i selekcji odpadów.

Systemy gromadzenia odpadów

- Uzupełnić międzygminny system zbiórki odpadów komunalnych w zbiorczych – wiejskich punktach gromadzenia w pojemnikach 2,2 m³ poprzez dokupienie niezbędnej liczby pojemników, aby zagęścić ich rozstawienie umożliwiając dostęp i korzyść z nich przez 100% mieszkańców EZGDK.
- Uzupełniająco wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów użytkowych (szkło, tworzywa, metal) systemem „kontener w sąsiedztwie” za pomocą zestawów 3–pojemnikowych – kolorowe pojemniki z polietylenu o pojemności 120 l. Rozstawienie – minimum 1 zestaw w każdej z 189 miejscowości.
- Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów użytkowych w workach foliowych i pojemnikach kolorowych spowoduje konieczność odbioru tych odpadów. Ponieważ zakłada się, że zakres tej obsługi będzie lokalny – wewnątrz gminy – do tego celu można będzie wykorzystywać typowy tabor (ciągnik z przyczepą), jednostek uspołecznionych lub prywatnych, wynajmowanych przez gminę.

Unieszkodliwianie odpadów

- Wychodząc naprzeciw polityce komunalnej i ekologicznej państwa oraz standardom Unii Europejskiej, wybudowane składowisko odpadów w Szymanowicach Dolnych (gm. Klimontów) rozbudować etapowo, przekształcając go w Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów, który docelowo będzie dysponował następującymi obiektami:
 - zbiorczy punkt selektywnego gromadzenia odpadów,
 - sortowania odpadów użytkowych,
 - kompostownia bioodpadów i odpadów zielonych oraz osadów z gminnych oczyszczalni ścieków,
 - składowisko odpadów nieaktywnych.
- Na terenach pozostałych 6 gmin wiejskich należy urządzić zbiorcze punkty selektywnego gromadzenia odpadów z możliwością ich wtórnego sortowania, przechowywania i dystrybucji do specjalistycznych zakładów przerobu. Punkty takie powinny być organizowane w centrach gminy, np. na bazach transportowo–sprzętowych SKR, ZGK itp. Do punktów tych dostarczano by odpady użytkowe, problemowe, niebezpieczne, wielkogabarytowe, samochodowe i inne z całego terenu gminy.
- Odpady zmieszane z poszczególnych gmin wywożone byłyby na składowiska odpowiadające współczesnym wymogom na terenie własnym (jeśli takowe zostaną zbudowane) lub do innych gmin, z którymi zostaną zawarte porozumienia. Ze względów ekonomicznych i ekologicznych zalecanym rozwiązaniem jest posiadanie jednego lub ewentualnie dwóch obiektów kompleksowego przerobu odpadów na terenie 7 gmin EZGDK.
- Bioodpady z terenu wszystkich gmin oraz zepsute płody rolne, odpady zielone, w tym gałęzie drzew oraz osady z oczyszczalni ścieków powinny być dowożone do jednego miejsca – kompostowni, np. na terenie Zakładu w Szymanowicach Dolnych. Skomasowanie w/w odpadów w jednym miejscu może umożliwić wybudowanie w przyszłości kompostowni komorowej. Obecnie zaleca się urządzenie kompostowni polowej.
- Odpady problemowe i niebezpieczne wydzielone z odpadów komunalnych w ramach selekcji negatywnej – detoksykacji, a nie zagospodarowane przez producenta, powinny być na terenie Zakładu lub zbiorczego punktu selektywnego gromadzenia – magazynowane tymczasowo do chwili przekazania specjalistycznym jednostkom, zajmującym się ich unieszkodliwianiem – głównie poprzez utylizację termiczną. Spalanie

wysokotemperaturowe może odbywać się w spalarniach mobilnych lub ponadregionalnych centrach. Taki kierunek jest zgodny z programem wykonawczym do polityki ekologicznej państwa oraz projektem ustawy o odpadach.

6.8. Regulacja stosunków wodnych

Na podstawie prognozy hydrogeologicznej oszacowano wstępnie, że należy zmeliorować obszary w zasięgu obecnego leja depresyjnego, obejmujące uprawy rolne i sady na zlewniach o powierzchni około 4100 ha. Przewiduje się, że dzięki działalności systemu, wody gruntowe dla których podstawowym horyzontem będzie poziom 146,00 ułożą się 2 – 2,5 m pod powierzchnią terenu.

W obszarze oddziaływania leja znalazły się również miejscowości o zabudowie stałej, wśród których uznano konieczność ochrony: Łukowca, Zarudzia, Krzcina, Przewłoki, Chodkowa Starego, Chodkowa Nowego, Bogorii i Krowiej Góry. Wody zebrane ze zmeliorowanych obszarów upraw i sadów, oraz z drenaży pierścieniowych dla ochrony obszarów zabudowy stałej poprzez sieć szczegółową i rowy główne trafią do czterech pompowni: Przewłoką, Gągolin, Chodków i Luko wiec, przez które zostaną zrzucone do Wisły. Obszary meliorowane podzielono na cztery zlewnie, oddzielone działami wodnymi, ciężące do czterech pompowni. Zlewnie te tworzą cztery niezależne układy zawierające sieć podstawową i szczegółową.

Nr zlewni	Nazwa pompowni	Całkowita powierzchnia zlewni [km ²]	Struktura użytkowania zlewni [km ²] i [%]					
			łasy	grunty	sady	łąki	zabudowa	mnę
I	Przwłoka	8,10	1.20 15%	1.20 15%	1.22 15%	1.47 18%	0.50 6%	2.50 31%
II	Gągolin	11,83	1.18 10%	2.37 20%	3.55 30%	1.78 15%	1.77 15%	1.18 10%
III	Chodków	4,92	0.52 1	0.98 20%	1.97 40%	0.50 10%	0.49 10%	0.46 9%
IV	Łuków iec (w obszarze	16,27	1.25 8%	3.46 21%	3.63 22%	4.88 30%	1.48 9%	1.58 10%
Razem		41,12	4.15 10%	8.01 20%	10.37 25%	8.63 21%	4.24 10%	5.72 14%

Łącznie powierzchnia gruntów ornych i sadów wynosi 18,38 km² (1838 ha). Przyjęto, że zadanie inwestycyjne likwidacji wyrobiska Piaseczno obciąża 50% tej powierzchni, czyli 9,19 km² (919 ha), przy czym redukcja ta dotyczy tylko realizacji sieci szczegółowej.

Sieć podstawowa

Tworzą ją rowy główne i pompownie, wraz z towarzyszącymi im zbiornikami

wyrównawczymi, oraz kanałami zrzutowymi do Wisły. Rowy główne, poprowadzono przeważnie trasami istniejących cieków. Ich długość dla poszczególnych zlewni wynoszą:

- I: Lc = 6,0 km,
- II: Lc = 3,6 km,
- III: Lc = 5,4 km,
- IV: Lc = 11,0km,
- Razem = 26,0 km.

Sieć szczegółowa

Sieć szczegółowa dla obszarów gruntów rolnych i sadów będzie się składać z otwartych rowów drugorzędnych (dla gruntów ornych) i drenaży sadów.

Drenaże sadów będą mieć postać perforowanych rur z tworzyw sztucznych, układanych w wąskich wykopach, niezwłocznie zasypywanych. Rozstaw drenów przyjęto co 20 m, zaś głębokość ułożenia średnio 2,0 m. Zależy ona jednak nie tylko od rodzaju gleby, lecz także od składu gatunkowego chronionych sadów. Zarówno rowy drugorzędne jak i drenaże sadów zostaną włączone do rowów podstawowych.

Pompownie wraz z odprowadzeniem wody do Wisły.

W tabeli poniżej zestawiono podstawowe dane pompowni.

Nr zlewni	Nazwa pompowni	Q [m ³ /s]	H [m]
I	Przewłoka	1,2	12,0
II	Gągolin	1,8	12,0
III	Chodków	0,7	12,0
IV	Łukówiec	1,8	12,0

Przewiduje się wybudowanie pompowni w technologii dostosowanej do pomp zatapialnych firmy „Flygt”. Charakteryzuje się ona skrajnym uproszczeniem, gdyż cała konstrukcja pompowni jest ukryta pod powierzchnią terenu. Pompy instaluje się łatwo i szybko, opuszczając je po prowadnicach na dno komory. Pompownia jest bezobsługowa i w

pełni zautomatyzowana.

W przypadku czterech projektowanych pompowni przewiduje się wykonać część podziemną jako studnię opuszczaną, w której dno zostanie zabetonowane, zaś w żelbetowym stropie znajdują się luki montażowe agregatów pompowych. Szafa sterownicza będzie usytuowana na terenie ponad pompownią.

Pompy będą tłoczyć wodę do rurociągu przebiegającego pod wałem przeciwpowodziowym i mającego zakończenie w postaci skrzyni zrzutowej, o konstrukcji żelbetowej, wykonanej w ścianie larssenowskiej, co znakomicie uprości dół budowlany.

Odcinek rurociągu zostanie wykonany w rurze osłonowej Ø 600, wprowadzonej pod wał. Na krańcach rura zostanie zaopatrzona w gliniane pierścienie przeciwfiltracyjne. Pompownia i wylot będą wyposażone w prowadnice do zamknięć remontowych umożliwiające przegląd konstrukcji.

Każdej pompowni towarzyszy zbiornik wyrównawczy, o pojemności 1000 – 3300 m³, zależnie od wydatku Q. Dzięki zbiornikom wydatek ten może być znacznie zmniejszony. Przewiduje się zbiorniki ziemne o skarpach ubezpieczonych płytami ażurowymi. Woda przetłoczona przez wał odpłynie do Wisły grawitacyjnie kanałem.

Drenaże pierścieniowe dla ochrony obszarów zabudowy stałej

Po analizie prognozy mapy hydroizohips po zaprzestaniu odwadniania odkrywek wymagających ciągłego wytypowano osiem następujących obszarów zabudowy stałej odwodnienia:

Nr zlewni	Nazwa miejscowości	Obszar [ha]	Wydatek q [l/s]
I	Przewłoką	28	84
	Krzcin	45	135
	Krowia Góra	15	45
II	Bogoria	19	59
III	Chodków Stary	19	57
	Chodków Nowy	17	51
IV	Łukowiec Zarudzie	25 17	74 50
Razem:		185	

Zadaniem projektowanych drenaży pierścieniowych jest ochrona budynków, a ściślej ich fundamentów i piwnic przed zalewaniem, dzięki obniżeniu prognozowanego zwierciadła wody o około 2 m. będzie to zrealizowane przez przejęcie wody z drenaży przez pompy „Flygt” o jednostkowej wydajności około 75 l/s i wysokości tłoczenia rzędu 5 m. Pompy będą

usytuowane w studniach o średnicy 1,20 m, na stropie nad jej poszerzoną dolną częścią, w postaci żelbetowej komory, do której będzie dopływać woda. Po podniesieniu na wyższy poziom zostanie ona skierowana do najbliższego rowu sieci melioracyjnej.

Napełnianie zbiornika wodą

Przewiduje się samoistne napełnienie zbiornika wodami czwartorzędowymi z własnej zlewni. Proces ten już się rozpoczął w styczniu 1996, w chwili zaprzestania pompowania lokalnym układem odwodnieniowym, wspomagającym machowski. Etap ten zakończy się na poziomie hydrostatycznym leja depresyjnego, o rzędnej w wyrobisku Piaseczno 122,00. Wypełnienie zbiornika Piaseczno do rzędnej 146,00 zakończy się po roku 2006, jeśli nie nastąpią przerwy technologiczne w napełnianiu. Intensywność dopływu wody od około 15 tyś. m /dobę będzie sukcesywnie zmniejszać się do wielkości około 4 tyś. m w końcowej fazie napełniania zbiornika. Pewne ilości dopływającej wody będą użyte do procesów technologicznych wykonywanej izolacji zbiornika, jednak w ostatecznym bilansie nie będzie to mieć istotnego znaczenia.

Gospodarka wodna w okresie napełniania zbiornika

Gospodarka wodna podczas napełniania pozostaje w ścisłym związku z przyjętą technologią izolacji. Określi ją bilans wód uczestniczących w napełnianiu, wpływający na tempo przyrostu rzędnej zwierciadła wody, co z kolei musi być skojarzone z procesami technologicznymi, w wyniku czego mogą być konieczne przerwy w napełnianiu.

Gospodarka wodna w okresie eksploatacji

Sprowadzi się ona do utrzymania poziomu wody w zbiorniku nie wyższego niż 146,00, z krótko okresowym przekroczeniem rzędu 20 cm. Nie przewiduje się innego niż rekreacyjnego sposobu użytkowania zbiornika, a więc nie będą występować wahania poziomu, z wyjątkiem naturalnych, takich jak obniżenie w okresach suchych i przyrost w czasie opadów lub roztopów.

Przyrost ten będzie ograniczony, gdyż zbiornik będzie stanowić podstawowy horyzont wód podziemnych. Realizację tych zamierzeń umożliwi przelew powierzchniowy i kanał ulgi. Przelew powierzchniowy

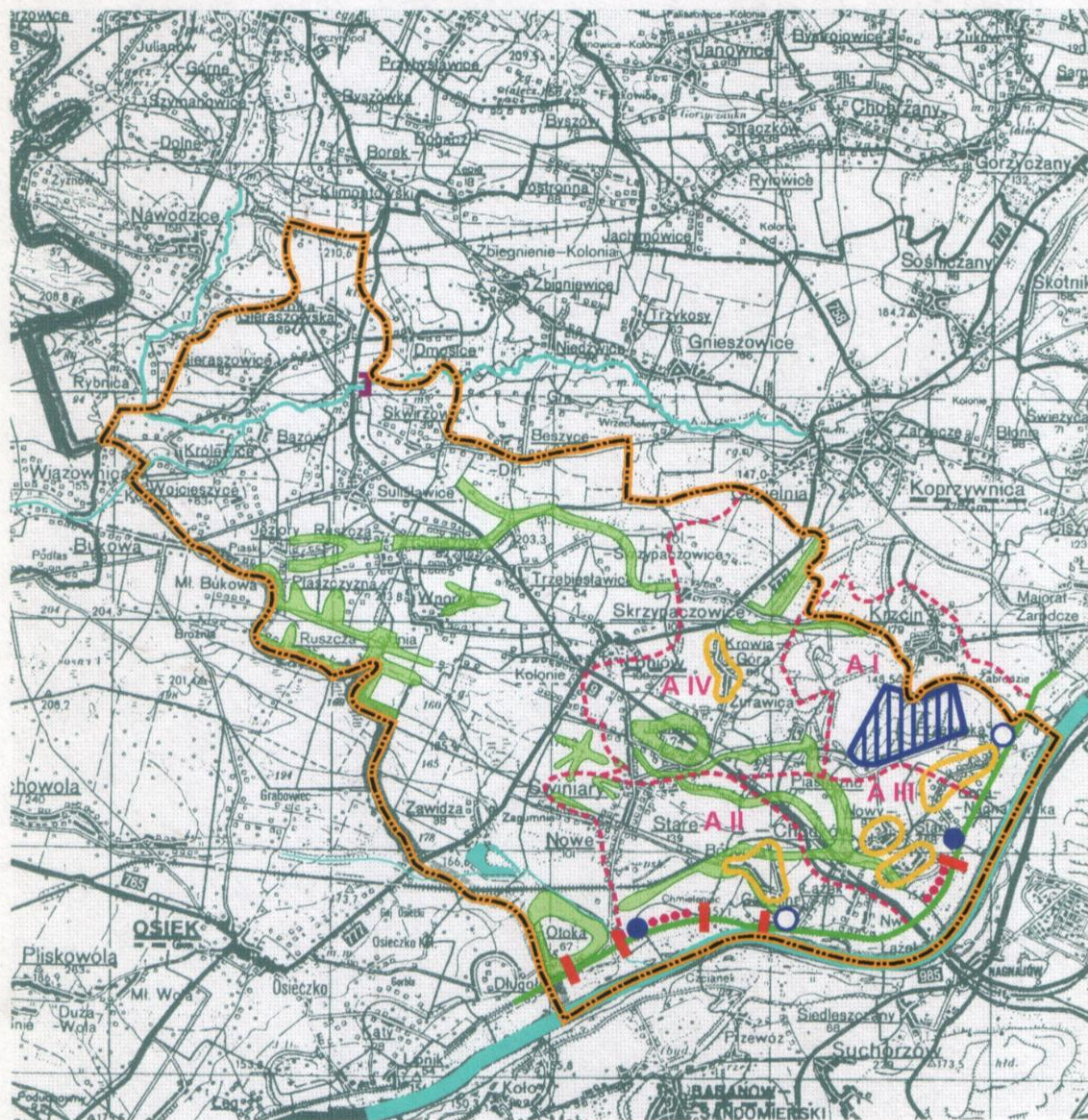
Przelew będzie mieć postać żelbetowej konstrukcji z półkolistym stałym progiem o długości 8,0 m i rzędnej korony 146,00, wkomponowanej w skarpę zbiornika o nachyleniu 1:3. Przekroczenie przez zwierciadło wody poziomu 146,00 spowoduje przelanie się wody i

jej odpływ przez przepust do kanału ulgi.

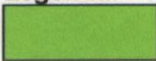

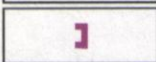

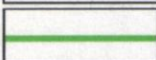
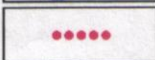
Kanał ulgi

Kanał ulgi łączy przelew i pompownię Przewłoka i mierzy około 930 m długości. Przebiega przez tereny rolnicze, o rzędnej około 148,00. Jego ubezpieczenie stanowią będą płyty ECO ułożone w skarpie do wysokości 1 m oraz warstwa żwiru na dnie. Kanał dochodzi do pompowni Przewłoka, gdzie woda po przetłoczeniu trafi do kanału odprowadzającego do Wisły.

**Mapka Nr 7.
Regulacja stosunków wodnych**

Legenda:

	Tereny zmeliorowane		Obszary zmeliorowane do odtworzenia
	Przepompownia wodna		Projektowana przepompownia wodna
	Śluza wodna		Obszary zabudowy stałej wymagające ciągłego odwadniania
	Jaz		Projektowany zalew wodny
	Wał przeciwpowodziowy		Odcinki wałów do modernizacji

7. Kierunki i zasady realizacji polityki przestrzennej

7.1. Strefy polityki przestrzennej, kierunki oraz zasady realizacji systemów transportowych i infrastruktury technicznej

Realizacja celów pozwala na wyznaczenie obszarów funkcjonalnych:

I. Strefa wartości przyrodniczych i kulturowych

Obszar ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego swoim zasięgiem obejmuje obszary systemów ekologicznych w ramach których wydzielono:

- tereny i obiekty, które na mocy ustaw szczególnych objęte są ochroną prawną,
- systemy ekologiczne obejmujące tereny doliny Wisły, zieleni istniejącej i projektowanej (do zalesienia),
- tereny ochrony wód podziemnych i powierzchniowych,
- tereny zagrożeń środowiska wynikające z zagrożenia powodziowego, zanieczyszczenia atmosfery oraz zanieczyszczenia wód płynących,
- tereny proponowane do włączenia w Europejską Sieć Ekologiczną NATURA 2000 – „Ostoja Żywnów”.

Podstawowymi działaniami w tych obszarach winna być ochrona i konserwacja wartości naturalnych oraz rekultywacja zniszczonych elementów krajobrazu naturalnego. Działalność inwestycyjna winna ograniczać się do:

- budowy i rozbudowy obiektów, urządzeń i elementów infrastruktury technicznej, których funkcjonowanie nie jest sprzeczne z wymogami ochrony środowiska,
- wprowadzenia zmian w ukształtowaniu i pokryciu naturalnym terenu poprawiających walory obszaru.

II. Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Obejmuje tereny zagospodarowania i użytkowania rolniczego przeznaczone jako źródło utrzymania ludności rolniczej oraz jako zaplecze żywnościowe dla okolicznych miast. W ramach całego obszaru wskazano:

1. Tereny rozwoju osadnictwa wiejskiego o wielofunkcyjnym charakterze tj. zabudowy jednorodzinnej dla ludności nierolniczej, zabudowy zagrodowej oraz rozwoju usług publicznych o znaczeniu podstawowym oraz komercyjnym. Charakter zabudowy winien nawiązywać do przyjętych standardów regionalnych. Zmiana Nr 1 Studium wprowadza powiększenie terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obrębie gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych, terenów Starostwa Powiatowego w Sandomierzu oraz w obrębie

terenów osób fizycznych (zgodnie ze złożonymi wnioskami). Powoduje to wzrost terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o ok. 20% w stosunku do pierwotnej wersji Studium. Następuje również wzrost zabudowy usługowej na gruntach Agencji Nieruchomości Rolnych w kwartale pomiędzy drogami krajowymi nr 9 i 79 oraz w południowej części miejscowości Łoniów (na zachód od istniejącej drogi krajowej nr 79). Dla zabudowy należy stosować następujące wymagania architektoniczno-urbanistyczne:

- 1) wysokość budynków mieszkalnych i usługowych do 2 kondygnacji nadziemnych, przy czym druga kondygnacja w poddaszu użytkowym,
 - 2) wysokość przebudowywanych, rozbudowywanych, nadbudowywanych i nowo budowanych budynków mieszkalnych i usługowych do kalenicy dachu nie może być większa niż 10,0m ponad średni poziom terenu wokół budynku,
 - 3) całkowita wysokość budynków gospodarczych lub garaży – do 8,0m ponad średni poziom terenu wokół budynku,
 - 4) dachy nowo budowanych oraz nadbudowywanych, przebudowywanych i rozbudowywanych budynków mieszkalnych i usługowych należy wznosić jako dwuspadowe, czterospadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych 20° do 45° z możliwością wprowadzenia przyczółków i naczółków, dla budynków gospodarczych i garażowych dopuszcza się kąt nachylenia połaci dachowych do 30° , dla budynków gospodarczych i garaży dopuszcza się dach jednospadowy jedynie w przypadku lokalizacji takiego budynku bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5m od granicy działki,
 - 5) zakazuje się realizowania budynków z dachem płaskim i uskokowym,
 - 6) przy użytkowym poddaszu doświetlenie jego pomieszczeń lukarnami nie może zajmować więcej niż połowę długości połaci dachowej, dopuszcza się doświetlenie budynków oknami połaciowymi, zadaszenie lukarn wielospadowe lub krzywolinijne,
 - 7) dopuszcza się budowę budynków gospodarczych i garaży bezpośrednio przy granicy działki lub w odległości 1,5m od granicy działki,
 - 8) powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 60%,
 - 9) powierzchnia biologicznie czynna - min. 40% powierzchni działki.
2. Tereny preferowane do rozwoju intensywnego rolnictwa z wykorzystaniem obszarów na których przeprowadzone zostały prace melioracyjne:
- a) gleb dobrej jakości tj. klasy I – IV,
 - b) sprzyjających warunków ekologicznych o m.in. dobrej wilgotności, składzie chemicznym

- gleb,
- c) korzystnej struktury własnościowej,
 - d) specjalizacji produkcji i wykorzystania nowych technologii.
3. Tereny o zróżnicowanych warunkach rozwoju rolnictwa wynikające z ograniczeń:
- a) gruntowo – wilgotnościowych posiadających obniżenie jakości gleb (klasy IV – VI),
 - b) mikroklimatycznych i higieny atmosfery wyrażających się spadkiem wydajności produkcji i jakości produktów tzw. zdrowej żywności,
 - c) zagrożeń powodziowych.

Na terenach wskazanych w pkt 3 wskazana jest realizacja działań związanych z:

- a) przetwórstwem rolno – spożywczym i dystrybucją produktów rolnych,
- b) produkcją (uprawą) roślin przemysłowych,
- c) budową systemów i urządzeń wodno – melioracyjnych służących poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- d) maksymalne ograniczenie wnoszenia nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

III. Strefa rozwoju gospodarczego i przekształceń

Obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych oraz rozproszoną zabudowę drobnej wytwórczości. W ramach całego obszaru wydzielono:

1. Obszary wielofunkcyjne z preferowaną funkcją usług publicznych jako centrum administracyjno – kulturalno – usługowe gminy z uzupełniającą funkcją mieszkaniową.
2. Obszary wielofunkcyjne preferowane do lokalizacji intensywnej zabudowy mieszkaniowej wyposażone w sieć usług podstawowych.
3. Obszary zabudowy ekstensywnej o charakterze mieszkaniowym typu letniskowe – rekreacyjnego oraz urządzeń i usług obsługi turystyczno – rekreacyjnej.
4. Obszary przekształceń i rozwoju gospodarczego obejmujące dotychczasowe tereny poprzemysłowe oraz tereny obecnej i potencjalnej produkcji rzemieślniczej. Tereny te mogą być w dalszych cięgu w ramach przeprofilowania produkcji (w razie potrzeby) objęta programem działalności inwestycyjnej o funkcjach wynikających z potrzeb środowiska lokalnego.

Ustala się następujące kierunki polityki przestrzennej.

1. Podstawowe ustalenia polityki przestrzennej w odniesieniu do gminy Łoniów dotyczą zapewnienia warunków rozwoju zrównoważonego tj. takiej organizacji przestrzennej,

która eliminowałaby ilość konfliktów między ochroną środowiska i dóbr kultury a rozwojem gospodarczym i działaniami na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców (w tym rozwoju mieszkalnictwa). Przedstawione aspekty polityki przestrzennej dotyczą zagospodarowania obszaru wynikające z ograniczeń szczegółowo ustalonych w przepisach szczególnych i normatywnych, względnie proponowane do przyjęcia w ramach ustaleń planów miejscowych jako prawa lokalnego z uwagi na powszechną konieczność zabezpieczenia powszechnie uznanych wartości. Dotyczy to szczególnie zapewnienia warunków ochrony środowiska i ochrony dóbr kultury.

2. Oprócz zapewnienia realizacji przestrzennych aspektów ochrony środowiska, w tym zieleni i krajobrazu oraz ochrony dóbr kultury a także zabezpieczenia warunków dla funkcjonowania i realizacji ponadlokalnych celów publicznych do podstawowych zadań polityki przestrzennej gminy Łoniów należą:
 - stworzenie warunków przestrzennych dla poprawy jakości życia mieszkańców,
 - stworzenie warunków przestrzennych dla ożywienia życia gospodarczego gminy (w tym także dla przekształceń rolnictwa i wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej),
 - zwiększenie efektywności gospodarowania terenami oraz zapewnienie warunków ładu przestrzennego.
3. W zakresie poprawy warunków życia mieszkańców kierunki polityki przestrzennej dotyczą:
 - zapewnienia odpowiedniej wielkości terenów mieszkaniowych w obszarach posiadających szczególnie predyspozycje dla rozwoju tej funkcji w warunkach nie stwarzających istotnych kolizji z występującymi zasobami przyrodniczo – krajobrazowymi i uwarunkowaniami ochrony środowiska oraz zasobami kulturowymi,
 - tworzenia warunków dla rozwoju inicjatyw ludności zmierzających do uruchomienia działalności związanej z obsługą ludności w zakresie usług komercyjnych (handel, gastronomia, rzemiosło usługowe i inne),
 - ustalenia przestrzennych warunków sprzyjających rozbudowie systemu infrastruktury technicznej,
 - doskonalenia systemu komunikacyjnego oraz zapewnienia warunków dostępności dla wyznaczonych terenów mieszkaniowych.
4. W odniesieniu do ożywienia życia gospodarczego w obszarze gminy poza wspomnianym tworzeniem warunków dla uruchomienia działalności związanej z obsługą ludności politykę przestrzenną należy ukierunkować na:
 - zapewnienia przestrzennych warunków realizacji inwestycji strategicznych w

obszarach przydatnych dla tych celów w ramach istniejącego zainwestowania lub terenów wyznaczonych w dotychczas obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wyznaczenie nowych terenów dla tych inwestycji w obszarach ustalonych dla urbanizacji pod warunkiem spełnienia wymogu ich nieuciążliwości dla otoczenia,

- wyznaczenie nowych terenów dla rozwoju funkcji gospodarczych, w tym szczególnie usług i urządzeń obsługi mając na uwadze występujące uwarunkowania;
- wspieranie inicjatyw lokalnej ludności w zakresie uruchomienia drobnej działalności gospodarczej,
- tworzenie warunków dla rozwoju przyjaznych dla środowiska rolniczych gospodarstw ekologicznych oraz agroturystycznych w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

5. Zwiększenie efektywności gospodarowania przestrzenią dotyczy zarówno gospodarowania terenami, jak i zasobami kubaturowymi i jest związane z:

- intensyfikacją użytkowania terenów poprzez uzupełnienia lub rozbudowę istniejącego programu kubaturowego oraz wykonanie pełnego programu towarzyszącego lub uzupełniającego (w tym zieleni i urządzeń komunikacyjnych),
- przeciwdziałaniu rozproszaniu zabudowy,
- zmianą funkcji lub charakteru niektórych terenów przez wprowadzenie bardziej intensywnych form w dostosowaniu do warunków lokalnych (w tym szczególnie uwarunkowań środowiskowych),
- racjonalnym gospodarowaniu istniejącymi obiektami kubaturowymi i ich wykorzystaniem poprzez ustalenie odpowiednich funkcji użytkowych (dotyczy obiektów stanowiących mienie gminy lub własność Skarbu Państwa).
- Powyższe wiąże się z prawidłowym wykorzystaniem istniejącego oraz projektowanego uzbrojenia, a konsekwencją tych działań winno być osiągnięcie poprawy ładu przestrzennego.

6. Bardzo istotnym w zakresie ładu przestrzennego jest określenie skali, typu i formy nowej zabudowy, w tym szczególnie jednorodzinnej dla zharmonizowania z krajobrazem oraz najbliższym otoczeniem poprzez wykonanie, a następnie tworzenie zachęt dla stosowania katalogu powtarzalnych projektów uwzględniających elementy regionalnej architektury.

Na terenie zmiany Nr 2 *i Nr 3* Studium ustala się następujące zasady zagospodarowania terenu PU:

- a) wskaźnik powierzchni zabudowy - nie może przekraczać 80% powierzchni terenu,
- b) intensywność zabudowy nie może przekraczać 2,5,
- c) wielkość powierzchni biologicznie czynnej minimum 10% powierzchni działki.

Na terenie zmiany Nr 2 *i Nr 3* Studium ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy PU:

- 1) wysokość budynków – do 3 kondygnacji nadziemnych, maksymalnie do 20 m ponad poziom terenu,
- 2) geometria dachów – dachy płaskie lub dwuspadowe do 20⁰, *na terenie objętym zmianą nr 3 Studium dopuszcza się dachy krzywolinijne,*
- 3) zaleca się, aby elewacje frontowe rozwiązywane były z użyciem szlachetnych materiałów budowlanych, szkła, ceramiki, drewna, blachy.
- 4) zaleca się, aby elewacje tylne rozwiązane były w sposób eliminujący duże płaskie powierzchnie ścian o charakterze architektury przemysłowej, poprzez wprowadzenie różnorodnych materiałów budowlanych, stosowanie ryzalitów oraz wykształcenie zieleni architektonicznej stanowiącej tworzywo elewacji (np. pnącza, zieleń wnękowa, kaskadowa).

Na terenach rozwoju osadnictwa wiejskiego, objętego zmianą Nr 2 *i Nr 3* Studium wprowadza się następujące zasady zagospodarowania:

- 1) powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 60%,
- 2) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy 0,5,
- 3) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy 0,01,
- 4) powierzchnia biologicznie czynna - min. 40% powierzchni działki,
- 1) wysokość budynków mieszkalnych i usługowych do 2 kondygnacji nadziemnych, przy czym druga kondygnacja w poddaszu użytkowym,
- 2) wysokość przebudowywanych, rozbudowywanych, nadbudowywanych i nowo budowanych budynków mieszkalnych i usługowych do kalenicy dachu nie może być większa niż 10,0m ponad średni poziom terenu wokół budynku,
- 3) całkowita wysokość budynków gospodarczych lub garaży – do 8m ponad średni poziom terenu wokół budynku,
- 4) dachy nowo budowanych oraz nadbudowywanych, przebudowywanych i rozbudowywanych budynków mieszkalnych i usługowych należy wznosić jako

dwuspadowe, czterospadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych 20° do 45° z możliwością wprowadzenia przyczółków i naczółków,

- 5) przy użytkowym poddaszu doświetlenie jego pomieszczeń lukarnami nie może zajmować więcej niż połowę długości połaci dachowej, dopuszcza się doświetlenie budynków oknami połaciowymi, zadaszenie lukarn wielospadowe lub krzywolinijne.

Przyjmuje się następujące kierunki i zasady rozwiązań komunikacji i infrastruktury technicznej:

W zakresie komunikacji drogowej

Pod względem dostępności komunikacji drogowej gmina klasyfikuje się jako obszar o dobrej dostępności komunikacyjnej. Jest on powiązany z układem komunikacji zewnętrznej istniejącymi drogami krajowymi Nr 9 relacji Radom – Barwinek oraz Nr 79 relacji Kraków – Sandomierz. Utrzymuje się przewidywane planem ogólnym obejście drogowe Łoniowa po stronie południowo-wschodniej.

Dla drogi krajowej nr 9 planowana jest dobudowa drugiej jezdni, natomiast dla drogi krajowej nr 79 planowana jest budowa obwodnicy Łoniowa. Obie drogi należy dostosować do klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP). W tym celu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy zarezerwować pas o szerokości min. 80,0m. Drogi tej klasy nie mogą bezpośrednio obsługiwać terenów zabudowy mieszkaniowej. W tym celu należy zaprojektować w ich pasach tzw. drogi zbierające-rozprowadzające prowadzące ruch lokalny. Nieprzekraczalna linia zabudowy dla zabudowy mieszkalnej nie może być mniejsza niż 25,0m od pasa drogi GP w terenach zabudowanych i min. 50,0m poza terenami zabudowy. Dla usług odległość ta nie powinna być mniejsza niż 10,0m. W obszarach istniejącej zabudowy mieszkaniowej, gdzie nie zostaną zachowane standardy hałasu komunikacyjnego należy zastosować ekrany dźwiękochłonne.

W zakresie komunikacji kolejowej

Nie jest prognozowany wzrost znaczenia komunikacji kolejowej zarówno pasażerskiej jak i towarowej dla obszaru gminy na linii Chmielów – Włoszczowice. Ze względu na znikomy ruch pasażerski nie przewiduje się reaktywowania przystanku kolejowego w Łązku. Istnieje możliwość wykorzystania bocznicy kolejowej do obsługi komunikacyjnej wskazanego w studium obszaru działalności inwestycyjnej po likwidowanej kopalni

„Piaseczno”.

W zakresie elektroenergetyki

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną odbywać się będzie z GPZ 110/15 kV „Piaseczno”. Poprawa warunków zasilania w gminie prowadzona będzie poprzez nowe stacje transformatorowe 15/0,4 kV wraz z liniami średniego napięcia do zasilania tych stacji oraz linie niskiego napięcia do zasilania odbiorców w Piasecznie, Trzebieszawicach, Skrzypaczowicach i Wnorowie oraz remont sieci niskiego napięcia w Łążku i Wnorowie.

W zakresie telekomunikacji

Obsługę telekomunikacyjną w gminie świadczą:

- a) Telekomunikacja Polska S.A. – Zakład Telekomunikacji w Tarnobrzegu drogą przewodową i radiową poprzez centralę cyfrową w Łoniowie oraz radiową stację końcową w Chodkowie włączoną do centrali w Tarnobrzegu. Zabezpieczaj ą one łączność krajową i międzynarodową,
- b) Pilicka Telefonia S.A. wykorzystująca sygnał radiowy,
- c) Telefonia komórkowa:
 - Centertel – pełny zasięg,
 - Era GSM – pełny zasięg,
 - Plus GSM – częściowy zasięg.

W zakresie łączności telekomunikacyjnej, zmiana Nr 2 i Nr 3 Studium ustala:

- 1) usługi telekomunikacji mogą świadczyć wszyscy uprawnieni operatorzy sieci telekomunikacyjnych.
- 2) na obszarze objętym zmianą Nr 2 i Nr 3 Studium dopuszcza się lokalizację obiektów urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej przy uwzględnieniu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych jakie muszą być spełnione dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc przebywania dla ludzi, oraz jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.
- 3) napowietrzne linie telefoniczne należy sukcesywnie kablować.
- 4) w obrębie linii rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg dopuszcza się lokalizację obiektów urządzeń telekomunikacyjnych na warunkach określonych przez zarządcę drogi.

W zakresie zaopatrzenia w gaz

W oparciu o istniejącą stację redukcyjno – pomiarową 1° w Szymanowicach (gm. Klimontów) i zrealizowany gazociąg średnioprężny 0 150 należy doprowadzić do pełnej gazyfikacji gminy poprzez realizację sieci rozdzielczej średnioprężnej w sołectwach: Bazów, Bogoria, Gierszowice, Jeziory, Królewice, Otoka, Piaseczno, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Skwirzowa, Suliszów, Trzebieszowice, Wnorów, Wojcieszycy, Zawidza.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło

Jako podstawowy kierunek wyznacza się podtrzymanie tendencji do zastępowania starych lokalnych kotłowni opalanych węglem i koksem na nowoczesne systemy wykorzystujące gaz jako czynnik grzewczy.

W zakresie zaopatrzenia w wodę

W oparciu o istniejące ujęcia wody w „Ruszcza” i „Zawidza” należy zapewnić pełne pokrycie bilansowych potrzeb gminy. W pierwszej kolejności należy zwodociągować sołectwa:

- Wólka Gierszowska,
- Gierszowice,
- Bazo w,
- Królewice.

Należy usprawnić działanie systemu wodociągów grupowych „Ruszcza” i „Zawidza” w zakresie rozwiązań technicznych i systemu zarządzania układem.

W zakresie odprowadzenia ścieków

W oparciu o „Program kanalizacji sanitarnej gminy” należy zrealizować:

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 96/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łoniów (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 252, poz. 3095 ze zm.) projektowany system kanalizacji sanitarnej należy realizować w systemie pompowo - grawitacyjnym wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Świniary Nowe obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Łoniów, Łoniów Kolonia, Jasienica, Świniary Nowe i Świniary Stare.
2. System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Chodków obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Chodków Nowy, Chodków Stary, Krowia Góra, Piaseczno,

Skrzypaczowice, Kępa Nagnajewska, Przewłoką, Łązek.

3. System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Gierszowice obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Gierszowice, Bazów, Wólka Gierszowska, Jeziory, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Suliszów, Sulisławice, Skwirzowa.
4. System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków obsługującą sołectwa Wojcieszycę i Królevice.

W zakresie gospodarki odpadami

Likwidacja i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Piasecznie.

Realizacja projektu restrukturyzacji gospodarki odpadami na obszarze gminy w ramach programu „Partnerstwo dla samorządu” Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki.

W zakresie gospodarki odpadami stałymi, zmiana Nr 2 i Nr 3 Studium ustala:

- 1) W zakresie gospodarowania odpadami stałymi ustala się zasadę odbioru odpadów w systemie zorganizowanym pod nadzorem Urzędu Gminy lub na zasadzie indywidualnych umów z odbiorcą odpadów i wywóz ich na wysypisko odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem segregacji odpadów u źródła ich powstawania.
- 2) Gospodarka odpadami stałymi na terenach obiektów usługowych i produkcyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi.

W zakresie regulacji stosunków wodnych

Przyjmuje się generalne założenia zachowawcze użytkowania terenów wokół zbiornika. Wypełnienie jego wodą zgodnie z opracowanym projektem wymusza realizację następujących zadań związanych ze zmianą stosunków wodnych:

- realizacja przelewu powierzchniowego,
- realizacja kanału ulgi i przepompowni Przewłoka,
- zmeliorowanie obszaru w zasięgu leja depresyjnego obejmującego uprawy rolne i sady na zlewni o powierzchni 4100 ha w tym:
- odtworzenia sieci podstawowej,
- wykonanie 3 przepompowni z odpływem wody do Wisły (Gągolin, Chodków, Łukowiec),
- wykonanie sieci melioracji szczegółowej gruntów rolnych i sadów,
- realizację drenażu pierścieniowego dla ochrony obszarów zabudowy stałej,

- wybudowanie budowli regulacyjnych w między wału Wisły,
- modernizacja odcinków wałów Wisły – likwidacja podsiaków.

7.2. Gospodarowanie mieniem komunalnym

Szeroko rozumiana gospodarka w gminie staje się niewątpliwie przedmiotem publicznego zainteresowania. Wśród różnych narzędzi gospodarki przestrzennej zwrócić tutaj należy szczególną uwagę na planowanie przestrzenne i gospodarkę nieruchomościami komunalnymi.

Istnieje cały szereg obustronnych związków pomiędzy planowaniem przestrzennym a gospodarką gruntami. Należy tutaj mieć na uwadze zarówno zależności ustawowe (zasoby gruntów, wywłaszczenia nieruchomości, zobowiązania gminy i wpływy do budżetu gminy z tytułu zmniejszenia lub wzrostu wartości nieruchomości) jak i faktyczne oddziaływanie rozstrzygnięć planistycznych na wartość gruntów i na rynek nieruchomości.

Tabela Nr 1. Wpływy z majątku komunalnego do budżetu miasta w latach 1994 – 1999 r.

Rok	Dochody w mln zł	Wpływy z majątku	%
1995	2.774.428	2.000	0,072
1996	4.982.442	2.000	0,040
1997	6.696.506	2.000	0,029
1998	7.496.000	2.000	0,026
1999*	7.112.000	3.800	0,053

* Dochody planowane

Majątek gminy obejmuje następujący zakres rzeczowy:

- nieruchomości gruntowe,
- budynki i lokale mieszkalne,
- lokale usługowe,
- obiekty użyteczności publicznej,
- drogi.

Gospodarowanie tym majątkiem wymaga podejmowania rozważnych decyzji, które z jednej strony przynoszą korzyści dla gminy a z drugiej nie powodują zbyt dużych obciążeń dla użytkowników.

Przedmiotem odpłatnego gospodarowania objęty jest w zasadzie majątek gminy wymieniony pod pozycjami od a do c. Może przybierać różną formę: sprzedaż na własność, wieczystego użytkowania lub dzierżawy.

Z dotychczasowego doświadczenia wynika, że preferowaną i obustronnie

akceptowaną formą zbywania budynków i lokali mieszkalnych jest sprzedaż na własność.

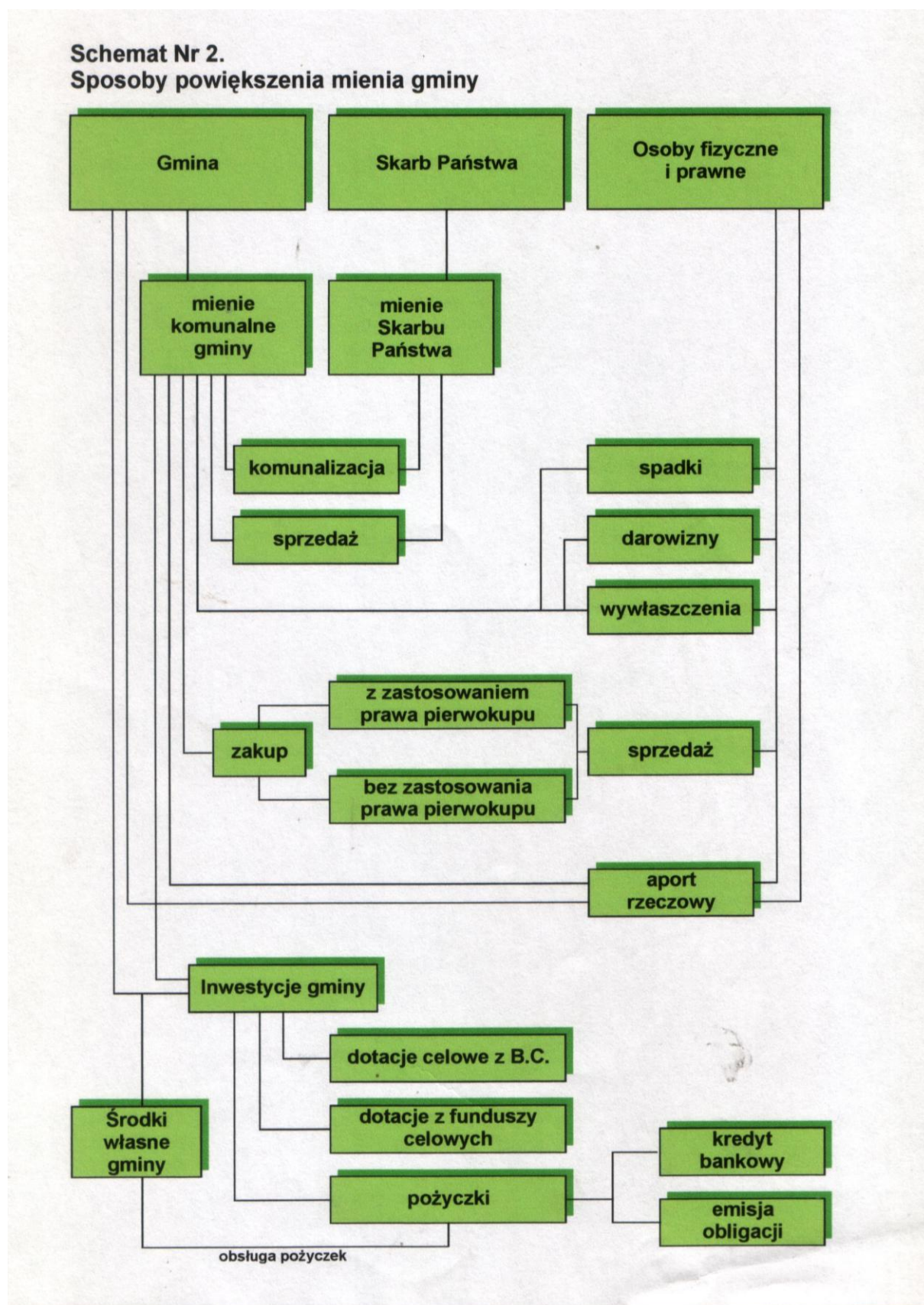
Gospodarowanie nieruchomościami gruntowymi rządzi się trochę innymi prawami. Popyt na nieruchomości nie zawsze idzie w parze z kapitałem niezbędnym na kupno terenów.

Dlatego dla wielu inwestorów zarówno małych jak i wielkich firm, alternatywą jest pozyskanie gruntów w formie dzierżawy, użytkowania. Obniżą ono koszty początkowe inwestycji, gdyż nie wymaga angażowania kapitału na kupno terenów a jednocześnie nie wyklucza w przyszłości jego kupienia.

Użytkowanie wieczyste służyć może zintensyfikowaniu budownictwa – głównie mieszkaniowego – stanowiąc ułatwienie dostępu do gruntów. Używając tej formy władze gminy mogą zapobiegać spekulacji gruntami oraz realizować założenia planów zagospodarowania terenów.

Nie bez znaczenia jest fakt, że dla gminy bardziej opłacalne jest oddanie gruntów w wieczyste użytkowanie niż sprzedanie. Sprzedając ziemię, miasto pozbywa się nie tylko kontroli nad jej wykorzystaniem ale także stałych wpływów finansowych. Jest to tylko pozorna sprzeczność. Gmina żądając stosunkowo większych opłat rocznych (w porównaniu z sumą jaką należałoby zapłacić kupując działkę) rekompensuje to sobie dzięki wzrostowi.

Schemat Nr 2. Sposoby powiększenia mienia gminy

wartości gruntów w następstwie inwestycji jakie poczynili na nich i w okolicy użytkownicy wieczystości. W przyszłości, gdy dzięki temu wartość gruntów znacznie wzrośnie, gmina może je sprzedać za dużo wyższą cenę użytkownikowi wieczystemu. Za szczególnie istotne w gospodarowaniu mieniem gminnym uważa się następujące działania:

- a) dokonywanie sprzedaży w drodze przetargu gruntów nie stwarzających dla gminy perspektyw aktywnego gospodarowania, w tym użytków rolnych oraz pojedynczych niewielkich działek w ramach terenów istniejącego lub przewidywanego zainwestowania,
- b) dokonywanie sprzedaży w drodze przetargów gruntów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele mieszkaniowe lub mieszkań z zasobu komunalnego, a uzyskane środki przeznaczając na uzbrojenie terenów i zapewnienie dostępności komunikacyjnej nowych obszarów mieszkaniowych (szczególnie tych, które stanowią mienie gminne),
- c) nabywanie gruntów przyległych do terenów stanowiących mienie gminne oraz pojedynczych działek dla realizacji ustalonych celów publicznych,
- d) szerokie korzystanie z prawa pierwokupu we wszystkich korzystnych dla gminy przypadkach,
- e) stosowanie instrumentu scaleń w warunkach niekorzystnego układu przestrzennego własności (w tym nabywanie gruntów dla uzyskania wymaganego udziału gruntów gminnych w procesie scalania) oraz dokonywanie dobrowolnej wymiany gruntów z podmiotami społecznymi i prywatnymi dające wspólne korzyści,
- f) gromadzenie środków finansowych na udział w wykupie terenów, które mogą stanowić ofertę dla inwestycji strategicznych (nowe miejsca pracy, stały dopływ środków z podatków i dzierżawy),
- g) przeznaczanie lub dokonywanie zmian w zapisach planów miejscowych dla obszarów, na których występują grunty mienia gminnego dla umożliwienia realizacji celów publicznych oraz inwestycji istotnych dla rozwoju gminy (dotyczy sytuacji braku istotnych przeciwwskazań z zakresu ochrony dóbr kultury i środowiska naturalnego oraz uwarunkowań lokalnych).

W konkretnych uwarunkowaniach proponuje się zróżnicowanie przestrzenne polityki gospodarowania mieniem gminy w dostosowaniu do występujących uwarunkowań i ustalonych stref polityki przestrzennej. Szczególnie aktywna polityka gospodarowania mieniem gminnym winna następować w obszarach przewidzianych do urbanizacji. W obszarze tym pożądane są działania związane z pomnażaniem mienia gminnego (dotyczy działań określonych w punktach: c, d, e, f, g) dla zapewnienia stałych dochodów do budżetu

gminy. W pozostałych obszarach, a szczególnie w obszarach związanych z utrzymaniem funkcji rolniczych i leśnych gospodarowanie mieniem winno dotyczyć sprzedaży (działania określone w punktach: a, b) oraz zabezpieczenia celów publicznych.

7.3. Realizacja przedsięwzięć publicznych

W trakcie sporządzania projektu „studium” nie uzyskano wykazu zadań wpisanych do wojewódzkiego rejestru zadań o charakterze ponadlokalnym.

Niemniej jednak w ramach analizy wniosków wynikających ze „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa tarnobrzesckiego” sporządzonego w 1998 r. wyartykułowano listę zadań, które będą miały istotne znaczenie w rozwoju społeczno – gospodarczym i strukturze przestrzennej gminy.

Zadania te są już przedmiotem analizy w strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego. Należą do nich:

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

1. Ochrona prawna zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym:
 - obszar Jeleniowsko–Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - pomniki przyrody żywej,
 - rolnicza przestrzeń produkcyjna,
 - lasy ochronne,
 - udokumentowane złoża surowców mineralnych,
 - ujęcia wód pitnych,
 - wartości kultury materialnej (kościół, cmentarze, parki podworskie).
2. Sukcesywne zalesianie terenów odłogowanych i zdegradowanych.
3. Likwidacja nieczynnej kopalni „Piaseczno”. (Proces likwidacji musi odbywać się równocześnie dla kopalni „Machów” i kopalni „Piaseczno” z uwagi na wspólny dla obu kopalń poziom wód gruntowych. Zaprzestanie prac odwodnieniowych w trybie likwidacji kopalni „Machów” przy równoczesnym opóźnieniu lub zaniechaniu likwidacji kopalni „Piaseczno”, może spowodować zagrożenie dla środowiska przyrodniczego w obszarze leja depresyjnego kopalni „Piaseczno” !).
4. Rekultywacja terenów pokopalnianych (Kopalnia Piaseczno).

Gospodarka rolna i regulacja stosunków wodnych

1. Kontynuacja prac melioracyjnych szczególnie w aspekcie odbudowy zwierciadła wód podziemnych w obrębie leja depresyjnego wyrobiska Kopalni Piaseczno.

2. Przeprowadzenie prac scaleniowe – wymiennych mających na celu poprawienie rozłogu gruntów oraz ich scalenie.

Komunikacja

1. Utrzymanie i modernizacja dróg krajowych:
 - Nr 9 Radom – Barwinek,
 - Nr 777 Kraków – Sandomierz.
2. Budowa obwodnicy w rejonie Łoniowa na drodze Nr 777.
3. Utrzymanie i modernizacja linii kolejowej Chmielów – Włoszczowice.

Elektroenergetyka

Poprawa warunków napięciowych w gminie poprzez budowę:

1. 3 stacji transformatorowych, 0,9 km linii średniego napięcia, 0,3 km linii niskiego napięcia w Piasecznie,
2. 1 stacji transformatorowej, 0,3 km linii średniego napięcia, 0,1 km linii niskiego napięcia w Trzebieszawicach,
3. 1 stacji transformatorowej, 0,4 km linii średniego napięcia, 0,1 km linii niskiego napięcia we Wnorowie,
4. 4 stacji transformatorowych, 1,7 km linii średniego napięcia, 0,5 km linii niskiego napięcia w Skrzypaczowicach,
5. 2 stacji transformatorowych, 0,8 km linii średniego napięcia, 5,5 km linii niskiego napięcia w Ruszczy,
6. Remont 3,5 km linii niskiego napięcia w Łążku.

Telekomunikacja

1. Zakończenie inwestycji budowy masztu antenowego z radiową stacją końcową RST w Sulisławicach połączoną poprzez radio z centralną stacją radiową w Tarnobrzegu i włączenie drogą radiową 633 abonentów z miejscowości: Bazów, Gierszowice, Jeziory, Królewiec, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Skwirzowa, Sulisławice, Nietuja, Suliszowa, Trzebieszawic, Krysina, Wojcieszyc, Piaski, Zgórska i Wólki Gierszowskiej.
2. Rozbudowa istniejących central cyfrowych w Łoniowie i Chodkowie.
3. Rozbudowa sieci rozdzielczej abonenckiej w szczególności w Bazo wie, Gierszowicach i Królewicach.

Zaopatrzenie w gaz

Realizacja sieci rozdzielczej średnioprężnej w sołectwach: Bazów, Bogoria, Gierszowice, Jeziory, Królewice, Otoka, Piaseczno, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Skwirzowa, Suliszów, Trzebieszawice, Wnorów, Wojcieszyc, Zawidza.

Zaopatrzenie w wodę

Realizacja sieci wodociągowej w sołectwach: Wólka Gieraszkowska, Gieraszkowice, Bazów, Królewice.

Na terenie objętym zmianą Nr 2 *i Nr 3* Studium dopuszcza się realizację indywidualnego ujęcia wód podziemnych.

Gospodarka ściekowa

Realizacja programu kanalizacji sanitarnej gminy poprzez:

- a) Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 96/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Łoniów (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 252, poz. 3095 ze zm.) projektowany system kanalizacji sanitarnej należy realizować w systemie pompowo - grawitacyjnym wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Świniary Nowe obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Łoniów, Łoniów Kolonia, Jasienica, Świniary Nowe i Świniary Stare.
- b) System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Chodków obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Chodków Nowy, Chodków Stary, Krowia Góra, Piaseczno, Skrzypaczowice, Kępa Nagnajewska, Przewłoką, Łązek.
- c) System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie sołectwa Gieraszkowice obejmującą swym zasięgiem sołectwa: Gieraszkowice, Bazów, Wólka Gieraszkowska, Jeziory, Ruszcza Kolonia, Ruszcza Wieś, Suliszów, Sulisławice, Skwirzowa.
- d) System kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompowniami ścieków i oczyszczalnią ścieków obsługującą sołectwa Wojcieszyce i Królewice.
- e) na terenie objętym zmianą Nr 2 Studium dopuszcza się budowę indywidualnej oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

- Uzupełnić międzygminny system zbiórki odpadów komunalnych w zbiorczych – wiejskich punktach gromadzenia w pojemnikach 2,2 m³ poprzez dokupienie niezbędnej liczby pojemników, aby zagęścić ich rozstawienie umożliwiając dostęp i korzystanie z nich przez 100% mieszkańców EZGDK.
- Uzupełniając wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów użytkowych (szkło, tworzywa, metal) systemem „kontener w sąsiedztwie” za pomocą zestawów 3–pojemnikowych – kolorowe pojemniki z polietylenu o pojemności 120 l. Rozstawienie – minimum 1 zestaw w każdej z 189 miejscowości.

- Wychodząc naprzeciw polityce komunalnej i ekologicznej państwa oraz standardom Unii Europejskiej, wybudowane składowisko odpadów w Szymanowicach Dolnych (gm. Klimontów) rozbudować etapowo, przekształcając go w Zakład Kompleksowego Przerobu Odpadów, który docelowo będzie dysponował następującymi obiektami:
 - zbiorczy punkt selektywnego gromadzenia odpadów, sortowania odpadów użytkowych,
 - kompostownia bioodpadów i odpadów zielonych oraz osadów z gminnych oczyszczalni ścieków,
 - składowisko odpadów nieaktywnych.
- Na terenach pozostałych 6 gmin wiejskich należy urządzić zbiorcze punkty selektywnego gromadzenia odpadów z możliwością ich wtórnego sortowania, przechowywania i dystrybucji do specjalistycznych zakładów przerobu. Punkty takie powinny być organizowane w centrach gminy, np. na bazach transportowo–sprzętowych SKR, ZGK itp. Do punktów tych dostarczano by odpady użytkowe, problemowe, niebezpieczne, wielkogabarytowe, samochodowe i inne z całego terenu gminy.
- Odpady zmieszane z poszczególnych gmin wywożone byłyby na składowiska odpowiadające współczesnym wymogom na terenie własnym (jeśli takowe zostaną zbudowane) lub do innych gmin, z którymi zostaną zawarte porozumienia. Ze względów ekonomicznych i ekologicznych zalecanym rozwiązaniem jest posiadanie jednego lub ewentualnie dwóch obiektów kompleksowego przerobu odpadów na terenie 7 gmin EZGDK.

7.4. Promocja gminy

Zanim inwestor trafi do gminy, władze samorządowe mogą i powinny prowadzić aktywną promocję gminy i akwizycję inwestycji. Na tym bowiem etapie gmina może sama wybierać i decydować, kogo zainteresować swoją ofertą. Istotnym elementem w strategii pozyskiwania inwestycji bezpośrednich jest wybór takiego przedsięwzięcia, które będzie zgodnie ze średnio– i długoterminowymi celami rozwoju gminy.

Dążąc do zapewnienia sobie jak największego zysku (a więc realizacji celów wyznaczonych w strategii rozwoju gminy, utworzenia nowych miejsc pracy, zwiększenia wpływów z podatków i podniesienia prestiżu regionu), władze samorządowe mogą wykorzystywać techniki marketingowe, powszechnie stosowane na rynku dóbr konsumpcyjnych i inwestycyjnych. Wychodząc z założenia, że najważniejszą częścią marketingu nie jest wcale sprzedaż i działania promocyjne, ale „poznanie i zrozumienie

klienta tak dobrze, aby produkt lub usługa odpowiadała mu i sama się sprzedawała”, pierwszym i najważniejszym zadaniem gminy staje się identyfikacja potrzeb inwestora.

Podjmując decyzję o wejściu na nowy rynek, inwestor musi dokonać starannego wyboru lokalizacji, stwarzającej największe szansę na sukces przedsięwzięcia. Znajomość procedur i kryteriów wyboru, którymi kieruje się inwestor, pomaga w przygotowaniu profesjonalnej oferty.

Na wybór konkretnej lokalizacji wpływa wiele elementów, między innymi natury emocjonalnej. Japońskie firmy chętnie inwestują w małych gminach (zależy im na bliskim kontakcie z lokalnymi władzami). Koncerny amerykańskie natomiast preferują duże miasta (zwalnia je to w pewnym stopniu od odpowiedzialności za otoczenie socjalne inwestycji). Nie są to jednak powody o podstawowym znaczeniu.

O wyborze lokalizacji inwestycji decydują:

- bliskość rynku,
- bliskość bazy surowcowej,
- brak możliwości rozbudowy produkcji w dotychczasowej lokalizacji (na przykład ze względów politycznych, ekologicznych i in.),
- dostępność wykwalifikowanej siły roboczej,
- koszty produkcji,
- koszty osobowe.

Najważniejszymi elementami przyciągającymi obcy kapitał do Polski są: duży rynek nabywców, tania i wykwalifikowana siła robocza, przynależność naszego kraju do zachodniego kręgu kulturowego, przewidywalne ryzyko, infrastruktura sprzyjająca inwestycjom oraz możliwość eksportu do krajów ościennych, z którymi Polska utrzymuje bardzo dobre stosunki.

Należy jednak pamiętać, iż inwestorzy mają do wyboru alternatywne lokalizacje, na przykład w Czechach lub na Ukrainie. Poza tym fakt, iż podaż (liczba gmin zainteresowanych przyciągnięciem inwestycji) zdecydowanie przewyższa popyt (liczba potencjalnych inwestorów) powinien mobilizująco wpływać na oferujące lokalizacje.

W odniesieniu do nowego zamierzenia inwestycyjnego i opracowywanych w związku z nim planów (produkcyjnych, osobowych, logistycznych, finansowych) i harmonogramu realizacji przedsięwzięcia, przedsiębiorca określa wymagania wobec: poszukiwanej nieruchomości, rynku pracy, położenia nieruchomości i gminy, infrastruktury nieruchomości i gminy, sytuacji prawnej i podatkowej oraz możliwości uzyskania wsparcia finansowego (dotacje, ulgi) przy realizacji przedsięwzięcia.

Ważną sprawą stają się elastyczność i współdziałanie władz gminy we wszystkich kwestiach planowania i wydawania zezwoleń.

Nie bez znaczenia są też wymagania, które trudno obiektywnie skalkulować, na przykład: sytuacja mieszkaniowa (możliwość kupna lub wynajęcia domu lub mieszkania), możliwość kształcenia dzieci i doskonalenia zawodowego, oferta kulturalna i możliwości spędzania czasu wolnego.

Przed podjęciem decyzji inwestorzy zestawiają wymienione wyżej wymagania (zwane determinantami) z oferowanymi im warunkami. Im bardziej oferowane warunki odpowiadają „determinantom”, tym większa szansa na pozyskanie inwestycji. Przygotowując ofertę, należy zawrzeć w niej te informacje, które ułatwią inwestorowi podjęcie decyzji.

7.5. Polityka lokalizacyjna

Na każdym poziomie planowania rozwoju i na każdym poziomie zarządzania – na obszarze kraju, regionu i gminy występują oczywiste odniesienia do przestrzeni.

Jeszcze tak niedawno rozstrzygnięcia planistyczne nie wywoływały szerszego oddźwięku.

Przed wszystkim nie odczuwano, jak mocno, nawet bardzo drobne, wąskie interesy indywidualne uzależnione są od przesądzeń planu.

Plan zagospodarowania przestrzennego może rozwój gminy zahamować, może rozwój utrudniać ale może również rozwój ułatwić. Nieruchomości gruntowe i budynkowe są bardzo często podstawowym składnikiem majątku osób i podmiotów gospodarczych. Nieraz jest to dobra lokata kapitału. Każde zagrożenie stanu posiadania rodzi odruchy obronne.

Zagrożeniem mogą być również ustalenia planów miejscowych. Nikt nie może się dziwić, że zagrożony broni się wszelkimi sposobami. Nie wolno się obrażać, nie wolno nie przewidywać takich sytuacji. Szczęólnego znaczenia nabiera więc jednoznaczność zapisywanych w planach podziałów przestrzeni.

Korzyści gminy (z tytułu wzrostu wartości gruntu), zobowiązania gminy (z tytułu zmniejszenia wartości gruntu) a przede wszystkim postępowania wywłaszczeniowe muszą być odniesione do konkretnych jednoznacznie wyodrębnionych wycinków przestrzeni.

Plan miejscowy musi więc precyzyjnie rozgraniczać obszary poddane określonym oddziaływaniom prawa.

Uzasadnione, z innych względów, tendencje do konstruowania „planów elastycznych”, unikających jednoznacznych sformułowań, nie mogą usprawiedliwiać stosowania „orientacyjnych linii rozgraniczających” wydzielających np. korytarze komunikacyjne. Nie należy wykonywać planów miejscowych w skalach nie pozwalających

na prawidłowe wyniesienie podziałów do fizycznej przestrzeni.

7.6. Określenie obszarów, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe

1. Stosownie do wymogów art. 6 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15, póź. 139 z 1999 r. – tekst jednolity) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się m.in. „obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania”. Wspomniana wyżej ustawa stanowi również w art. 13, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się obowiązkowo:
 - a) jeżeli przepisy szczególne tak stanowią,
 - b) dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych określonych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej (art. 58.1) oraz przez sejmiki wojewódzkie (art. 54 d),
 - c) dla obszarów, na których przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych,
 - d) dla obszarów określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ze względu na istniejące uwarunkowania.
2. Przepisem szczególnym nakładającym na gminę obowiązek sporządzenia planu miejscowego jest ustawa z 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, póź. 96 z późniejszymi zmianami). Ustawa ta w art. 53 stanowi, że „Dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego w trybie określonym odrębnymi przepisami, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej”. Z ustępu 6 artykułu wynika, że sporządzanie planu miejscowego dla terenu górniczego jest obligatoryjne w odniesieniu do terenów górniczych, na których prowadzona jest eksploatacja kopalin podstawowych (w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze), natomiast w przypadku eksploatacji terenów kopalin pospolitych można odstąpić od sporządzania takiego planu, jeżeli nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko. W obszarze gminy Łoniów brak terenów, dla których winien być sporządzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo geologiczne i górnicze.
3. Obowiązek sporządzenia planu miejscowego istnieje również w przypadku obszarów,

dla których rada gminy wprowadziła lub wprowadzi formę ochrony przyrody ustawy o ochronie przyrody poprzez:

- wyznaczenie obszarów chronionego krajobrazu,
- wprowadzenie ochrony indywidualnej w drodze uznania danego obszaru za zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

Zaznacza się jednak, że wymóg ten istnieje tylko w przypadku wprowadzenia ochrony przez radę gminy, a nie przez Wojewodę. W chwili sporządzania niniejszego „Studium” nie ma innych przepisów szczególnych, z których wynikałby obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, niemniej jednak w ramach „Studium” wskazuje się Obszar Chronionego Krajobrazu ustalony Rozporządzeniem Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 5.01.1996 r., które winne stanowić przedmiot ochrony i konsekwencją tych propozycji może być podjęcie stosownych uchwał wprowadzających formy ochrony przyrody, a więc i obowiązku opracowania planu miejscowego.

4. Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym nałożyła na organy administracji rządowej obowiązek sporządzenia programów zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Programy te sporządzają:

- ministrowie i centralne organy administracji rządowej (art. 58.1),
- sejmiki wojewódzkie (art. 54 d).

Zadania rządowe i samorządu wojewódzkiego wynikające z w/w programów wojewoda zamieszcza w tzw. „wojewódzkim rejestrze”, co stanowi podstawę ich wprowadzania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Stosownie do powyższego w „Studium” przyjmuje się określone obszary związane z realizacją tych inwestycji, jako obszary dla których będą sporządzane plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego. Zaznaczyć jednak należy, że obowiązek podjęcia sporządzenia planów miejscowych dla tych obszarów powstanie z chwilą wprowadzenia zadań do rejestru wojewódzkiego i przeprowadzenia negocjacji pomiędzy gminą a wojewodą na temat warunków wprowadzenia tych zadań do planu miejscowego. W przypadku braku zgody na wprowadzenie inwestycji jako zadań rządowych, istnieje możliwość rozważenia ich podjęcia jako zadań związanych z realizacją celów publicznych (patrz punkt poniżej), jeżeli przewidywany byłby częściowy udział gminy w finansowaniu przedsięwzięcia (lub udział aportowy).

5. Zadaniem dla realizacji celów publicznych, w tym celów publicznych lokalnych jest w rozumieniu ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, każda działalność gminy wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania

terenu i jest finansowania w całości lub części z budżetu gminy. Zgodnie z tymi ustaleniami dla obszarów przewidywanych dla realizacji lokalnych celów publicznych gmina ma obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. I tak w niniejszym „Studium” określa się, że w związku z przewidywanymi zadaniami z zakresu lokalnych celów publicznych będą sporządzane miejscowe plany dla obszarów:

- a) Obszary wielofunkcyjne z preferowaną funkcją mieszkaniową w Łoniowie,
- b) Obszary wielofunkcyjne z preferowaną funkcją usług publicznych w Łoniowie.

8. Polityka w zakresie ochrony ludności przed zagrożeniami żywiołowymi

8.1. Zagrożenia żywiołowe i katastrofalne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów uwzględnia wpływ i skutki zagrożeń żywiołowych i katastrofalnych na proces rozwoju przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Gmina Łoniów należy do rejonu o średnim natężeniu czynników zagrażających życiu i zdrowiu ludności. Zagrożenia dla ludności mogą nastąpić na skutek awarii, uszkodzeń lub zniszczeń zbiorników (magazynów) i instalacji z toksycznymi środkami przemysłowymi, awarii elektrowni jądrowych lub ładunków jądrowych rozmieszczonych na obszarach państw sąsiadujących, zagrożenia powodziowe w okresach wysokich stanów wody na rzekach, pożary przestrzenne lasów oraz skażenia środowiska naturalnego w związku z transportem niebezpiecznych substancji chemicznych.

Zagrożenia powodziowe

Wały przeciwpowodziowe na rzece Wisła generalnie przygotowane są na przyjęcie wód stuletnich. W przypadku wystąpienia wyższych stanów wód i uszkodzenia wałów najbardziej zagrożone mogą być tereny położone we wschodniej części gminy.

Powódź nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla życia ludzi i zwierząt. Pogorszeniu mogą ulec warunki higieniczno – sanitarne, a w konsekwencji zagrożenie epidemiologiczne. W przypadku wystąpienia bardzo wysokich stanów wód i wystąpienia szczególnego zagrożenia uszkodzenia wałów konieczna jest ewakuacja ludności i zwierząt gospodarczych przed dotarciem fali powodziowej do terenów bezpiecznych w zachodniej części gminy na zasadach samoewakuacji kontrolowanej.

Zagrożenia pożarowe

Zagrożenie pożarowe stwarza zwartość zabudowy budynków drewnianych i budynków o pokryciu łatwopalnym. Na terenach dużych kompleksów leśnych w rejonach zagrożonych pożarami przestrzennymi prowadzony jest monitoring zagrożeń, sprawowany przez służby nadleśnictw będących w kontakcie z jednostkami straży pożarnej. Do tego celu wykorzystywane są wieże obserwacyjne.

Ochronę przeciwpożarową w zakładach przemysłowych, gdzie występuje zagrożenie pożarowe sprawują zakładowe straże pożarne. W ostatnich latach wprowadzane są nowoczesne formy ochrony, polegające na wprowadzeniu systemu zabezpieczeń i czujników. Systemy zabezpieczeń posiadają łączność z jednostkami straży pożarnej.

Zagrożenia chemiczne

Awaryjne skażenia chemiczne o zasięgu lokalnym mogą powstawać w zakładach gromadzących znaczne ilości niebezpiecznych substancji chemicznych z racji wykorzystywania ich w procesach technologicznych. Szczególne zagrożenie substancjami chemicznymi niebezpiecznymi dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz skażenia środowiska stanowią przewozy substancji toksycznych w transporcie kołowym i kolejowym. O skali i charakterze tego zagrożenia stanowi klasa ich toksyczności, a przede wszystkim znikoma przewidywalność wystąpienia sytuacji awaryjnych i związane z tym trudności podejmowania natychmiastowych dobrze zorganizowanych przedsięwzięć ratunkowych. W sytuacjach powyższych może nastąpić konieczność doraźnej ewakuacji ludności, którą kieruje Szef OC województwa lub szefowie OC gmin.

Skażenia promieniotwórcze

Mogą wystąpić w razie awarii elektrowni jądrowych poza granicami kraju. Największe zagrożenie stwarzają elektrownie jądrowe w:

- miejscowościach Równe – 280 km, Chmielnicki – 400 km, Czernobyl – 520 km na Ukrainie,
- miejscowościach Bohunice i Mochovce ok. 270 km w Słowacji,
- miejscowościach Dukowany – 400 km, Temelin – 440 km w Czechach.

Nie przewiduje się by skażenia osiągnęły wielkość stanowiącą bezpośrednie zagrożenie życia ludzi, należy jednak liczyć się z możliwością skażenia upraw warzyw i owoców, wody i koniecznością wprowadzenia „rygorów” w ich wykorzystaniu do spożycia oraz potrzebą zabezpieczenia preparatów jodu stabilnego i zapewnienia do celów konsumpcyjnych wody z zakrytych ujęć.

8.2. Aspekty obrony cywilnej

W zakresie budownictwa ochronnego

1. W rejonach budownictwa jednorodzinnego przewidzieć ukrycia wykonywane w podpiwniczeniach budynków przez mieszkańców we własnym zakresie, w okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa.
2. Dla zakładów pracy nie posiadających budowli ochronnych należy zarezerwować tereny pod doraźną realizację budowli na podstawie typowej lub powtarzalnej dokumentacji budowlanej. Dla nowo budowanych zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej, które będą kontynuować działalność w czasie wojny przewidywać budowę schronów dla załóg.

W zakresie alarmowania

Dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi dla celów alarmowania i powiadamiania mieszkańców w przypadku zagrożeń (słyszalność syreny do 300 m w zabudowie zagęszczonej). Zainstalowane syreny włączyć do obowiązującego w województwie systemu radiowego sterowania.

Obszar objęty zmianą Nr 3 Studium położony jest w zasięgu systemu alarmowania dźwiękowego.

W zakresie zaciemniania

W razie prowadzenia modernizacji, rozbudowy lub budowy nowej instalacji elektrycznej oświetlenia zewnętrznego przysposabiać ją do potrzeb zaciemniania i wygaszania.

W zakresie zaopatrzenia w wodę

1. Zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej lub wytypować je z już istniejących. Odległość studni wody pitnej od miejsc zamieszkania ludności powinna wynosić nie więcej niż 800 m i posiadać wydajność min. 7,5 l na jedną osobę na dobę.
2. Istniejące ujęcia wody przysposobić do funkcjonowania w warunkach specjalnych według obowiązujących przepisów.

W zakresie urządzeń specjalnych

Nowo budowane obiekty sanitarne (łaźnie, pralnie, myjnie samochodowe) przystosować do potrzeb prowadzenia zabiegów specjalnych – likwidacji skażeń.

W zakresie energetyki

Dążyć do bezawaryjnego zasilania w energię elektryczną zakładów i wszystkich obiektów ważnych dla zapewnienia warunków do przetrwania ludności.

W zakresie formy przestrzennej i struktury wewnętrznej

1. Sytuować strefy budownictwa mieszkaniowego z dala od obiektów zagrożonych TSP oraz od terenów zalewowych zagrożonych przez powódzie.
2. Unikać nadmiernego zagęszczania budynków w celu zminimalizowania możliwości rozprzestrzeniania się pożarów oraz powstawania zawałów ciągłych.
3. Sytuować budynki po obu stronach ulic tak, aby odległość między nimi nie była mniejsza niż suma ich wysokości – 10 metrów.
4. Sieć ulic i terenów zielonych wraz z drogami wylotowymi powinno stanowić jednolity system ciągów komunikacyjnych promienistych i pierścieniowych, powinien on zapewniać pełną przelotowość umożliwiającą sprawną ewakuację ludności oraz manewr sił ratowniczych.